

Hyväksytty:
Paimion kaupunginvaltuustossa 16.11.2022 §57



**Paimion kaupungin talousarvio 2023
ja
taloussuunnitelma
2024 - 2025**

**VUODEN 2023 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2024-2025 TALOUSSUUNNITELMAN
SISÄLLYSLUETTELO**

YLEISPERUSTELUT	3
Kaupunginjohtajan katsaus	3
Talousarvion sitovuus.....	5
Tiedoksi talousarviokirjan lukijalle.....	6
YHTEENVETO	8
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	17
Tarkastuslautakunta	17
Keskusvaalilautakunta.....	19
Kaupunginhallitus	21
Konsernijohto ja hallintopalvelut.....	26
Maaseutupalvelut.....	32
Työllisyyden hoito	35
Koulutuslautakunta.....	40
Hallinto.....	45
Varhaiskasvatus	50
Perusopetus ..	54
Toisen asteen koulutus.....	62
Hyvinvointilautakunta	65
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut.....	70
Paimion opisto.....	75
Nuoriso- ja liikuntapalvelut.....	81
Tekninen lautakunta.....	88
Tekninen hallinto.....	91
Infrapalvelut	93
Kiinteistöpalvelut.....	96
Ympäristölautakunta.....	101
TULOSLASKELMAOSA	113
INVESTOINTIOSA.....	116
RAHOITUSOSA.....	127

VUODEN 2023 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2024-2025 TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelman laadinta on tapahtunut kaikkiin aikaisempiin vuosiin verrattuna kokonaan toisenlaisesta lähtökohdasta. Tämä perustavanlaatuinen muutos johtuu valtiovallan päättämästä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta, joka vihdoin yli vuosikymmenen kestäneen monipolvisen valmistelun jälkeen tulee voimaan 1.1.2023. Tätä uudistusta voi hyvin perustein kutsua vähintäänkin sotien jälkeisen ajan suurimmaksi kuntia koskevaksi uudistukseksi.

Periaatteessa uudistus on selkeä; sosiaali- ja terveydenhuollon, aluepelastuslaitoksen ja oppilashuollon palveluiden järjestämisvastuu otetaan pois kunnilta ja kaupungeilta ja siirretään perustetuille hyvinvointialueille – omassa maakunnassamme Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Samalla kun järjestämisvastuu siirtyy, siirtyvät myös em. palveluiden tuottamiseen tarvittava henkilöstö, rahalliset menot ja tulot, kalusto ja välineet, sopimukset ja vastuut yms. hyvinvointialueelle. Periaatteessa selkeää, mutta todellisuudessa niin kaupungit ja kunnat kuin hyvinvointialueetkin toimivat parhaillaan suurelta osin epävarman tiedon ja ”sumun peitossa” olevan tulevaisuuden luomassa tilanteessa. En silti epäile, etteivätkö osaavat ihmiset ja hyvin toimiva hallinto tästä selviä.

Toinen monella tavoin perustavanlaatuisesti vaikuttava tekijä on Euroopassa 24.2.2022 käynnistynyt suuri sota, jossa maamme naapurina oleva suurvalta Venäjä hyökkäsi naapurimaahansa Ukrainaan. Tällä hetkellä näyttää siltä, että tuosta sodasta on tulossa pitkä ja järkyttävän tuhoisa. Sota on johtanut siihen, että Ukrainasta on pakolaisina siirtynyt yli 7 miljoonaa asukasta muualle Eurooppaan. Suomeen on tähän mennessä tullut yli 42 000 ukrainalaista pakolaista. Paimiossa on enimmillään ollut yli 400 tilapäisen suojelun tarpeessa ollutta ukrainalaista ja on oletettavissa, että merkittävä määrä heistä asettuneeseen asumapaikkaan pysyvämmiin Paimioon.

Edellä kerrotun mukaisesti talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024-2025 laatimista leimaa monelta osin käytettävissä olevan tiedon epävarmuus ja jopa sen puute. Positiivista sen laatimisessa on, että eo. lisäksi me saamme varautua kasvavan asukasmäärämme tarvitsemiin muutoksiin palveluidemme tuottamisessa. Tämä merkitsee kasvavia menoja sekä investointeina että käyttötaloudessa, mutta samalla se tuo uutta elinvoimaa ja vilkkautta kaupunkiimme.

Viime vuosien aikana useimmat kaupungin talousarviot on jouduttu hyväksymään alijäämäisinä, tai vain lievästi ylijäämäisinä. Tässä mielessä talousarvion 2023 ylijäämä 1,3 M€ on siten tavanomaisesti positiivisesti poikkeava. Viime vuosien tilinpäätökset ovat olleet positiivisia sekä kaupungin omista toimista johtuen, että erityisesti vuoden 2020 osalta osaksi valtion myöntämien kohtuullisen avokätisten koronatukien johdosta. Myös kuluvan vuoden tilinpäätös on ennusteiden mukaan päätymässä selvästi positiiviseksi. Onkin perusteltua todeta, että kaupungin talous on ollut vakaalla uralla useamman vuoden ajan – ja samaan aikaan verojen korotuksilta on pidättäytytty.

Vuosi 2023 on nykytiedon valossa kaupungeille ja kunnille yleisesti taloudellisesti hyvä. Tämä selittyy suurelta osin verotusjärjestelmän rakenteesta, jonka mukaisesti ensi vuonna kaupungeille ja kunnille tilittyy taloudellisesti vilkkaan vuoden 2022 jäännösverot nykyisten kuntaveroprosenttien mukaan. Tulevinakin vuosina jäännösveroja tilittyy, mutta jatkossa ne ovat olennaisesti pienemmät. Tämän lisäksi taloudellinen toiminta on menossa kohti taantumaa, inflaatio on lähellä 10 %:a, korot ovat nousseet ja edelleen nousussa, energian hinta on noussut ja lisäksi sen saantiin liittyy merkittäviä epävarmuuksia. Puheet valtion talouden säästöpainesta lisääntyvät, joten voi vain todeta, että viime vuosien aikana kaupungin taseeseen kertyneet ylijäämät ovat vielä tarpeen

vuonna 2024 ja sen jälkeen. Ylijäämällä voidaan tulevina vuosina vähentää verotukseen kohdistuvaa painetta, mutta tuskin sitä kokonaan poistaa.

Vuonna 2023 merkittävin investointi on uimahallin peruskorjauksen loppuunsaattaminen, noin 3,3 M€. Sen lisäksi vuoteen 2023 kohdistuvista investoinneista voi nostaa esiin uuden kiertoliittymän rakentamisen (0,5 M€) Paimionjoen yli rakennettavan uuden sillan yhteyteen. Varhaiskasvatuksen palveluiden tarpeisiin vuosien 2023-24 aikana rakennetaan uusi päiväkotit Oinilaan, 3,0 M€. Koivulinnan uuden asuinalueen kunnallistekniikan rakentamiseen kaupunki varaa vuosien 2023-24 aikana noin 1,3M€. Vuosien 2024-26 keskeisimmät investoinnit ovat Kriivarin koulun uusi koulurakennus ja nykyisen koulun saneeraus sekä uuden sisäliikuntahallin rakentaminen urheilupuistoon. Kriivarin uuden koulurakennuksen ja sisäliikuntahallin osalta ensi vuoden aikana ratkaistaan niiden toteuttaminen joko leasing-rahoituksen tai vuokramallin avulla. Kaikki suunnitelmavuosien investoinnit on esitetty talousarviokirjassa ja ne myös tarkentuvat tulevien talousarvioiden laadinnan yhteydessä.

Ensi vuoden talousarvio turvaa kaupunkilaisille kaupungin tarjoamat palvelut ilman leikkauksia. Samalla se toivon mukaan osaltaan vähentää kaupunkilaisten tässä ajassa tuntemaa epävarmuutta. Tässä talousarviossa on myös tarkoin kohdistettuna selviä palveluiden laajennuksia ja parannuksia ja niihin liittyviä henkilöstölisäyksiä. Näistä merkittävimmät kohdistuvat varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tarpeisiin vastataan hyvin maltillisesti ja jäädään ”odottavalle kannalle”. Onkin selvää, että meidän on jatkossa tarkkaan seurattava tältä osin palveluiden tarpeen kehittymistä.

Kaupungin korkea lainamäärä on oikeastaan jatkuvan keskustelun kohteena, mikä on sekä ihan perusteltua että ymmärrettävää. Korkean lainamäärän juuret ovat viime vuosikymmenellä toteutetussa kouluverkoston raskaassa saneerausohjelmassa ja laajennuksissa. Tällä hetkellä kaupungin lainamäärä on hallinnassa ja muutokset siinä ovat maltillisia. Kaupungilla on edellytykset suorittaa kasvavan palvelutarpeen vaatimat investoinnit sekä huolehtia tulevan kasvun edellytysten vaatimista toimista.

Kiitän jokaista tämän talousarvion laadintaan osallistunutta henkilöä antamastaan arvokkaasta panoksesta Paimion kaupungin hyväksi.

Jari Jussinmäki
Kaupunginjohtaja

Kuntalain 110§:ssä säädetään talousarviosta ja –suunnitelmasta seuraavasti:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.”

Talousarvion sitovuus

Käyttötaloussosassa valtuusto hyväksyy määrärahat kullekin tehtävälle. Niille lautakunnille, joilla on useita tehtäviä, on talousarvio sitova tulosaluetasolla. Edempänä olevassa kaaviossa on kuvattu valtuustoa sitovat tasot. Kaupunginhallitus voi lautakunnan esityksestä suorittaa tulosalueiden välisiä määrärahamuutoksia edellyttäen, että se ei aiheuta muutoksia lautakunnan saamien määrärahojen kokonaissummaan. Määrärahaan liittyvät meno- ja tuloerät ovat sitovia.

tarkastus-lautakunta	keskus-vaaliltk	kaupungin-hallitus	koulutusltk	hyvinvointiltk	tekninen ltk	ympäristö-ltk
		konsernijohto-hallintopalvelut	hallinto	kirjasto- ja kulttuuripalvelut	hallinto	
		maaseutu-palvelut	varhaiskasvatus	Paimion opisto	infrapalvelut	
		työllisyyden-hoito	perusopetus	nuoriso- ja liikuntapalvelut, hyte-palvelut	kiinteistö-palvelut	
			toisen asteen koulutus			
Valtuustoa sitova taso						

Poikkeuksena edellä mainitusta sitovuusperiaatteesta myönnetään nettomääräraha hyvinvointilautakunnalle. Lisäksi nettositovuus koskee kaupunginhallituksen alaista työllisyydenhoidon tulosaluetta ja tietohallinnon kustannuspaikkaa.

Investointiosassa määrärahat ovat sitovia kustannuspaikkatasolla. Kustannuspaikkatason alapuolella esitetyt yksityiskohtaisemmat erittelyt ovat luonteeltaan perusteluita ja alustavia käyttösuunnitelmia.

Tuloslaskelmaosassa valtuusto vahvistaa sitovat tavoitteet verotuloihin, valtionosuuksiin, korkotuottoihin, korkokuluihin, muihin rahoitustuottoihin ja muihin rahoituskuluihin.

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovia erät ovat antolainasaamisten lisäys ja lainakannan muutokset. Lainakannan muutos asettaa ylärajan lisälainanottoon.

Hallintosäännön 65 § säättää rahatoimen hoitamisesta seuraavasti:

"Valtuusto päättää lainan ottamisesta sekä lainan antamisesta ja muuta sijoitustoimintaa koskevista periaatteista. Talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Muista rahoitukseen liittyvistä asioista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamisen ja sijoitustoimintaa koskevaa toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille."

Syksyn 2008 finanssikriisin jälkeen rahoitusmarkkinoiden muuttuneesta tilanteesta (marginaalien merkittävästä kasvusta johtuen) pitkäaikaisia lainoja on korvattu lyhytaikaisella kuntatodistuslainalla. Kuntatodistuslainat ovat vaihtuvakorkoisia. Kaupunki voi suojautua mahdolliselta koronnousulta ja pyrkiä pitämään korkokustannukset mahdollisimman alhaisina ja vakaina käyttämällä johdannaisia tai muita vastaavia instrumentteja. Yksinkertaisin tällainen on koronvaihtosopimus.

Talousarvionlainojen nostaminen kuuluu hallintosäännön 22.1 §:n 2mom. 2 kohdan mukaisesti kaupunginjohtajan ratkaisovaltaan: "Kaupunginjohtajalla on oikeus kaupunginhallituksen puolesta ratkaista asia, joka koskee talousarviolainan ottamista kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion rajoissa".

Kaupunginhallitus esittää seuraavaa lainanottoa koskevaa valtuutuspäätöstä:

Kaupunginjohtajalla on oikeus:

- 1) muuttaa olemassa olevaa lyhytaikaista kuntatodistuslainaa pitkäaikaiseksi velkakirjalainaksi.
- 2) tehdä suojaustarkoituksessa koronvaihtosopimuksia, sopimuksia muuttuvakorkoisen lainan enimmäis- ja vähimmäiskorosta tai käyttämään korko-optioita olemassa olevan lainamäärän verran.

Talousarvion mukaan lainaa nostetaan vuoden aikana 3,5 milj. eurolla ja lyhennetään 3,5 milj. eurolla. Vuoden 2023 lopulla lainaa on talousarvion mukaan saman verran kuin vuoden alussa.

Tiedoksi talousarviokirjan lukijalle

Vuoden 2022 talousarvioluvuissa on mukana kaupunginvaltuuston 14.9.2022 mennessä hyväksymät talousarviomuutokset.

Käyttötaloulososassa tehtävälueiden toimintatulot ja toimintamenot on eritelty ulkoisiin ja sisäisiin. **Sisäiset tulot ja menot** ovat kaupungin menojen kohdentamista toimintayksiköille aiheuttamis- ja

käyttöperiaatteen mukaan. Kaupungin tasolla tulot ja menot ovat aina yhtä suuret eli ne eivät vaikuta toimintakatteeseen. Suurimmat sisäiset erät ovat kiinteistökustannukset, joilla kiinteistöjen ylläpito- ja pääomakustannukset kohdennetaan niissä toimiville yksiköille. Tukipalvelujen - kuten tieto-, talous- ja henkilöstöhallinto sekä palvelupiste ml. puhelinvaihte - kustannukset kohdennetaan yksiköille käytön mukaan eli kohdennuksessa on pyritty löytämään oikeudenmukainen kriteeri/laskentatekijä. Lisäksi sisäisiin eriin kuuluu mm. koulujen ja henkilökunnan uimahallin käyttö sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan hallinnon kustannusten kohdennus lautakunnan toiminnoille.

Sarakkeessa TA23/TP21 KA-% on laskettu keskimääräinen vuosimuutos vuoden 2023 talousarvion ja 2021 tilinpäätöksen välillä yhtä vuotta kohden.

Riskitaulukkojen luokittelut

Riskitaulukoissa on käytetty seuraavia luokitteluja:

Riskin todennäköisyys:		
1	Erittäin epätodennäköinen	Vastaavia tapauksia ei ole tiedossa.
2	Epätodennäköinen	Vastaavia tapauksia on ollut muutamia.
3	Todennäköinen	Vastaavia tapauksia on ollut useita.
4	Erittäin todennäköinen	Vastaavia tapauksia sattuu jatkuvasti.

Riskin vaikutus:		
1	Vähäinen	Vaikutus on vähäinen, jos - taloudellinen vaikutus on vähäinen tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategisiin toimintoihin on vähäinen tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on vähäinen.
2	Kohtalainen	Vaikutus on kohtalainen, jos - taloudellinen vaikutus on kohtalainen tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategisiin toimintoihin on kohtalainen tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on kohtalainen.
3	Vakava	Vaikutus on vakava, jos - taloudellinen vaikutus on merkittävä tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategisiin toimintoihin on merkittävä tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on merkittävä.
4	Erittäin vakava	Vaikutus on erittäin vakava, jos - taloudellinen vaikutus on kriittinen tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategisiin toimintoihin on kriittinen tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on kriittinen.

YHTEENVETO
1 KÄYTTÖTALOUSOSA, 1 000 €

	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TA23/22 muutos%	TS 2024	TS 2025
TARKASTUSLAUTAKUNTA							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 23	- 24	- 29	- 31	28,5 %	- 32	- 32
Toimintakate/ jäämä	- 23	- 24	- 29	- 31	28,5 %	- 32	- 32
KESKUSVAALILAUTAKUNTA							
Toimintatuotot	12	19	23	23	21,1 %	47	
Toimintakulut	- 27	- 21	- 19	- 22	3,7 %	- 44	- 23
Toimintakate/ jäämä	- 16	- 2	4	1	-153,0 %	3	- 23
KAUPUNGINHALLITUS							
Toimintatuotot	2 158	2 641	1 363	2 774	5,0 %	2 774	2 774
Toimintakulut	- 4 991	- 4 953	- 5 477	- 5 271	6,4 %	- 5 396	- 5 524
Toimintakate/ jäämä	- 2 832	- 2 312	- 4 114	- 2 497	8,0 %	- 2 623	- 2 751
Konsernijohto ja hallintopalvelut							
Toimintatuotot	1 666	2 155	796	2 209	2,5 %	2 209	2 209
Toimintakulut	- 3 894	- 3 799	- 4 349	- 4 027	6,0 %	- 4 128	- 4 230
Toimintakate/ jäämä	- 2 229	- 1 644	- 3 553	- 1 818	10,5 %	- 1 918	- 2 021
Maaseutupalvelut							
Toimintatuotot	185	165	215	215	30,3 %	215	215
Toimintakulut	- 220	- 211	- 255	- 273	29,8 %	- 279	- 285
Toimintakate/ jäämä	- 35	- 46	- 40	- 58	27,8 %	- 64	- 70
Työllisyyden hoito							
Toimintatuotot	308	322	352	349	8,7 %	349	349
Toimintakulut	- 876	- 943	- 873	- 970	2,9 %	- 990	- 1 010
Toimintakate/ jäämä	- 568	- 622	- 521	- 621	-0,1 %	- 640	- 660

	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TA23/22 muutos%	TS 2024	TS 2025
KOULUTUSLAUTAKUNTA							
Toimintatuotot	1 972	1 843	1 364	1 553	-15,7 %	1 553	1 553
Toimintakulut	- 22 653	- 23 646	- 22 170	- 25 567	8,1 %	- 26 163	- 26 770
Toimintakate/ jäämä	- 20 681	- 21 804	- 20 806	- 24 015	10,1 %	- 24 610	- 25 217
Hallinto							
Toimintatuotot	89	110		9	-92,1 %	9	9
Toimintakulut	- 768	- 962	- 457	- 518	-46,2 %	- 528	- 539
Toimintakate/ jäämä	- 679	- 852	- 457	- 509	-40,2 %	- 519	- 530
Varhaiskasvatus							
Toimintatuotot	877	721	577	617	-14,5 %	617	617
Toimintakulut	- 8 682	- 9 035	- 9 011	- 9 964	10,3 %	- 10 163	- 10 367
Toimintakate/ jäämä	- 7 805	- 8 313	- 8 434	- 9 347	12,4 %	- 9 547	- 9 750
Perusopetus							
Toimintatuotot	935	914	744	884	-3,4 %	884	884
Toimintakulut	- 11 344	- 11 637	- 11 136	- 13 121	12,7 %	- 13 467	- 13 821
Toimintakate/ jäämä	- 10 409	- 10 723	- 10 392	- 12 237	14,1 %	- 12 584	- 12 937
Toisen asteen koulutus							
Toimintatuotot	70	97	44	44	-55,0 %	44	44
Toimintakulut	- 1 858	- 2 013	- 1 566	- 1 964	-2,4 %	- 2 004	- 2 044
Toimintakate/ jäämä	- 1 788	- 1 916	- 1 523	- 1 921	0,3 %	- 1 960	- 2 000
HYVINVOINTILAUTAKUNTA							
Toimintatuotot	461	586	669	469	-20,0 %	469	469
Toimintakulut	- 2 879	- 3 199	- 2 290	- 3 350	4,7 %	- 3 408	- 3 476
Toimintakate/ jäämä	- 2 417	- 2 613	- 1 621	- 2 881	10,3 %	- 2 939	- 3 007
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut							
Toimintatuotot	19	36	19	19	-47,3 %	19	19
Toimintakulut	- 652	- 789	- 541	- 809	2,5 %	- 816	- 832
Toimintakate/ jäämä	- 633	- 753	- 522	- 790	4,9 %	- 797	- 813
Paimion opisto							
Toimintatuotot	210	199	198	198	-0,4 %	198	198
Toimintakulut	- 797	- 830	- 722	- 898	8,2 %	- 916	- 934
Toimintakate/ jäämä	- 587	- 631	- 524	- 700	10,8 %	- 718	- 736
Nuoriso- ja liikuntapalvelut							
Toimintatuotot	233	351	452	252	-28,3 %	252	252
Toimintakulut	- 1 430	- 1 580	- 1 027	- 1 643	4,0 %	- 1 676	- 1 710
Toimintakate/ jäämä	- 1 197	- 1 229	- 575	- 1 392	13,2 %	- 1 425	- 1 458

	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TA23/22 muutos%	TS 2024	TS 2025
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
Toimintatuotot	4 988	5 041	1 795	5 388	6,9 %	5 388	5 388
Toimintakulut	- 5 212	- 5 134	- 5 468	- 5 801	13,0 %	- 5 917	- 6 585
Toimintakate/ jäämä	- 223	- 93	- 3 673	- 413	341,7 %	- 529	- 1 197
Tekninen hallinto							
Toimintatuotot	108	131	130	133	1,0 %	133	133
Toimintakulut	- 390	- 441	- 459	- 506	14,7 %	- 516	- 527
Toimintakate/ jäämä	- 282	- 310	- 329	- 374	20,5 %	- 384	- 394
Infrapalvelut							
Toimintatuotot	138	80	125	138	72,7 %	138	138
Toimintakulut	- 1 353	- 1 306	- 1 328	- 1 448	10,9 %	- 1 477	- 1 506
Toimintakate/ jäämä	- 1 215	- 1 226	- 1 204	- 1 310	6,9 %	- 1 339	- 1 368
Kiinteistöpalvelut							
Toimintatuotot	4 742	4 830	1 541	5 118	6,0 %	5 118	5 118
Toimintakulut	- 3 468	- 3 387	- 3 681	- 3 847	13,6 %	- 3 924	- 4 552
Toimintakate/ jäämä	1 274	1 443	- 2 140	1 271	-11,9 %	1 194	566
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA							
Toimintatuotot	247	211	263	266	26,1 %	206	206
Toimintakulut	- 759	- 846	- 870	- 960	13,5 %	- 979	- 999
Toimintakate/ jäämä	- 512	- 635	- 607	- 694	9,3 %	- 773	- 793

Käyttötalous yhteensä, 1 000 €

	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TA23/22 muutos%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	13 551	12 723	5 476	10 472	-17,7 %	10 436	10 389
Toimintakulut	- 75 332	- 77 837	- 36 323	- 41 002	-47,3 %	- 41 939	- 43 410
Toimintakate/ jäämä	- 61 781	- 65 114	- 30 846	- 30 530	-53,1 %	- 31 503	- 33 020

* Vuoden 2022 talousarvio sisältää valtuuston 30.9.2022 mennessä hyväksymät muutokset.

2 TULOSLASKELMA, 1 000 €

	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TA23/22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	13 551	12 723	5 476	10 472	-17,7 %	-11,4 %	10 436	10 389
Myyntituotot	3 490	3 793	1 676	3 029	-20,1 %	-6,6 %	3 029	3 029
Maksutuotot	2 347	2 546	966	1 011	-60,3 %	-28,5 %	1 011	1 011
Tuet ja avustukset	2 447	1 028	919	927	-9,8 %	-31,0 %	891	844
Muut tuotot	5 267	5 356	1 916	5 505	2,8 %	2,3 %	5 505	5 505
Toimintakulut	- 75 332	- 77 837	- 36 323	- 41 002	-47,3 %	-22,8 %	- 41 939	- 43 410
Henkilöstökulut	- 23 072	- 24 310	- 22 237	- 22 040	-9,3 %	-2,2 %	- 22 572	- 23 091
Palvelujen ostot	- 43 446	- 44 698	- 10 157	- 11 335	-74,6 %	-37,0 %	- 11 567	- 11 792
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 523	- 2 577	- 2 619	- 2 596	0,8 %	1,5 %	- 2 648	- 2 701
Avustukset	- 1 646	- 1 417	- 838	- 828	-41,5 %	-24,8 %	- 845	- 862
Muut toimintakulut	- 4 646	- 4 835	- 471	- 4 203	-13,1 %	-4,8 %	- 4 307	- 4 963
Toimintakate/ jäämä	- 61 781	- 65 114	- 30 846	- 30 530	-53,1 %	-25,3 %	- 31 503	- 33 020
Verotulot	45 603	46 600	24 400	24 550	-47,3 %	-23,1 %	24 300	24 500
Muut valtionosuudet	18 541	20 190	9 386	9 586	-52,5 %	-24,1 %	9 586	9 586
Rahoitustuotot ja -kulut	803	785	375	325	-58,6 %	-29,8 %	225	225
Korkotuotot	460	450	450	450		-1,1 %	450	450
Muut rahoitustuotot	491	490	380	380	-22,4 %	-11,3 %	380	380
Korkokulut	- 143	- 150	- 450	- 500	233,3 %	125,3 %	- 600	- 600
Muut rahoituskulut	- 5	- 5	- 5	- 5		-0,2 %	- 5	- 5
Vuosikate	3 166	2 461	3 315	3 931	59,7 %	12,1 %	2 608	1 291
Poistot ja arvonalennukset	- 2 495	- 2 617		- 2 685	2,6 %	3,8 %	- 2 685	- 2 685
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot								
Satunnaiset kulut								
Poistoeron lisäys (-)								
Poistoeron vähennys (+)	84	84		84		0,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	755	- 72	3 315	1 330	-1 949,3 %	38,0 %	- 77	- 1 394

* Vuoden 2022 talousarvio sisältää valtuuston 30.9.2022 mennessä hyväksymät muutokset.

3 INVESTOINTIOSA, 1 000 €

Toimielin/Tulosalue								
32 KAUPUNGINHALLITUS	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Investointimenot	503	510	145	145	72	72	72	32
Investointitulot	152	120	120	120	120	120	120	120
Nettomeno	352	390	25	25	-48	-48	-48	-88
9120 Kiinteä omaisuus								
Investointimenot	383	370	20	20	20	20	20	20
Investointitulot	139	120	120	120	120	120	120	120
Nettomeno	244	250	-100	-100	-100	-100	-100	-100
9140 Irtain omaisuus								
Investointimenot	99	140	125	125	52	52	52	12
Investointitulot	0	0		0	0	0	0	0
Nettomeno	99	140	125	125	52	52	52	12
9170 Arvopaperit								
Investointimenot	22	0	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	13	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	9	0	0	0	0	0	0	0
35 KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Investointimenot	84	85	35	35	185	250	215	35
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	84	85	35	35	185	250	215	35
9330 Irtain omaisuus								
Varhaiskasvatus								
Investointimenot	13	65	15	15	165	15	15	15
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	13	65	15	15	165	15	15	15
9330 Irtain Omaisuus								
Perusopetus								
Investointimenot	48	10	10	10	10	210	180	10
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	48	10	10	10	10	210	180	10
9330 Irtain Omaisuus								
Lukio								

Investointimenot	23	10	10	10	10	25	20	10
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	23	10	10	10	10	25	20	10
36								
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
9340 Irtain omaisuus								
Investointimenot	0	0	91	91	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	0	91	91	0	0	0	0
38 TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Investointimenot	2 196	3 915	6 005	7 405	4 265	2 650	3 105	3 555
Investointitulot	239	425	675	675	60	123	0	0
Nettomeno	1 956	3 490	5 330	6 730	4 205	2 527	3 105	3 555
9410 Talonrakennus								
Investointimenot	794	2 830	4 125	5 525	2 015	1 435	1 775	2 425
Investointitulot	27	320	575	575	10	38	0	0
Nettomeno	767	2 510	3 550	4 950	2 005	1 397	1 775	2 425
Vistan koulun peruskorjaus								
Investointimenot	440	700	100	100	100	100	0	1 500
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	440	700	100	100	100	100	0	1 500
Muut talonrak kohteet								
Investointimenot	354	2 130	4 025	5 425	1 915	1 335	1 775	925
Investointitulot	27	320	575	575	10	38	0	0
Nettomeno	327	1 810	3 450	4 850	1 905	1 297	1 775	925
9420 Julkinen käyttöomaisuus								
Investointimenot	1 214	1 055	1 805	1 805	2 200	1 165	1 330	1 130
Investointitulot	58	105	100	100	50	85	0	0
Nettomeno	1 156	950	1 705	1 705	2 150	1 080	1 330	1 130
9460 Irtain omaisuus								
Investointimenot	188	30	75	75	50	50	0	0
Investointitulot	155	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	33	30	75	75	50	50	0	0

40 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
9496 Irtain omaisuus								
Investointimenot	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	0	0	0	0	0	0	0

INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Investointimenot	2 783	4 510	6 276	7 676	4 522	2 972	3 392	3 622
Investointitulot	391	545	795	795	180	243	120	120
Nettomeno	2 392	3 965	5 481	6 881	4 342	2 729	3 272	3 502

* Vuoden 2022 talousarvio sisältää valtuuston 30.9.2022 mennessä hyväksymät muutokset.

4 RAHOITUSLASKELMA, 1 000 €

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 166	2 461	3 940	2 608	1 291
Satunnaiset erät					
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-144	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 783	-4 160	-7 741	-4 790	-2 843
Rah os investointimenoihin	85	425	795	180	243
Pysyvien vast. hyöd.luovutusvoitot	450	420	300	300	300
Toiminnan ja investointien rahavirta	774	-854	-2 706	-1 702	-1 009
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen vähennykset	129	59	2 572	2 572	48
Antolainojen lisäykset	-180	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	7 100		2 000	6 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 750	-6 600	-3 450	-2 850	-8 050
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000	0	3 500		3 000
Lainakannan muutokset yht	-750	500	50	-850	950
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-86	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-887	559	2 622	1 722	998
RAHAVAROJEN MUUTOS	-113	-295	-84	20	-11

KÄYTTÖTALOUSOSA

Tarkastuslautakunta

Tulosalue	Tilintarkastus
Vastuuhenkilö	Lautakunnan puheenjohtaja Sini Heino

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta on valtuuston asettama toimielin, joka valmistelee valtuuston päätettävät tarkastusta koskevat asiat, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja arvioi hallinnon ja taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupunkikonsernin toimintaa ja koordinoi konsernin sisäistä ja ulkoista valvontaa ja huolehtii, että sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan osoitetaan riittävät resurssit. Valtuusto valitsee tilintarkastusyhteisön tarkastuslautakunnan suorittaman valmistelun pohjalta.

Tarkastuslautakunta tuottaa valtuustolle olennaista ja luotettavaa arviointitietoa talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kaupungin päätöksentekijöille hyödyllistä tietoa kaupungin tehtävien hoidon tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisuudesta, tuottavuudesta ja vaikuttavuudesta.

Vuonna 2023 tarkastuslautakunta työskentelee vuosille 2021-2024 laatimansa arviointisuunnitelman ja vuodelle 2023 suunnittelemansa työohjelman mukaisesti.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Kuntalain 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja –talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä JHTT-yhteisö. Valtuusto voi valita tilintarkastusyhteisön enintään kuudeksi tilikaudeksi eli kuudeksi vuodeksi. Kaupungin tilintarkastamisesta on tehty sopimus Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n kanssa vuosille 2019-2022, sopimukseen sisältyy kaksi optiovuotta. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii HT, JHT, HM Jukka Vuorio. Tilintarkastaja avustaa tarkastuslautakuntaa arviointityössä ja arviointikertomuksen laatimisessa.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntalain mukaan valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Toiminnalliset tavoitteet

- Arviointikertomuksen laatiminen
- Sidonnaisuusrekisterin ylläpito ja ajantasaisuuden valvonta

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 23	- 24	- 31	28,5 %	18,3 %	- 32	- 32
Toimintakate/ jäämä	- 23	- 24	- 31	28,5 %	18,3 %	- 32	- 32
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 23	- 24	- 31	28,5 %	18,3 %	- 32	- 32

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 22	- 23	- 29	27,2 %	15,7 %	- 30	- 30
Toimintakate/ jäämä	- 22	- 23	- 29	27,2 %	15,7 %	- 30	- 30

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut		- 1	- 2	54,9 %	141,5 %	- 2	- 2
Toimintakate/ jäämä		- 1	- 2	54,9 %	141,5 %	- 2	- 2

Keskusvaalilautakunta

Tulosalue **Vaalit**
 Vastuhenkilö Lautakunnan puheenjohtaja

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten ja kunnallisten vaalien sekä erikseen päätettävien kansanäänestysten toimittamisesta kunnassa voimassa olevien lakien mukaisesti.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Seuraavat järjestettävät vaalit:

- 2023 Eduskuntavaalit huhtikuussa
- 2024 Presidentinvaalit tammikuussa ja Europarlamenttivaalit kesäkuussa
- 2025 Alue- ja kuntavaalit huhtikuussa

Paimio on ollut vuoden 2012 kuntavaaleista lähtien yksi äänestysalue ja äänestyspaikkana on kaupungintalo.

Äänestyspaikalla äänestys tapahtuu valitun vaalilautakunnan valvonnassa. Lisäksi järjestetään kotiaänestysmahdollisuus ja tilaisuus äänestää hoitolaitoksissa tarpeen mukaan. Vaaleissa käytetään sähköistä äänioikeusjärjestelmää.

Toiminnalliset tavoitteet

Vaalien sujuva ja asiakasystävällinen järjestäminen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	12	19	23	21,1 %	46,7 %	47	
Toimintakulut	- 27	- 21	- 22	3,7 %	-10,1 %	- 44	- 23
Toimintakate/ jäämä	- 16	- 2	1	-153,0 %	-53,6 %	3	- 23
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 16	- 2	1	-153,0 %	-53,6 %	3	- 23

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	12	19	23	21,1 %	46,7 %	47	
Toimintakulut	- 27	- 19	- 19	-0,2 %	-14,3 %	- 39	- 20
Toimintakate/ jäämä	- 15		4	-1 864,9 %	-62,7 %	8	- 20

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 1	- 2	- 3	42,9 %	201,5 %	- 5	- 3
Toimintakate/ jäämä	- 1	- 2	- 3	42,9 %	201,5 %	- 5	- 3

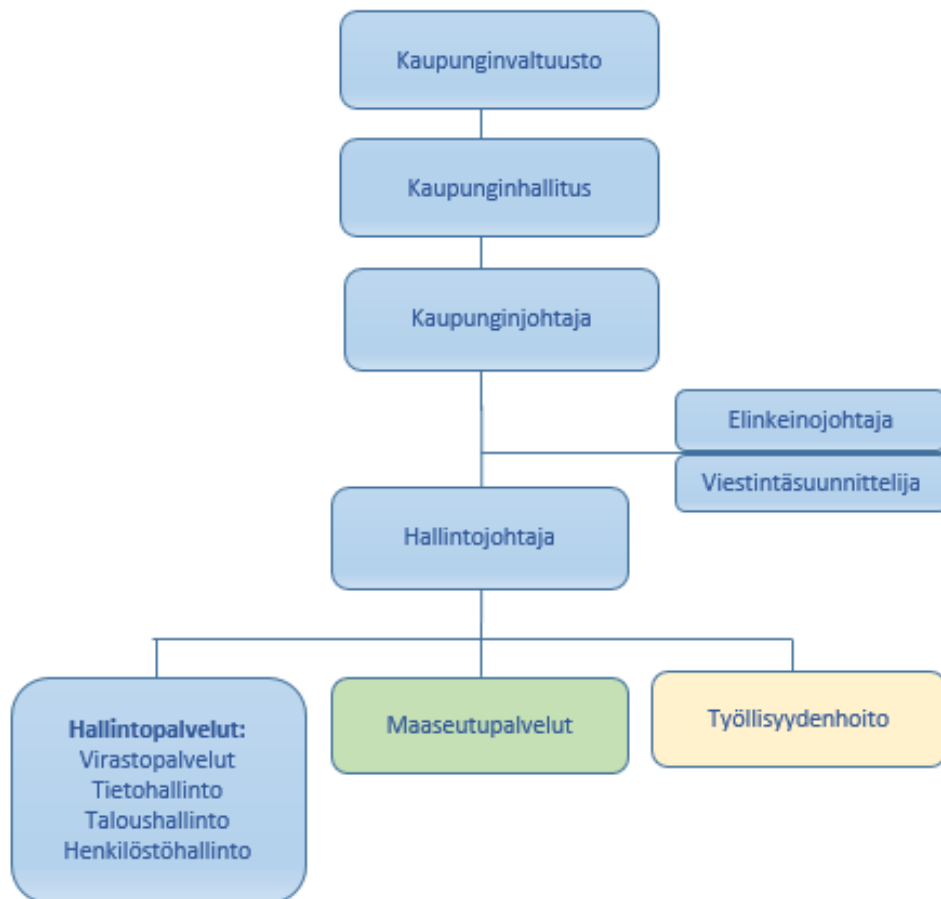
Kaupunginhallitus

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluu kolme valtuustoa sitovaa tulosaluetta:

- konsernijohto ja hallintopalvelut
- maaseutupalvelut ja
- työllisyysdenhoito.

Alla olevassa kuvassa kaupunginhallituksen kokonaisuus. Konsernijohtoon ja hallintopalveluiden toiminnot ovat organisaatiokaaviossa pirstaloituneet moneen eri lokeroon. Alla olevassa kaaviossa kaikki paitsi maaseutupalvelut ja työllisyysdenhoito kuuluvat konsernijohtoon ja hallintopalveluiden tulosalueelle.



Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	2 158	2 641	2 774	5,0 %	14,3 %	2 774	2 774
Toimintakulut	- 4 991	- 4 953	- 5 271	6,4 %	2,8 %	- 5 396	- 5 524
Toimintakate/ jäämä	- 2 832	- 2 312	- 2 497	8,0 %	-5,9 %	- 2 623	- 2 751
Poistot ja arvonalennukset	- 109	- 129	- 113	-12,2 %	2,0 %	- 113	- 113
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 850	- 2 441	- 2 611	7,0 %	-4,2 %	- 2 736	- 2 864

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1 013	1 405	1 401	-0,3 %	19,1 %	1 401	1 401
Toimintakulut	- 4 703	- 4 687	- 4 911	4,8 %	2,2 %	- 5 030	- 5 150
Toimintakate/ jäämä	- 3 690	- 3 283	- 3 511	6,9 %	-2,4 %	- 3 629	- 3 749

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1 145	1 237	1 373	11,0 %	9,9 %	1 373	1 373
Toimintakulut	- 287	- 266	- 360	35,3 %	12,6 %	- 367	- 374
Toimintakate/ jäämä	858	971	1 013	4,4 %	9,0 %	1 006	999

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset		
Lyhytnäköinen ja tempoileva elinkeinotyö ja -politiikka.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt: Ei sitouduta pitkäjänteiseen yli vaalikausia kestävään kehitystyöhön, vaan haetaan "pikavoittoja" tai lyhytaikaisia ratkaisuja. Seuraukset: Riskin toteutuessa kaupunki ei pysty ennakoimaan tai hallitsemaan omaa kehitystään, vaan joutuu jatkuvasti reagoimaan muiden toimijoiden ratkaisuihin.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Elinvoiman kehittämiseen liittyvien strategisten tavoitteiden huolellinen pragmaattinen määrittely ja toimijoiden sitouttaminen yhteisiin päämääriin yhdenmukaisilla toimintatavoilla.	Vastuhenkilöt: Kaupunginhallitus Elinkeinotmk Paimion Kehitys Oy:n hallitus kokouksissaan Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja Markkinointiryhmä Viestintäkoordinaattori	
Työvoimapolitiikan ennakoimattomuus.	Todennäköisyys 1	Vaikutus 1

Syyt: Valtion työvoimapalveluiden lyhytjänteinen kehittäminen vaikeuttaa pysyvien ja toimivien rakenteiden luomista.

Seuraukset:

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Pyritään luomaan omia toimintamalleja jotka eivät suoranaisesti ole riippuvaisia valtion toimista.

Vastuhenkilöt:

Kaupunginhallitus
Kaupunginjohtaja
Elinkeinojohtaja
Työvoimapalvelujen päällikkö

Operatiiviset

Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys. Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen.

Todennäköisyys
3

Vaikutus
3

Syyt: Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä.

Henkilöstön vaihtuvuus on toiminnallinen riski osassa kaupungin työtehtävissä.

Osa työtehtävistä on talouden sopeuttamisen, henkilöstön saatavuuden haasteiden ym. syiden vuoksi liitetty joko pysyvästi tai tilapäisesti muihin tehtäviin, jolloin osaaminen keskittyy yhden tai vain harvojen työntekijöiden tehtäviin. Tämä voi aiheuttaa toiminnallisen riskin. Työmäärän lisääntyminen ja tehtävien keskittyminen voivat heikentää henkilöstön työssäjaksamista ja lisätä henkilöstön haitallista työkuormitusta ja sairaspöissaoloja.

Seuraukset:

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Henkilöstön riittävyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutuksen tarjoaminen. Huolehditaan että henkilökunta pääsee osallistumaan koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin jokaisella työpaikalla. Tasapuolisesta työnjaosta huolehtiminen. Koko henkilökunnan perehdyttäminen läpi työuran. Työn kuormittavuutta työhyvinvointia ja työkykyyn liittyviä riskejä seurataan ja arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnantaja käynnistää tarvittavia toimenpiteitä työhyvinvoinnin työilmapiirin ja työkyvyn ylläpitämisen tukemiseksi. Henkilöstön palkitseminen hyvästä työsuorituksesta (kaupungin palkitsemisen ohje).

Vastuhenkilöt:

Toimialajohtajat
Esimiehet
Henkilöstöpäällikkö
Työsuojelu

Tietoteknisten järjestelmien toimimattomuus. Tietosuoja ja tietoturvariski.

Todennäköisyys
3

Vaikutus
3

Syyt: Kaupungin tuottamat palvelut ovat yhä riippuvaisempia ICT- laitteista, tietojärjestelmistä sekä niissä käsiteltävästä tiedosta. Laitteiden ja järjestelmien toimimattomuus aiheuttaa vakavan uhan kaupungin palveluiden tuotantokyvylle. Laiterikkojen ja inhimillisten erehdysten lisäksi julkinen sektori on enenemässä määrin ollut myös tahallisten vahingontekoyritysten kohteena. Edellä mainituista syistä riski alla mainituille skenaarioille on kasvanut:

- Tieto ei ole saatavissa silloin kun sen pitäisi olla.
- Tieto on sellaisten henkilöiden saatavissa, jolla ei ole siihen oikeutta.
- Tieto on korruptoitunutta tai väärää.

Seuraukset:

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Laiterikkoutumisriskiä pienennetään tärkeitä järjestelmiä kahdentamalla. Inhimillisten erehdysten riskejä pienennetään koulutuksen avulla.

Vastuhenkilöt:

Tietosuoja- /tietoturvaryhmä
Johtoryhmä

Kuukausittain kokoontuva tietosuoja- / tietoturvaryhmä arvioi toteutuneiden uhkien syitä ja kehittää kokonaisvaltaisesti Paimion kaupungin tietosuojaa ja -turvaa. Tietoturvaan liittyvää dokumentaatiota täydennetään riskiperusteisesti niin että korkeimman riskin ohjeistus tehdään ensin.		
Kyky vastata ulkopuolelta syntyviin tarpeisiin ja kehityksen rytmiin riittäväillä resursseilla ja osaamisella.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Kaupungin elinkeino- ja elinvoimatyöskentelyn ydin on ulkopuolisten osallistaminen kaupungin tavoitteiden saavuttamiseksi. Parhaiten tämä toteutetaan siten, että ulkopuoliset tahot (yhtiöt, ry:t tai kunnalliset toimijat) ajavat omaa tavoitettaan, jonka onnistumme liittämään Paimion tavoitteen toteutumiseen. Riskinä on, että emme onnistu löytämään sopivia kumppaneita, koska ilman kumppaneita elinkeino/elinvoimaorganisaatiomme on liian ohut.		
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Verkostotyöskentely kaiken toimintamme ytimenä. Osallistamisen korostaminen ja vastaavasti siiloutumisen välttäminen niin sisäisesti kuin ulkoisesti.	Vastuuhenkilöt: Elinkeinojohtaja	
Vahingolliset		
Suuronnettomuudet, tulipalot ym. valmiuteen vaikuttavat tapahtumat.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Normaaliolojen häiriötilanteet aiheuttavat äkillisen palvelutarpeen kasvun, johon on reagoitava nopeasti.		
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ajantasainen varautumissuunnitelma koulutus.	Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja Toimialajohtajat Esimiehet	
Työpaikkojen terveellisyys ja turvallisuus.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Työtilojen ja työympäristön turvallisuus ja työergonomia		
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Perehdytys turvallisiin ja ergonomisiin työtapoihin Sisäilmaan liittyvät havainnot tuodaan esille. Kaupungin sisäilmatyöryhmä käsittelee sisäilma-asioita moniammatillisesti yhteistyössä työsuojelun työterveyshuollon ja kiinteistönhoidon kanssa (selvitykset ja ratkaisut).	Vastuuhenkilöt: Sisäilmatyöryhmä Työsuojelu Toimialajohtajat Esimiehet	
Taloudelliset		
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt: Riittämätön rahoitus haittaa kehitystyötä ja heikentää Paimion kaupungin statusta. Sisäisten ja ulkoisten yhteistyörakenteiden hiipussa elinvoimaa kehittävät toiminnot vähenevät.		
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Riittävän budjettiosuuden varmistaminen ulkopuolinen hankerahoitus yhteistyökumppanuudet	Vastuuhenkilöt: Kaupunginhallitus Elinkeinotmk ja Paimion Kehitys Oy:n hallitus kokouksissaan	

	Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja	
Lainamäärän kasvu.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Kaupungin velkamäärä on suuri. Menojen ollessa tuloja suuremmat ja investoitaessa, lainamäärä kasvaa edelleen. Mahdollisten rahamarkkinoiden häiriö- tai poikkeustilanteiden, esim. rahoituksen saatavuuden tai korkojen nousun, aiheuttamat ongelmat.		
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Menojen karsinta tulojen lisäys toiminnan tehostaminen omaisuuden realisointi. Lyhytaikaisen kuntatodistuslainan muuttaminen pitkäaikaiseksi korkosuojaukset vaihtuvakorkoisiin lainoihin.	Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja Hallintojohtaja	
Pandemia.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt:		
Seuraukset: Pandemian vaikutukset sekä taloudellisia että toiminnallisia. Toiminnalliset (suorat) vaikutukset merkittävimpiä sote & koulusektorilla, taloudelliset vaikutukset suoria (lisäkustannukset) ja välillisiä (yritysten toimintaedellytykset, lomautukset, työttömyys -> verotulot)		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Käytännön järjestelyt tartuntavaaran minimoiseksi työyhteisössä ja reagointi tilanteen vaatiessa.	Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja Esimiehet Työsuojelu	

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Konsernijohto ja hallintopalvelut

kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki / hallintojohtaja Jaana Hölsö

Toiminta-ajatus

Kuntalain 39 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenpidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua ja jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Lisäksi kaupunginhallitus edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, kunnan toiminnan omistajaohjauksesta sekä huolehtii sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluu kolme valtuustoa sitovaa tehtäväaluetta: konsernijohto ja hallintopalvelut, maaseutupalvelut ja työllisyydenhoito. Konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Konsernijohtoon alaisuudessa on myös kaupungin elinvoimapaalvelut. Hallintopalveluihin kuuluu: virastopalvelut, talous-, henkilöstö- ja tietohallinto. Talous- ja henkilöstöhallinnossa on niukka (1,4 htv) resurssi, jolla pyritään kehittämään ko. toimintoja, pitämään toimintamallit yhtenäisinä ja lakien ja suositusten mukaisina. Kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut hankitaan Tilikunta Oy:stä, joka on Turun itäisten kuntien (Paimio, Kaarina, Lieto ja Sauvo) perustama yhtiö. Virastopalvelut vastaa mm. palvelupisteen ja puhelinvaihteen toiminnasta, valmistelee kaupunginhallituksen ja valtuuston päätettävät asiat sekä vastaa ja ohjeistaa kaupungin arkistointia. Tietohallinto tuottaa palvelut Paimion kaupungille, Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän siirtyessä 2023 alusta hyvinvointialueelle, suurin ulkoinen palveluiden ostaja jää pois.

Hyväksytyt kuntastrategian mukaisesti kaupunki panostaa elinvoimapaalveluiden kehittämiseen, josta tarkemmin edempänä omassa kappaleessaan.

Kaupunkikonsernin ohjaus kuuluu kaupunginhallitukselle, siitä tarkemmin edempänä omassa kappaleessaan.

Resurssimuutokset

Vuoden 2022 lopulla henkilöstöä on 14,95 htv, joista kaksi on määräaikaista.

Vuoden 2023 talousarvioesitys sisältää seuraavat muutokset vuoteen 2022 verrattuna:

- Talousarvio sisältää viestintäsuunnittelijan tehtävän konsernijohtossa. Tehtävä on kokonaan uusi ja uuden kuntastrategian mukainen.
- Tähän asti sosiaalitoimen (60%) ja hallintopalveluiden (40%) yhteisen hallintosihteerin työaika on kokonaan hallintopalveluissa 2023. Hallintosihteerin tehtävänimike tarkistetaan loppuvuoden aikana ja työajasta 40% ohjataan edelleen henkilöstöhallinnon käyttöön ja 60% ohjataan tiedon- ja asianhallintaan. Vuosien 8.2022 - 06.2024 tiedon- ja asianhallinnan osuus rahoitetaan Varsin Digi- hankkeesta.
- Maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden hoitaminen jää soteuudistuksen jälkeen kunnille. Maahanmuuttokoordinaattorin (tai vastaavan) palkkaukseen on varattu määrärahat vuoden 2023 talousarvioon. Tehtävää hoitavan tulee olla virassa, joten valtuustolle tullaan tekemään esitys ao. viran perustamisesta. Toukokuussa aloittaneen maahanmuuttokoordinaattorin tehtävä on määräaikainen 31.12.2022 asti.

- Palvelupisteessä työskentelee kaksi palvelusihteeriä (1,55htv), 2022 vahvuus ollut 2,05 htv.

Virastopalveluiden vahvuus on 5,2 htv, josta palvelupisteen vakinaisen henkilökunnan työaika on yhteensä 1,55 htv. Tietohallinnon vahvuus on 5 htv. Taloushallinnon 1,4 htv vahvuus koostuu taloussuunnittelijasta ja 40% hallintojohtajan työajasta. Henkilöstöhallinnon (1,4htv) resurssiin on laskettu henkilöstöpäällikkö ja entisen hallintosihteerin työajasta 0,4 htv.

Hyvinvointialueen toiminnan alkaminen vaikuttaa tukipalveluista eniten tietohallintoon, joka tähän asti on vastannut myös Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän ict-palveluista. Toimintojen siirtymävaihe tulee työllistämään merkittävästi erityisesti tietohallintoa, mutta myös henkilöstö- ja taloushallintoa.

Toiminalliset tavoitteet

Henkilöstövoimavarat ovat riittävät ja oikein kohdistetut

Laadukkaan palvelutoiminnan keskeisin osatekijä on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Henkilökunnan pitkäkestoiseen työhyvinvoinnin edistämiseen kiinnitetään huomiota eri osa-alueilla. Vaikuttavia kehityskeskusteluita käydään kerran vuodessa jokaisen työntekijän kanssa. Johtamisen edellytyksiä pyritään parantamaan yhteisillä koulutuksilla ja henkilöstöhallinnon tukipalvelulla.

Työterveyshuollon painopistettä pyritään siirtämään ennaltaehkäiseviin toimintoihin ja erityisesti pitkien sairauspoissaolojen määrää seurataan työterveyshuollon kuntoutusryhmässä. Työterveyshuollon kuntoutusryhmä muodostettiin 2018 ja siihen kuuluvat nimetty työterveyslääkäri, työterveyshoitaja ja henkilöstöpäällikkö. Työterveyshuollon palvelujen nykyinen kolmivuotinen sopimuskausi alkoi 1.4.2020.

Osana kaupungin työhyvinvointitoimintaa kaupungin henkilöstöllä on ollut uimahallin ja sen kuntosalin käyttöoikeus, sekä mahdollisuus osallistua yhdelle Paimion opiston liikunnan kurssille. Uimahallin peruskorjauksesta johtuen 2023 käytössä on ainoastaan kuntosalin käyttöoikeus.

Vuoden 2023 talousarvio esitys sisältää uusina erinä varaukset henkilökunnan liikunta- ja kulttuuriseteleihin ja työsuuhdepolkupyöräedun käyttöönottoon osana työntekijän palkkaa.

Paimion kaupungin prosessien kehittäminen

Kuntastrategian mukaisesti prosesseja pyritään digitalisoimaan. Vuoden 2020 alussa käyttöön tulivat uudet talous- ja henkilöstöhallinnon sekä asianhallintajärjestelmät. Uudet järjestelmät ovat mahdollistaneet aikaisempaa paremmin mm. sähköisten palveluiden käyttöönoton ja automaattimäärittysten käytön, jotka vähentävät manuaalista työtä. Uusi järjestelmä mahdollistaa henkilöstöhallinnollisen tiedolla johtamisen ja paremman henkilöstösuunnittelun. Asianhallintaohjelman päivityksellä vastattiin uusien säädösten, kuten esimerkiksi tiedonhallintalaki, vaatimuksiin. Toimintojen sähköistäminen on jatkunut mm. kokousjärjestelmän sähköisellä allekirjoituksen ja sopimushallinnan käyttöönotolla ja jatkuu sähköisen arkiston käyttöönoton valmistelulla. Kaupungille tulevien ostolaskujen ja lähtevien myyntilaskujen kohdalla verkkolaskujen osuutta pyritään nostamaan Valtiokonttorin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Varsin Digi- hanke

Valtiovarainministeriö myönsi Paimion vetämälle viiden kunnan digitalisaatiohankkeelle 604 350 euron avustuksen, hankkeen omavastuuosuus on 15%, joten hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannus 711 000 euroa. Hankkeen toteutusaika on 1.8.2022 - 30.9.2024. Paimion lisäksi hankkeessa ovat mukana Naantali, Parainen, Raisio ja Salo. Hankeavustus jaetaan tasan

kuntien kesken eli 120 870 euroa/kunta. Kuntien yhteisesti valitsemat hankkeen osa-alueet ovat tiedonhallintamallin valmistelu, integraatiot ja migraatiot (sähköiseen arkistoon), paperiaineiston kartoitus ja digitointi sekä asiantuntijapalvelut ja koulutus. Hanke mahdollistaa ulkopuolisen lisäresurssin ja osaamisen hankinnan meneillään oleviin lakisääteisiin tehtäviin ja kehittämiskohteisiin.

Elinkeinoelämäprojekti 2022-2026

Toiminnan kuvaus ja tavoitteet

Paimion kaupungin elinkeinotoimen tavoitteena on luoda hyvät edellytykset yritystoiminnalle ja vaikuttaa positiivisen yrittäjyysilmapiirin ja vetovoimaisen imagon säilymiseen ja kehittymiseen. Tärkeätä on tasaisesti parantaa Paimion kaupungin brändiä ja houkuttelevuutta pitkällä aikavälillä. Näihin tavoitteisiin päästään laadukkaalla ja aktiivisella yhteistyöllä yritysten ja yrittäjien kanssa, suunnitelmallisella, määrätietoisella ja oivaltavalla markkinoinnilla ja viestintään panostaen.

Työllisyysasteen korkea taso, veropohjan vahvistaminen ja yleisen hyvinvoinnin ja terveyden ylläpito ja parantaminen koko yhteisössä ovat keskeiset tavoitteet elinvoiman säilyttämiseksi.

Kaupunki panostaa elinkeinotoiminnan kehittämiseen uudella nelivuotisella elinkeino-ohjelmalla (08.2022 – 07.2026) palkkaamalla elinkeinojohtajan ja jatkamalla elinkeinotoimikunnan ja Paimion Kehitys Oy:n valmiuksien kehittämistä.

Kaupunki osallistuu ja jatkaa seudullista elinkeinoyhteistyötä Turku Science Park Oy:n (Turun Seudun Kehitys Oy) kanssa, joka tuottaa monipuolisesti Turun seudun 11 kunnalle suunnattuja elinkeino- ja yrityspalveluja.

Tarpeen mukaan perustettavien avainasiakastiimien nopea ja joustava toiminta ja päätöksenteko mm. kaavoituksessa, tonttimyynnissä, rakennus- ja ympäristölupa-asioissa ovat kilpailuvaltti, kun yritykset miettivät investointeja ja sijoittautumista kuntaan.

Paimion kaupunki kartoittaa uusia toimintamalleja, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista. Elinkeino-ohjelma rakennetaan seuraavien neljän osa-alueen ympärille:

- 1) Elinkeinopolitiikka ja sen resurssit, eli seudullinen kehittämissyhteistyö, yhteishankkeet yritysten kanssa ja Paimion Kehitys Oy:n toiminnan kehittäminen.
- 2) Kaupungin päätöksenteon yritys- ja yrittäjämönteisyys
- 3) Kaupungin viestintä, tiedottaminen ja osallistaminen
- 4) Kaupungin organisaation osaaminen ja palveluhenkisyys

Erityisesti huomioitava:

- 1) Paimion Parantolan ympärille kehittyvä turismi ja sen mukanaan tuomat mahdollisuudet alueen sisäisten markkinoiden kasvuun ja kehittymiseen. Parantolan alue tavoittelee 50 000 vuosittaisen matkailijan kävijämäärää ja kehittää matkailuliiketoimintaa erityisesti majoitus- ja tapahtumapalveluiden osalta. Paimion kaupungille Parantola on merkittävä nähtävyys valtakunnallisesti ja globaalisti. Kaupungin tiivis yhteistyö Paimion Parantola -säätien kanssa on tärkeä osa kilpailukykyämme. Paimion Parantolan Instituutti lanseerataan Parantolan 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi 2023.
- 2) Elinkeinoelämän kehitystyön keskiössä on kiertotalouden vakiinnuttaminen Paimioon. Paimion alueelle on sijoittunut ensimmäisiä kiertotalouden teollisen kokoluokan toimijoita. Teollisuusalueena Paimion Kiertotalouskampus / Greenfield Hub kiinnostaa yrityksiä erityisesti kiertotalouden arvoketjuja rakennettaessa. Mahdollisuudet teollisten työpaikkojen kasvuun ovat hyvät.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Elinkeino toiminnan tuloksellisuus					
Aktiivisten yritysten määrä	1 527		1 580	1 610	1 650
Yrittäjätapahtumien määrä			20	25	28
Yrittäjäkontaktien määrä			500	650	800
Myytyjen yritystonttien määrä	3	3	2	3	3
Sijoittuminen maakunnallisessa yrittäjäkyselyssä	3	1	1	1	1
Tehokas tonttimarkkinointi					
Myytyjen omakotitonttien määrä	12	10	10	10	10
Vuokrattujen ok-tonttien määrä	23	25	25	25	25
Tietohallinnon kehitysohjelman noudattaminen					
Tukipalvelun tuottaminen suunnitellulla SLA-tasolla (toteuma%)	80,3		80	82	84
Projektisalkun valmistuneet hankkeet (kpl)	30		15	15	15
Työhyvinvointitoimenpiteet ovat vaikuttavia					
Sairauspoissaolojen määrä pv / htv	12,3		14	14	14
Työterveyshuollon palvelun painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin palveluihin (Kela I korvausten %osuus)	38,6	40	40	40	40
Henkilöstökyselyt (0=ei, 1=kyllä)	0	1	1	0	1
Verkkolaskutuksen käyttöaste					
Verkkolaskujen osuus myyntilaskuista	36	30	45	50	55
Verkkolaskujen osuus ostolaskuista	90	85	93	95	97

Matkailutyö

Paimion matkailuneuvonnan työtehtävät on sisällytetty viestintäsuunnittelijan työnkuvaan. Matkailuneuvonpisteenä toimii kesäkuukausin Paimion Sähkämuseo, muulloin Paimion kaupungintalo. Matkailumarkkinointi tapahtuu pääosin Paimion Kehitys Oy:n kautta toteutettavan kaksikielisen VisitPaimio-sivuston välityksellä sekä samannimisen kaksikielisen esitteen avulla.

Paimion kaupunki on mukana Alvar Aalto matkailureitistö -kokonaisuudessa kolmessa eri matkapaketin kokonaisuudessa. Reitistö sai vuonna 2021 Euroopan neuvoston kulttuureittisertifikaatin. Paimio on myös jäsenenä Kuninkaantie ry:ssä, joka organisoii Kuninkaantie-matkailutien markkinointia ja yhteistyötä.

Ystävyyskuntatoiminta

Kaupunginhallitus nimeää toimikaudekseen ystävyystoimikunnan. Paimion kaupungilla on neljä ystävyyskuntaa: Ljungby Ruotsissa, Ås Norjassa, Pärnu Virossa ja Odenthal Saksassa. Lisäksi Paimiolla on Sovetskin, entisen Johanneksen, kunnan kanssa yhteistyösopimus. Tämä yhteistyö on kaupunginhallituksen 16.3.2022 päätöksen mukaisesti keskeytetty toistaiseksi, johtuen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan.

Ystävyyskuntatoiminnan tarkoituksena on edistää kuntien välistä yhteistyötä (mm. kulttuurivaihtoa, kuntalaisryhmien yhteydenpitoa ja elinkeinoelämän yhteistyötä). Tapaamiset, nuorten leirikoulut ja muu nuorisotoiminta ovat keskeisellä sijalla ystävyyskuntatoimintaa edelleen kehitettäessä.

Koronan vuoksi ystävyyskuntatoiminta on ollut pysähdyksissä, mutta vuoden 2022 syksyllä ystävyyskuntatoiminta jatkui Pärnun ja Odenthalin kanssa. Pohjoismainen ystävyyskuntatoiminta on ollut useamman vuoden pysähdyksissä Paimiosta riippumattomista syistä. Nyt senkin henkiin herättäminen on suunnitteilla.

Konserniohjaus

Vuoden 2022 aikana Paimion kaupungin konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia.

Tällä hetkellä (09.2022) tytäryhteisöasemassa konserniin kuuluvat

- Paimion Lämpöyhtiö Oy
- Paimion Vesihuolto Oy
- Paimion Yrityskiinteistöt Oy
- Paimion Kehitys Oy
- Portti työhönvalmennus Oy
- Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy
- Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä
- Lyyli Tuomolan säätio

Hallintosäännön 4 luku käsittelee konserniohjausta. Siinä todetaan:

§19 Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

§20 konsernijohdon tehtävistä ja toimivallan jaosta:

Kaupunginvaltuusto

- 1) määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
- 2) päättää kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- 3) hyväksyy konserniohjeen

Kaupunginhallitus

- 1) vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
- 2) vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
- 3) käsittelee puolivuositain yhtiöiden ja yhteisöjen raportit tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
- 4) arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta
- 5) nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen sekä

- 6) nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa yhtiöiden ja yhteisöjen hallintoon ja toimintaan.

Kaupunginjohtaja seuraa ja arvioi yhtiöiden ja yhteisöjen tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle sekä antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa."

Kaupungin konserniohjeet ovat vuodelta 2011 ja tavoitteena on niiden päivittäminen alkuvuoden 2023 aikana. Konserniohjeilla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeiden etuna on yhteisöjen ohjauksen yhtenäistäminen, toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen ja kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1 666	2 155	2 209	2,5 %	16,3 %	2 209	2 209
Toimintakulut	- 3 894	- 3 799	- 4 027	6,0 %	1,7 %	- 4 128	- 4 230
Toimintakate/ jäämä	- 2 229	- 1 644	- 1 818	10,5 %	-9,2 %	- 1 918	- 2 021
Poistot ja arvonalennukset	- 109	- 129	- 113	-12,2 %	2,0 %	- 113	- 113
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 247	- 1 773	- 1 931	8,9 %	-7,0 %	- 2 031	- 2 134

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	532	930	846	-9,0 %	29,6 %	846	846
Toimintakulut	- 3 708	- 3 637	- 3 785	4,1 %	1,0 %	- 3 881	- 3 978
Toimintakate/ jäämä	- 3 176	- 2 708	- 2 939	8,5 %	-3,7 %	- 3 035	- 3 132

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1 134	1 225	1 363	11,3 %	10,1 %	1 363	1 363
Toimintakulut	- 187	- 162	- 242	49,8 %	14,9 %	- 247	- 252
Toimintakate/ jäämä	947	1 063	1 121	5,4 %	9,2 %	1 116	1 112

Tulosalue

Vastuhenkilö

Maaseutupalvelut

johtava maaseutuasiamies Taina Wirberg

Toiminta-ajatus

Maaseutuhallinto pyrkii huolehtimaan maaseudun elinolosuhteiden tasapuolisesta kehittämisestä ja säilyttämisestä Paimion, Kaarinan, Kemiönsaaren, Paraisten ja Sauvon kunnissa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Tavoitteena on turvata EU-lainsäädännön vaatimusten täyttyminen, huolehtia riistavahinkojen ja petoeläinvahinkojen arvioinneista, pitää eläinrekisteriasiat ajan tasalla sekä tehdä hukkakaurakatselmuksia.

Maaseutupalvelut on kaupungin konsernijohdon ja toimialojen johtosäännössä nimetty paikalliseksi maaseutuelinkeinoviranomaiseksi, joka hoitaa valtion kunnalle määräämät maataloushallinnon tehtävät.

Maaseutupalvelujen henkilöstö: johtava maaseutuasiamies ja 3 maaseutuasiamiestä.

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa on velvoittanut kuntia muodostamaan suurempia alueellisia yhteistyöyksiköitä.

Vuoden 2013 alusta ovat yhteistyöalueen muodostaneet Kaarina, Kemiönsaari, Parainen, Paimio ja Sauvo. Paimion kaupunki toimii allekirjoitetun sopimuksen mukaan isäntäkuntana. Paimiossa työskentelee johtava maaseutuasiamies, Kemiönsaarella, Paraisilla sekä Sauvossa omat toimipisteet.

Resurssimuutokset

Maaseutupalveluiden henkilökunta on toiminut neljän henkilön voimin (3,1 htv). Osa-aikaista työtä on tehnyt kaksi henkilöä, jotka molemmat eläköitymässä.

Uusi ohjelmakausi alkaa vuonna 2023, joten ensi vuonna tarvitaan työtehtävien hoidossa kolme kokoaikaista maaseutuasiamiestä johtavan maaseutuasiamiehen lisäksi.

Työtehtävien vaihtoa tai tarvittaessa ostoa tehdään Vehmaan yhteistoiminta-alueen kanssa, mikä mahdollistaa kaikkien eriyttämistä vaativien tehtävien suorittamisen kaikissa tilanteissa.

	Tilaluku			Ympäristötukiin sitoutuneet tilat			Sähköisesti tukea hakeneet		
	2020	2021	2022	2020 %	2021 %	2022 %	2020 %	2021 %	2022 %
Kaarina	75	70	70	83	81	81	95	96	94
Kemiönsaari	160	151	149	92	89	92	95	93	94
Paimio	134	130	128	94	93	95	95	95	95
Parainen	222	222	220	83	82	83	95	97	98
Sauvo	123	120	119	93	88	89	95	96	96
Yhteensä	714	693	686				95	96	96

Maaseutupalveluiden maksuosuudet 2023:

	jakaja*	%osuus	maksuosuus (euroa)
Kaarina	70	10,2 %	26 991
Kemiönsaari	149	21,7 %	57 453
Paimio	128	18,7 %	49 355
Parainen	220	32,1 %	84 830
Sauvo	119	17,3 %	45 885
	686	100,0 %	264 514

*15.6.2022 tilojen lukumäärä

Toiminnalliset tavoitteet

Tiedottamisella ja koulutuksella pyritään vaikuttamaan siten, että viljelijät palauttavat kaikki mahdolliset hakemukset määräaikana niin, että saavutetaan taloudellinen ja ympäristön huomioiva tulos. Maatilojen lukumäärä on laskenut hieman vuosittain ja sama kehitys jatkuu.

Sähköisten hakemusten määrä vakiintui viime vuosina noin 95 prosenttiin. Tulevana ohjelmakautena kaikki hakemukset tulevat käsittelyyn sähköisesti, paperivaihtoehtoa ei enää ole.

Hallinnolliset tehtävät hoidetaan annettuina määräaikoina ja maksut viljelijöille mahdollisimman nopeassa aikataulussa.

Ohjelmakauden vaihtuessa koulutukset tulevat saamaan taas tärkeämmän aseman ja niihin osallistutaan enemmän. Koulutuksia tullaan järjestämään kunnittain sekä koko yhteistoiminta-alueen viljelijöille yhteisesti pääasiassa kokoontumalla henkilökohtaisesti johonkin tilaan. Myös koulutusristeily on ohjelmassa.

Vuonna 2022 koulutukset toteutettiin pelkästään tallenteina sekä suomenkielisinä että ruotsinkielisinä.

Maaseutuasiamiesten koulutuksissa huomioidaan henkilökunnan yksilölliset tarpeet sekä osallistutaan valtakunnallisiin koulutustapahtumiin. Useimmat koulutukset suoritetaan teamsin kautta, joten näin saavutetaan koko henkilökunta helposti ja taloudellisesti.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	185	165	215	30,3 %	8,1 %	215	215
Toimintakulut	- 220	- 211	- 273	29,8 %	12,0 %	- 279	- 285
Toimintakate/ jäämä	- 35	- 46	- 58	27,8 %	32,6 %	- 64	- 70
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 35	- 46	- 58	27,8 %	32,6 %	- 64	- 70

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	185	165	215	30,3 %	8,1 %	215	215
Toimintakulut	- 206	- 199	- 259	30,2 %	12,8 %	- 264	- 270
Toimintakate/ jäämä	- 21	- 34	- 44	29,8 %	53,8 %	- 49	- 55

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 14	- 12	- 14	22,2 %	0,8 %	- 15	- 15
Toimintakate/ jäämä	- 14	- 12	- 14	22,2 %	0,8 %	- 15	- 15

Tulosalue

Vastuhenkilö

Työllisyyden hoito

työvoimapaalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti

Toiminta-ajatus

Työllisyydenhoidon tavoitteena on ylläpitää Paimion kaupungin hyvää työllisyydenkehitystä.

Henkilökohtaisella palveluohjauksella, aktivointitoimenpiteillä ja tiiviillä yhteistyöllä eri toimijoiden kesken, on edelleen saavutettavissa hyviä tuloksia niin työllisyysasteeseen kuin työmarkkinatukimaksuihin. Tehtäväalueen tavoitteena on aktiivisen työllisyyden hoidon keinoin parantaa työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksia ja lisätä työttömien yhteiskunnallista osallistumista. Toimenpiteiden onnistumisella on merkittävä vaikutus asiakkaiden syrjäytymisen ehkäisyssä ja työllisyysasteen positiivisessa kehittämisessä.

Paimio on mukana uudessa työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa, joka alkoi 1.3.2021. Paimio osallistui myös edelliseen työllisyyskokeiluun vuosina 2017-2018.

Meneillään olevalla kokeilulla tavoitellaan tietoa siitä, miten kokeilun asiakasryhmän työllisyyspalvelujen vaikuttavuus ja asiakastyytyväisyys kehittyvät, kun palvelut järjestää valtion sijasta kunnan tai usean kuntaryhmän muodostama kokeilualue. Valtion ja kuntien työllisyyden edistämisen resurssien yhdistämisellä ja päällekkäisen toiminnan poistumisella tavoitellaan työllisyyspalvelujen tehostumista, työttömien tehokkaampaa työllistymistä avoimille työmarkkinoille ja työttömyyden julkiselle taloudelle aiheutuvien kokonaiskustannuksien laskua.

Kokeilu on kaikkiin suomalaisiin kokeilulakeihin nähden poikkeuksellisen laaja. Kokeilun piiriin kuuluu ensi vaiheessa 71 % työ- ja elinkeinotoimistojen työttömistä työnhakija-asiakkaista. Kokeilukunnille siirtyneet vastuut ja tehtävät ovat paljon edellistä kokeilua laajemmat. Kokeiluja seurataan jatkuvan tilastoseurannan avulla sekä arvioidaan erillisen tutkimusperusteisen vaikuttavuusarvioinnin avulla. Kokeilun yksi tärkeä tavoite on selvittää mahdollisuudet siirtää pysyvämpiin kunnallisiin työllisyydenhoidon rakenteisiin. Kokeilulaki on määräaikainen, mutta sen voimassaoloa ollaan jatkamassa siihen asti, että voimaan tulee TE-palvelut 2024-uudistus. Uudistuksen arvioitu voimaantulo on 1.1.2025.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Vastuualue jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: työvoiman palvelukeskus, työmarkkinatuen kuntaosuus, Toimintakeskus Apila ja palkkatukityöllistäminen.

Työvoiman palvelukeskus

Paimion tavoitteena on pitää maakunnan kärkipaikka työmarkkinatuki-asiakkaiden aktivoinnissa. Aktiivinen rooli työnhakijoille tarjottavissa palveluissa ja oma innovatiivinen palvelutuotanto antavat jatkossakin mahdollisuuden korkeaan aktivointiasteeseen ja alhaiseen työttömyysasteeseen. Aktivointisuunnitelmien ja monialaisten työllistymissuunnitelmien ripeään laadintaan ja yksilölliseen sisältöön kiinnitetään jatkossakin huomiota. Palvelun painopiste pidetään henkilökohtaisen palvelun tarjoamisessa. Työn etsintä, työn tarjoaminen, koulutuspolulle ohjaaminen ja urasuunnittelu pysyvät palvelun keskiössä. Yrityspalvelujen osalta tavoitteena on toimivien yritysryhteyksien ylläpitäminen ja uusien luominen. Kuntakokeilun asiakastyö tehdään pääasiassa työvoiman palvelukeskuksessa.

TE-palveluiden tuottamisessa siirryttiin vuonna 2022 toteuttamaan Pohjoismaista työvoimapalvelumallia, joka oli iso muutos asiakkaiden sekä palveluntuottajan näkökulmasta. Asiakkaille tarjottaviin palveluihin tuli tarkasti määritelty ja aikataulutettu palvelujärjestelmä. Uusi palvelumalli asettaa paljon vaatimuksia henkilökunnan osaamiselle ja määrälle.

Paimio ja Sauvo ovat tehneet sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta, jonka nojalla Paimio vastaa työllisyyden kuntakokeilun toteuttamisesta myös Sauvon kunnan puolesta. Kuntien välillä on solmittu myös Työllisyydenhoidon yhteistoimintasopimus, jonka perusteella Paimio tuottaa Sauvon kunnalle kaiken muunkin työllisyydenhoidon palvelun.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Työmarkkinatuen kuntaosuuden määräytymisperusteet säilyvät ennallaan vielä vuodet 2023 ja 2024, mutta kuntien keinot vaikuttaa maksujen kehittymiseen heikkenevät selvästi vuoden 2023 alusta alkaen. Vuoden 2023 alussa aloittavat hyvinvointialueet ottavat jatkossa osaa aktiivointisuunnitelmien laadintaan. Hyvinvointialueen organisointi ja resurssien riittävyys ovat keskeinen huolenaihe ensi vuonna, jotta kunnat saavat suunnitelmia asiakkailleen riittävän paljon ja riittävän nopeasti.

Kunnat rahoittavat puolet omien kuntalaistensa työmarkkinatukikuluista sen jälkeen, kun työmarkkinatukipäiviä on kertynyt 300. Kun päivien kertymä ylittää 1000, kunnan maksuosuus on 70 prosenttia. Asiakkaan ollessa työllistymistä edistävän toimenpiteen piirissä, kuntaosuuden maksuvelvollisuus väistyy. Työllistymistä edistäviä palveluja ovat mm. työvoimakoulutus, kuntouttava työtoiminta ja työkokeilu. Asiakkaan ollessa aktivoituna tällaiseen toimenpiteeseen kunta säästää työmarkkinatukimenoissa keskimäärin 350-470 euroa kuukaudessa henkilöä kohti (4200-5600 eur/vuosi).

Kun asiakas onnistuu työllistymään 6-8 kuukauden työsuhteeseen, päivät nollautuvat ja kertymien laskenta alkaa alusta. Työssäoloehdon täyttäneet henkilöt saavat uudestaan työttömiksi joutuessaan ensin 300-500 päivää peruspäivärahaa tai ansiopäivärahaa ja, jos työttömyys vielä jatkuu, siirtyvät takaisin työmarkkinatuella.

Paimion kuntaosuuden maksut ovat olleet useiden vuosien ajan maakunnan selvästi pienimmät, kun maksut suhteutetaan kuntien asukaslukuun.

Toimintakeskus Apila

Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen koee ison muutoksen vuonna 2023. Kunnat eivät voi enää järjestää eivätkä tuottaa kuntouttavaa työtoimintaa. Tähän sisältyy suuri riski aktiivointiasteiden putoamisesta sekä Kelan laskuttamien työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuksien kohoamisesta.

Paimion kaupunki jatkaa Toimintakeskus Apilan ylläpitoa ja ottaa yhteistyökumppanikseen kuntouttavaa työtoimintaa tuottamaan oman yhdistyksensä Varsinais-Suomen Työllistämisen Tuki Vartti ry:n. Yhdistys on hyväksytty yksityisten sosiaalipalveluiden tuottajaksi.

Kohderyhmään kuuluvat asiakkaat saavat näin jatkossakin nopeasti työllistymistä edistäviä toimenpiteitä ja kaupunki pystyy vaikuttamaan työmarkkinatukimaksujen kehittymiseen. Yhdistys pyrkii pitämään ennallaan myös asiakkaiden sijoittumisen kaupungin muihin toimipisteisiin tarjoamalla heille riittävän tuen ja ohjauksen työtoiminnan aikana. Työtoiminta on sovittava asiakkaan työ- ja toimintakyvyn mukaisesti siten, että se on työmarkkinoille pääsyn kannalta mielekästä ja riittävän vaativaa. Työtoiminnan sisällön on oltava sellainen, että se parantaa asiakkaan elämänhallintaa ja tarjoaa jatkossa edellytyksiä työllistyä avoimille markkinoille. Työtoiminnan suunnittelu rakentuu aina asiakkaan yksilöllisten tarpeiden pohjalta ja sen vuoksi tarjottavan työtoiminnan valikoiman on oltava laaja.

Palkkatukityöllistäminen

Palkkatukilainsäädäntö tulee muuttumaan paljon vuonna 2023. Uudistuksen esitetään astuvan voimaan 1.1.2023. Palkkatukijaksojen kestot lyhenevät ja malli muuttuu monimutkaisemmaksi.

Palkkatukityösuhteiden tarjoaminen ja välittäminen kohderyhmään kuuluville asiakkaille on usein tehokkain tapa edistää heidän työllistymistään avoimille työmarkkinoille. Pitkään jatkuneessa työttömyysjaksossa muodostuu haasteeksi työttömyyden katkaiseminen. Lyhyelläkin työsuhteella edistetään asiakkaan jatkotyöllistymistä ja kohennetaan hyvinvointia sekä tulotasoa.

Yleistä

Työllisyydenhoidon vastuualue on isojen muutosten edessä jo ensi vuonna ja muutokset jatkuvat suurina myös tulevaisuudessa. TE-palvelut 2024-uudistus on historiallisen suuri muutos, jonka valmisteluun kunnissa on panostettava paljon.

Paimio on menestynyt työllisyydenhoidossa useiden vuosien ajan, kaikilla mittareilla ja kaikissa vertailuissa. Tulossa olevat muutokset ovat kuitenkin poikkeuksellisen suuria ja vaikutukset ennalta arvaamattomia. Paimion vahvuuksiksi voidaan tulevinakin vuosina lukea hyvät toimintaresurssit, vahva osaaminen, oma yhdistys sekä oma yritys.

Paimio on saanut nauttia vuosien ajan alhaisista työttömyyslukuista, korkeasta aktivointiasteesta ja matalista työmarkkinatukimaksuista. Ensisijaisena tavoitteena on pitää edelleen kiinni näistä menestystekijöistä sekä kehittää uusia palveluja ja toimintatapoja tarpeen mukaan.

TE-palvelut 2024-uudistuksessa Paimion päämääränä on olla osaltaan vaikuttamassa järjestämisalueen syntymiseen ja sen organisaatorakenteeseen. Keskeinen tavoite uudistuksen toteutuksen suhteen on pitää lähipalveluiden tuottaminen ja tarjoaminen vahvasti kaupungin omassa hallinnassa.

Työllisyystilanteen kehitys koko maassa ja etenkin Varsinais-Suomessa on vuoden 2022 aikana kääntynyt parempaan suuntaan vaikean koronavuoden jälkeen. Pidemmällä aikavälillä toimivien työmarkkinoiden suurimmaksi esteeksi uhkaa kuitenkin muodostua osaavan työvoiman saatavuus ja avoimien työpaikkojen hidas täyttäminen. Ensisijaisena tavoitteena on jatkossakin pitää Paimion työttömyysaste selvästi maakunnan keskiarvon alapuolella, mutta huomio on suunnattava myös laajemmalle ja pyrittävä vaikuttamaan koko työssäkäyntialueen menestymiseen.

Paimion työttömyysaste oli heinäkuussa 2022 5,3% (2021 6,9%, 2020 8,6%).

Työmarkkinoiden kehitys ja Paimion työttömyysasteen myönteinen kehitys osoittavat, että oikeilla toimilla ja riittävällä panostuksella työttömyysasteeseen voidaan vaikuttaa lyhyelläkin aikavälillä.

Resurssimuutokset

Ei resurssimuutoksia

Olennaiset toiminnalliset riskit

Talouselämän elpyminen vaikean korona-ajan jälkeen, meneillään oleva Ukrainan sota, globaali inflaation kiihtyminen ja kuluttajien epävarmuus oman taloutensa suhteen luovat suuria epävarmuustekijöitä myös työllisyyskehityksen osalta.

Epävarmuuden jatkuessa taloudellinen toimeliaisuus ei lähde kasvuun ja se vaikuttaa ikävällä tavalla työllisyysnäkyymiin. Silloin pitkäaikaistyöttömien motivointi ja poluttaminen takaisin työmarkkinoille tulee olemaan vaikeaa.

Jatkuvan kouluttautumisen ja uudelleen kouluttautumisen merkitys korostuu tämän päivän työmarkkinoilla. Kannustimien luominen työhön ja koulutukseen hakeutumiseen on tärkeää, jotta yhteiskuntaan ei muodostu pysyviä rakenteita työttömien ja työssä käyvien välille. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työttömyysjaksojen lyhentämiseen, nuorille tarjottaviin palveluihin ja sukupolvet ylittävän työttömyyden ehkäisyyn.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Työvoiman palvelukeskus pienentää työttömyysprosenttia (työttömyysaste-% vuoden viimeinen neljännes)	5,5	5,3	5,3	5,1	5
Työmarkkinatuen kuntaosuus pienentää maksuosuutta (Vuositteiset maksut alle 12 €/asukas)	122 848	130 000	70 000	70 000	100 000
Palkkatukityöllistäminen. Tarjota työsuhde mahd. usealle tarvitsevalle ml. velvoitetyöllistetyt					
Määrärahalta palkatut henkilöt, yhteensä vuoden aikana	15	52	40	40	40
Työkuukausia yhteensä	112	230	175	175	175
Toimintakeskus Apila. Asiakkaiden nopea aktivoiminen ja ohjaaminen toimenpiteiden piiriin sekä aktivointiasteen kohottaminen					
Aktivointiaste-% kaikki joulukuun luvut (tmt-tukea saaneet)	60,2	65	65	65	65
300-499 pv	60	60	60	60	60
500-999 pv	72,4	80	80	80	80
yli 1 000 pv	83,3	85	85	85	85

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	308	322	349	8,7 %	6,8 %	349	349
Toimintakulut	- 876	- 943	- 970	2,9 %	5,4 %	- 990	- 1 010
Toimintakate/ jäämä	- 568	- 622	- 621	-0,1 %	4,6 %	- 640	- 660
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 568	- 622	- 621	-0,1 %	4,6 %	- 640	- 660

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	296	310	340	9,7 %	7,4 %	340	340
Toimintakulut	- 790	- 851	- 867	1,9 %	4,9 %	- 885	- 902
Toimintakate/ jäämä	- 493	- 541	- 528	-2,5 %	3,5 %	- 545	- 563

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	11	12	10	-17,8 %	-8,1 %	10	10
Toimintakulut	- 86	- 92	- 103	11,6 %	9,6 %	- 105	- 107
Toimintakate/ jäämä	- 75	- 81	- 93	15,9 %	12,3 %	- 95	- 98

Koulutuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Koulutuslautakunta on sekä henkilöstömäärältään että talouden kannalta kaupungin suurin lautakunta. Valtuustoon nähden sitovia tulosalueita on neljä: hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus sekä toisen asteen koulutus. Aiemmasta tulosalueesta "hallinto ja oppilashuolto" jää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä vuoden 2023 alusta alkaen oppilashuolto pois, koska ko. palveluiden järjestämistä vastuu siirtyy maakunnan hyvinvointialueelle.

Koulutuslautakunta vastaa yleissivistävien kasvatus-, opetus- ja koulutuspalveluiden järjestämisestä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu varhaiskasvatuspalvelut, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä toisen asteen koulutus (Paimion lukio).

Paimion kaupunki järjestää esiopetuksen varhaiskasvatuksen yhteydessä, joten talousarviossa esiopetus sisältyy varhaiskasvatuksen tulosalueeseen. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sisältyy talousarviossa perusopetukseen. Lisäksi lautakunnan vastuualueelle kuuluvat sivistyspalvelujen yhteiset hallinto- ja tukipalvelut. Hallinnon henkilöstö (sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, toimistosihteeri, opintosihteeri, hallinnon asiantuntija, TVT-koordinaattori ja digitutor) tukevat sivistystoimialan molempien lautakuntien (koulutuslautakunta sekä hyvinvointilautakunta) toimintaa. Vuoden 2023 aikana organisaatioon on tulossa muutoksia johtuen henkilövaihdoksista, kasvavan kaupungin lapsi- ja oppilasmäärien kasvusta johtuvasta hallinnon työn kasvusta, kuntien uusista lakisääteisistä tehtävistä sekä oman toiminnan prosessien tehostamisesta.

Koulutuslautakunnan vastuulle kuuluvien tehtävien tulorahoitus perustuu pääasiassa valtionvarainministeriön hallinnoimiin peruspalvelujen valtionosuuteen ja vieraskuntalaisten opetuksen järjestämiseen liittyviin esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksiin, sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen (mm. lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä vammaisopetuksen rahoitus). Näistä vain kotikuntakorvaukset näkyvät koulutuslautakunnan käyttötaloudessa; muut valtionosuustulot sisältyvät kaupungin saamiin valtionosuuksiin.

Tavanomaisen budjettirahoituksen rinnalla koulutuslautakunnan vastuualueeseen liittyy paljon hankerahoitusta. Valtion rahoitus kuntien sivistystoimelle tulee osittain erilaisten kohdennettujen hankerahoitusten kautta. Erikseen haettavien valtionavustusten määrärahat kohdentuvat tiettyihin toimintoihin ja rahojen käytöstä on raportoitava, sen sijaan, että rahoitus tulisi yleiskatteellisena valtionosuutena, jonka käytöstä kunnat voivat päättää vapaasti. Paimio on hakenut hankerahoituksia aktiivisesti, ja osa kehittämishankkeista on usean koulutuksenjärjestäjän yhteisiä verkostohankkeita. Talousarviota 2023 laadittaessa suurin hanke, jossa Paimion sivistyspalvelut on mukana, on yhdeksän kunnan yhteinen yli 430 000 euron hanke, jonka painopisteenä on oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen esi- ja perusopetuksessa. Erillisrahoitettujen hankkeiden toteutus menee lähes poikkeuksetta vähintään kahdelle tilikaudelle. Hankkeet budjetoidaan talousarvioon niin, että vaaditut omarahoitusosuudet tulevat hankkeen toteutuksen viimeiselle tilikaudelle.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1 972	1 843	1 553	-15,7 %	-10,6 %	1 553	1 553
Toimintakulut	- 22 653	- 23 646	- 25 567	8,1 %	6,4 %	- 26 163	- 26 770
Toimintakate/ jäämä	- 20 681	- 21 804	- 24 015	10,1 %	8,1 %	- 24 610	- 25 217
Poistot ja arvonalennukset	- 166	- 190	- 180	-5,2 %	4,1 %	- 180	- 180
Tilikauden yli-/alijäämä	- 20 848	- 21 993	- 24 194	10,0 %	8,0 %	- 24 790	- 25 397

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1 972	1 843	1 553	-15,7 %	-10,6 %	1 553	1 553
Toimintakulut	- 19 550	- 20 458	- 22 374	9,4 %	7,2 %	- 22 906	- 23 448
Toimintakate/ jäämä	- 17 578	- 18 615	- 20 821	11,9 %	9,2 %	- 21 353	- 21 895

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot					-50,0 %		
Toimintakulut	- 3 102	- 3 188	- 3 193	0,2 %	1,5 %	- 3 257	- 3 322
Toimintakate/ jäämä	- 3 102	- 3 188	- 3 193	0,2 %	1,5 %	- 3 257	- 3 322

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset		
Varhaiskasvatuksen yksityistämisen laajuus. Palveluiden kysynnän ennakoimattomuus.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat varhaiskasvatuksessa, palvelutarjontaa ei pystytä kaupungin omana toimintana sopeuttamaan riittävän joustavasti johtuen rajallisista tiloista ja resursseista.		
Seuraukset: Yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnan jatkuvuus; ko. toiminnan päättymisen myötä asiakkaat tulevat kaupungin oman toiminnan piiriin, jolloin resursseja on oltava toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ennakointi ja henkilöstön koulutus. Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa.	Vastuuhenkilöt: opetuspäällikkö	
Lukiokoulutuksen vetovoimaisuuden hiipuminen	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Lukiossa taloudelliset leikkaukset resursseihin voivat vaikuttaa nuorten haluun hakeutua omaan lähilukioon, koska vapaa hakeutumisoikeus toisen asteen opinnoissa säilyy jatkossakin.		
Seuraukset: Opiskelijamäärän väheneminen vaikuttaa suoraan lukiokoulutuksen valtionrahoitukseen.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Lukiotoiminnan uudistaminen markkinointi ja näkyvyyden lisääminen.	Vastuuhenkilöt: olli-pekka.lehtonen@paimio.fi	
Operatiiviset		
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen	Todennäköisyys 3	Vaikutus 4

Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Erityinen haaste on varhaiskasvatuksessa, jossa muita tehtäväalueita enemmän myös henkilöstön vaihtuvuutta. Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot sekä mm. kelpoisten hakijoiden puuttuessa epäpätevän henkilöstön rekrytoinnista johtuvat määräaikaisten palvelussuhteiden kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia.	
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Vastuuhenkilöt:	
Kaikki avoinna olevat virat/toimet pyritään täyttämään toistaiseksi voimassa olevina. Palkkausjärjestelmää ja -tasoa arvioitava varhaiskasvatuksessa. Esimiestyöhön panostaminen – hyvä ihmiset yksilöinä kohtaava henkilöstöjohtaminen; sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti Säännölliset kehityskeskustelut; aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.	sivistysjohtaja opetuspäällikkö päiväkodinjohtajat rehtorit johtava kuraattori	
Hallinnon ja esimiestyön organisaation rakenteet	Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
Syyt:	Koulutuslautakunnan hallinnossa organisaation ohuus sekä päällekkäiset isot vastuut sekä sivistysjohtajalla että opetuspäälliköllä, koulunjohtaja-rehtorien tehtävänkuvat sekä em. johtavien esimiesten työmäärä saattavat lisätä työn kuormittavuutta liiaksi, heikentää työssä jaksamista, pitkittää päätöksentekoa ja käsittelyaikoja sekä heikentää toiminnan suunnittelua ja johtamista.	
Seuraukset:	Työuupumus, keskeisten ja olennaisten työtehtävien jääminen hoitamatta, kun sijaistamisen resurssit ovat vähäiset.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Vastuuhenkilöt:	
Organisaatorakenteen toimivuutta ja tehtävänkuvia arvioitava sekä kehitettävä organisaatiota suuntaan jossa johtamiselle ja kehittämistyölle jäisi riittävästi aikaa. Muutokset organisaatiossa vuoden 2023 aikana.	sivistysjohtaja opetuspäällikkö koulutuslautakunta	
Palveluissa ei ole riittävästi vaihtoehtoja vähentämään tarvetta pienryhmille sekä opetuksen järjestämiseen kaupungin ulkopuolella.	Todennäköisyys 4	Vaikutus 2
Syyt:	Erityisen tuen pienryhmät ovat käytännössä täynnä, mutta erityistä tukea tarvitsevien lasten suhteellinen määrä vaikuttaa olevan kasvussa. Kun oppilasmäärä absoluuttisena lukunakin kasvaa ja tukea tarvitsevia suhteellisesti keskitasoa enemmän, opetustoimintaa tulee resurssoida ja toteuttaa uudella tavalla niin, että välttyttäisiin oppilaiden sijoittelulta ja kuljettamiselta kaupungin ulkopuolella oleviin kouluihin.	
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Vastuuhenkilöt:	
Oman toiminnan resurssit erityisopetuksen koordinointiin ja konsultaatioon resurssien uudenlainen käyttö (mm. yhteisopettajuus samanaikaisopettajuus lisäys osa-aikaiseen erityisopetukseen uudenlaiset opetusryhmäjärjestelyt) ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet 2022-26	sivistysjohtaja rehtorit	
Pandemia	Todennäköisyys 2	Vaikutus 4
Syyt:	Kasvatus- ja opetuspalvelut perustuvat ihmisten väliseen toimintaan ja vuorovaikutukseen. Pandemia voi rajoittaa ja jopa estää tämän. Pandemia voi aiheuttaa myös henkilöstön jäämistä normaalia herkemmin pois töistä (esim. oireileva lapsi jää kotiin, huoltaja ei pääse töihin). Pandemian aikana työskentely lähikontaktissa lasten ja nuorten kanssa voi aiheuttaa henkistä kuormitusta ja huolta omasta terveydestä.	
Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Vastuuhenkilöt:	

Henkilöstö valmiuden ylläpito siitä että etätöyöhön voidaan tarvittaessa siirtyä nopeasti. Uuden henkilöstön perehdytys etätöskentelyyn. Käytännön järjestelyt joilla minimoidaan tartuntavaaraa.

sivistysjohtaja
opetuspäällikkö
rehtorit
päiväkodinjohtajat

Vahingolliset

Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat vaaratilanteet	Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
<p>Syyt: Päiväkodeissa tai oppilaitoksissa mahdolliset ulkopuolisen tekijän aiheuttamat väkivallanteet tai vahingonteot</p> <p>Seuraukset:</p>		
<p>Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:</p> <p>Ajantasaiset turvallisuussuunnitelmat ja varautumissuunnitelmat henkilöstön perehdytys ja ohjeistus turvallisuusasioihin koulutus säännölliset harjoitukset</p>	<p>Vastuuhenkilöt:</p> <p>sivistysjohtaja opetuspäällikkö rehtorit päiväkodinjohtajat turvallisuusvastaavat johtava kuraattori</p>	
<p>Työtilat eivät ole turvalliset</p>	<p>Todennäköisyys 3</p>	<p>Vaikutus 1</p>
<p>Syyt: Työtilojen järjestelystä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja. Toimintojen siirto sisäilmaongelmien vuoksi väistötiloihin.</p> <p>Seuraukset:</p>		
<p>Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:</p> <p>Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Kiinteistöjen kuntoon kiinnitetään huomiota ennakkolisesti ja varaudutaan investoimaan myös uusia toimitiloja.</p>	<p>Vastuuhenkilöt:</p> <p>sivistysjohtaja muut esimiehet tekninen johtaja ja kiinteistöpäällikkö</p>	
<p>Suuronnettomuudet ja luonnonilmiöt</p>	<p>Todennäköisyys 2</p>	<p>Vaikutus 2</p>
<p>Syyt: Kaikissa toimintaympäristöissä tarvitaan sähköä sekä lähes kaikissa myös tietoverkkoa ja tietoliikenneyhteyksiä. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäminen on lakisäateistä myös poikkeusoloissa. Tulipalot, sähkökatkot, yms. haittaavat kohtuuttomasti toimintaa (mm. ylioppilaskirjoitukset kokonaan sähköisesti, keskeisten tietojärjestelmien (mm. Wilma) toimivuus)</p> <p>Seuraukset:</p>		
<p>Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:</p> <p>Ajantasainen varautumissuunnitelma. Yhteistyö eri toimialojen kesken.</p>	<p>Vastuuhenkilöt:</p> <p>sivistysjohtaja opetuspäällikkö rehtorit ja muut esimiehet johtoryhmä</p>	
<h2>Taloudelliset</h2>		
<p>Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen. Ostopalveluiden kustannusten ennakoimattoman suuri kasvu.</p>	<p>Todennäköisyys 3</p>	<p>Vaikutus 2</p>
<p>Syyt: Palveluiden järjestämisen tarve ei poistu tai vähene, mutta kaupungin taloudelliset toimintaedellytykset ovat heikentyneet. Toiminnan laadun heikentäminen, tarjonnan supistaminen sekä koulutuspalveluiden sisällölliset leikkaukset. Oppivelvollisuuden pidentymiseen valtion lupaama täysimääräinen rahoitus osoittautuu riittämättömäksi suhteessa muutoksen aiheuttamiin todellisiin kustannuksiin.</p> <p>Seuraukset:</p>		

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta.
 Talousraportit lautakunnan käsittelyssä säännöllisesti.
 Palveluiden kehittämisessä tehdään taloudellisten vaikutusten arviointia.
 Hankerahoitusten aktiivinen hankkiminen kehittämistyön mahdollistamiseksi.

Vastuuhenkilöt:

sivistysjohtaja opetuspäällikkö rehtorit
 päiväkodinjohtajat

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue	Hallinto
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen

Toiminta-ajatus

Paimion kaupunki edistää kaupunkilaistensa kehitystä, oppimista, henkistä kasvua ja hyvinvointia tarjoamalla varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja lukion koulutuspalveluja. Lakisääteisiä ja lasten sekä nuorten tarpeiden mukaisia palveluja tuotettaessa huolehditaan erityisesti laadusta, oikeudenmukaisuudesta, joustavuudesta sekä lapsi- ja nuorisokeskeisyydestä.

Koulutuslautakunnan alaisuudessa toimiva sivistyspalveluiden hallinto huolehtii sivistysosaston molempien lautakuntien – koulutuslautakunnan sekä hyvinvointilautakunnan – hallinnosta. Hallinnon vastuulla on mm. sivistyspalveluiden kirjaamo, asia- ja tiedonhallinta, arkistointi, esityslistat, pöytäkirjat, päätösten täytäntöönpano, talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut, hankkeiden hallinnointi ja seuranta, asiakaspalvelu, oppilasrekisterin ylläpito ja valtakunnallisten VARDA- ja KOSKI-tietovarantojen edellyttämät tehtävät sekä toimialan tieto- ja viestintätekniikan opetusikäytön kehittäminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa.

Tehtäväalueeseen on kuulunut myös oppilashuollon koulukuraattori- ja -psykologiimi ja vastuu oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisista psykologi- ja kuraattoripalveluista Paimion kaupungin esi- ja perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa sekä kuntien välisen sopimuksen perusteella myös Sauvon kunnan esi- ja perusopetuksessa. Tämä tehtävä siirtyy 1.1.2023 alkaen Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Siirron mukana Paimion kaupungin palveluksesta siirtyy myös yhdeksän työntekijän kuraattori- ja psykologiimi hyvinvointialueen palvelukseen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Sivistyspalveluiden hallinnon tehtävä on muuttunut aiempien aikojen ”koulutoimenjohtamisesta” jatkuvaksi kehittämistyöksi erilaisissa verkostoissa, alati muuttuvan lainsäädännön seurannaksi, hankerahoitusten hakemiseksi, kehittämishankkeiden koordinoimiseksi, yhteistyön rakentamiseksi eri toimijoiden välille, uudistusprosessien johtamiseksi sekä ”siiloutuneiden” rakenteiden purkamiseksi, jotta yli hallintokuntarajojen ulottuvat palvelut ja prosessit saadaan toteutettua sekä toiminnallisesti järkevällä että kustannustehokkaalla tavalla.

Hallinnon henkilöstö (sivistysjohtaja, opetuspäällikkö (sivistysjohtajan sijainen), toimistos sihteeri, opintos sihteeri, hallinnon asiantuntija, TVT-koordinaattori ja digitutor) tukevat osaltaan sivistyspalveluiden molempien lautakuntien (koulutuslautakunta ja hyvinvointilautakunta) vastuualueiden toimintaa. Tästä johtuen toimialan molempien lautakuntien hallinnon määrärahat ovat koulutuslautakunnan talousarviossa. Organisaation muuttamiseen on tiedossa olevia tarpeita, ja muutoksia toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Sivistyspalveluissa jatkuva tavoite on yhteistyön lisääminen yli toimialue- ja hallintokuntarajojen. Eri hallinnonaloilla on yhtenäinen käsitys siitä, että ennakoiva toimintatapa on toiminnallisesti ja taloudellisesti oikea tapa toimia. Erityisesti tämä on korostunut oppilashuollollisissa asioissa. Vuoden 2023 alusta lukien hallinnon tehtävissä kasvaa aiemmasta verkostoyhteistyön tekemisen merkitys ja tähän tarvittava työaika, koska aiempaa suurempi osa kasvatus- ja opetuspalveluiden kokonaisuuden palveluista toteutetaan moniammatillisessa yhteistyössä niin, että palveluita toteuttaa kaupungin ja hyvinvointialueen henkilöstö yhdessä. Uusia yhdyspintoja tulee mm. neuvolatoimintaan, perhekeskuspalveluihin sekä lastensuojeluun, joiden kanssa tehtävää yhteistyötä kasvatus- ja opetustoimialan johto koordinoi. Toiminnallisen moniammatillisen

yhteistyön kehittäminen eteenpäin lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi on keskeistä erityisesti vuodesta 2023 alkaen, kun oppilashuollon järjestämisvastuu siirtyy Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Tästä johtuen hallinnon tulosalueen talousarvion määräraharave pienenee, kun yhdeksän työntekijää siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen. Samalla päättyy Paimion ja Sauvon kuntien välinen sopimus oppilashuoltopalveluiden järjestämisen osalta, sekä tähän yhteistyöhön liittyneet maksutuotot, joita Paimio on isäntäkuntana saanut palveluiden järjestämisestä.

Painopisteenä on jatkossakin yhteisöllinen hyvinvointityö. Hyvinvoiva lapsi ja nuori oppii koulussa ja viihtyy siellä. Tähän ajatukseen pohjautuvaa toimintakulttuuria on toimintayksiköissä kehitettävä yhä eteenpäin, ja otettava myös varhaiskasvatuksessa ja kouluissa aiempaa enemmän lapsi ja perhe toiminnan keskiöön yleisten sekä yksilökohtaisten pedagogisten tavoitteiden rinnalle. Ennakoivan toimintatavan lähtökohtana on riittävät resurssit lasten ja nuorten kehityksen ja kasvun vuosille, jolloin korjaaviin sekä ongelmia ratkoviin toimenpiteisiin ei tarvita niin paljoa resursseja. Haasteena Paimiossa ovat olleet paitsi lasten määrän kasvu, myös seudullisessa vertailussa korkea yksinhuoltajaperheiden määrä, pienituloisten lapsiperheiden osuus sekä keskimääräistä korkeampi erityisen tuen tarpeessa olevien lasten osuus.

Oppimisen tuen järjestämisen kehittäminen on saanut vauhtia, kun koordinoivan erityisopettajan virka perustettiin opetustoimeen, ja yhdeksän kunnan yhteisessä KONSTI-hankkeessa oppimisen tukea on kehitetty ja inklusiota edistetty, jotta saadaan selkeytettyä varhaisen ja ennaltaehkäisevän tuen järjestämistä, kolmiportaisen tuen järjestämistä sekä vahvistettua myös sitouttavaa kouluyhteistyötä, jossa kehitetään moniammatillisesti malleja mm. koulupoissaoloihin puuttumiseen. Hallinnon vastuulla on mahdollistaa kehittämistoiminta johtamalla ja koordinoimalla tehtäväluerajat ylittävää hanketyötä, sekä aktiivisella yhteistyöllä myös ylikunnallisesti pitää Paimio mukana seudullisissa kehittämisverkostoissa, seurata haettavissa olevia uusia kehittämisrahoituksia ja tukea käynnissä olevien hankkeiden toteutusta hankehallinnon ja loppuraportoinnin osalta.

Monet hankerahoitukset ulottuvat useammalle kuin yhdelle tilikaudelle, joten talousarvioon on budjetoitu jo käynnissä olevat 2- tai 3-vuotiset hankkeet vuodelle 2023 niiden arvioiden mukaan, jotka syyskuun 2022 lopulla voidaan arvioida hankkeiden talouden senhetkisestä toteumasta toteutuvaksi vuoden 2022 aikana. Osa hankkeiden tuloista voi siirtyä vielä vuodelle 2024, joten talousarvion osalta hankkeet aiheuttavat väistämättä jonkin verran epävarmuustekijöitä. Lisäksi hankkeiden kustannuspaikoilla on oltava omarahoitusosuus mahdollisia tulevia uusia hankehakuja varten, jotta kehittämistyö voi jatkua myös uusilla hankkeilla. Hankkeiden määrärahat ovat pääasiassa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen hankkeiden kustannuspaikoilla, mutta hankehallinnon henkilöstöresurssit on budjetoitu keskitetysti hallinnon tehtävälueella, ja monissa hankerahoituksissa hankehallinnon kustannuksia ei ole mahdollistakaan kohdentaa hankkeiden menoiksi.

Hallinnon tehtävälueelle kuuluu myös tieto- ja viestintätekniikan käytön kehittäminen. Kehittämistyötä viedään eteenpäin koulutuslautakunnan 22.4.2021 § 41 hyväksymän pedagogisen TVT-suunnitelman 2021-2025 mukaisesti TVT-koordinaattorin sekä digitutorin johdolla. Perusopetuksessa ja lukiossa digitutor-toiminta on jo vakiintunutta, ja esiopetuksen sekä varhaiskasvatuksen digitutor-toiminta on saatu käyntiin erillisellä hankerahoituksella, ja tätä työtä jatketaan omarahoitteisesti.

Suurimmat investointihankkeet koulutuslautakunnan vastuualueilla liittyvät kasvavan kaupungin tilatarpeisiin niin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa kuin liikuntatilojen riittävyteen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, peruskoulujen ja lukion tarpeisiin.

Jo aiemmin on suunniteltu Vistan koulun peruskorjausten jatkumista (2-sali sekä Puukoulu odottavat vielä), mutta näiden osalta akuuttia kiirettä ei kuitenkaan ole. Investointimäärärahaa on oltava myös oppimisympäristöjen pitämiseen ajan tasalla niin kalusteiden kuin muun välineistön

osalta.

Kriivarin ja Hanhijoen koulujen sekä päiväkotien peruskorjauksiin tulisi valmistautua noin 5 – 10 vuoden kuluessa, mutta nämä toimet eivät ole akuutteja taloussuunnitelmavuosien 2023 – 2025 aikana. Ennen em. peruskorjauksia tulisi toteuttaa Kriivarin koulun laajennus, jonka avulla (ja laajennusosan toteutuksen jälkeen toteutettavan Kriivarin koulun peruskorjauksen myötä) koulu olisi mahdollista kasvattaa ns. kaksisarjaiseksi (= koulu, jossa kaikilla vuosiluokilla 1 - 6 on kaksi rinnakkaisluokkaa). Paimion kaupungin jo toteutunut väestönkasvu sekä oppilasmäärän kasvu, ja tulevien vuosien oppilasennusteet ovat johtaneet tilanteeseen, jossa kaikkien neljän peruskoulun tilat ovat täydessä käytössä. Erityisesti Vistan koulussa tilat ovat loppumassa kesken, ja toisaalta uusien oppilaiden sijoittelussa kouluihin viime vuosina ongelma on ollut erityisesti Kriivarin koulussa, jonne ei vuosittain ole mahtunut niin paljon oppilaita kuin pitäisi.

Liikuntatilojen tarve on Vistan koulussa kasvava johtuen koulun kasvaneesta oppilasmäärästä (elokuu 2018: oppilaita 741; syksyllä 2022 oppilaita on noin 850). Tästä johtuen esillä olleet suunnitelmat liikuntahallin toteuttamisesta Paimioon ovat erittäin tarpeelliset, jotta esiopetuksen, koulujen ja lukion arkeen voidaan osoittaa riittävästi tilaa eri liikuntasaleista. Nykytilanteessa ylioppilaskirjoitukset vievät Jokelan koululta liikuntasalin kokonaan kahdesti vuodessa ylioppilaskirjoitusten ajaksi. Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttöön ei koulujen salivuoroja pystytä antamaan niin paljon kuin olisi tarpeen, ja Vistan koulussa perusopetuksen sekä valmistavan opetuksen liikuntatuntien pitoon nykyiset liikuntasalit eivät jatkossa enää riitä.

Resurssimuutokset

Hallinnon tehtäväalueelle esitetään muutoksia virkarakenteeseen. Nämä toteutettaisiin viimeistään opetuspäällikön viran vapautuessa, osittain muutoksien toteuttaminen voisi käynnistyä heti talousarvion hyväksymisestä.

Opetuspäällikön virasta esitetään siirrettäväksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinointi- ja päätöksentekovastuu (hallintosääntö 25.2.§ kohdat 1 ja 2) ja peruskoulujen koulunkäynninohjaajien esihenkilötehtävät pois, ja virkanimike muutetaan varhaiskasvatusjohtajaksi. Perusteena nykyisen toimenkuvan ylisuuri työmäärä ja vastuun kohdentaminen erityisesti varhaiskasvatukseen, jossa mm. valtuuston 8.6.2022 § 33 päätöksen mukaisesti on vastattava varhaiskasvatustalain 1.8.2022 voimaan tulleiden uusien vaatimusten mukaisista hallintopäätöksistä. Lisäksi varhaiskasvatuksen kokonaisuutta johtavan viranhaltijan työaikaa on varattava riittävästi myös yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta- ja yhteistyötehtäviin yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Opetuspäälliköltä pois siirtyvistä tehtävistä koulunkäynninohjaajiin liittyvät tehtävät käsitellään erikseen perusopetuksen tehtäväalueen talousarviossa; tarkoitus on siirtää nämä tehtävät perusopetuksen rehtoreille. Näihin liittyvät resurssimuutokset ks. perusopetuksen tulosalueen talousarvio.

Hallintoon esitetään uutta palvelusihteerin virkaa, jonka toimenkuvaan ja päätösvaltaan kuuluisivat mm. koulukuljetuksiin liittyvä päätöksenteko (ks. hallintosääntö 25.1 § kohta 7 ja 25.2. § kohta 4), koulukuljetussuunnittelu ja reititykset, edellä mainitut koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinointi- ja päätöksentekovastuut sekä koulutoimiston oppilashallintojärjestelmään liittyviä tehtäviä. Esitetty uusi virka vaikuttaa koulutoimiston toimistosihteerin toimenkuvaan sekä määräaikaisen opintosihteerin tehtävän arviointiin. Palvelusihteerin tehtäväkuva edellyttää virkasuhdetta ja toimistosihteerin sekä opintosihteerin ovat työsopimussuhteisia.

Hallinnon tehtäväalueella iso resurssimuutos on oppilashuollon kuraattori- ja psykologiimiin työntekijöiden (9) siirtyminen 1.1.2023 alkaen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palvelukseen. Näistä kolme on virkasuhteisia ja kuusi työsopimussuhteisia.

Toiminnalliset tavoitteet

- Oppivelvollisuuden pidentämisen aiheuttamien koulutuksen järjestäjän sekä asuinkunnan valvonta- ja ohjausvastuiden selkeyttäminen ja riittävien resurssien turvaaminen oppilaanohjaukseen.
- Hallinto turvaa toimialan rahoitusta ja kehittämistyötä hanketoiminnan avulla.
- Em. tavoitteiden mahdollistamiseksi sivistystoimen hallinnon organisaation toimenkuvien määrittely ja henkilöstörakenteen vakinaistaminen.
- Johtamisen vahvistaminen erityisesti varhaiskasvatuksessa, mutta myös perusopetuksen ja moniammatillisen yhteistyön kehittämisessä. Jaetun johtajuuden malli kasvatus- ja opetustoimen keskeisten vastuualueiden kehittämiseen (opetussuunnitelmatyö, laatutyö ja arviointi, pedagoginen tuki ja erityisopetuksen koordinaatio, nivelvaiheyhteistyö TVT-kehittäminen, turvallisuus, varautuminen, lukemaan innostaminen, kulttuurikasvatus).
- Paimion varhaiskasvatuksen ja opetustoimen TVT-suunnitelman 2021 – 2025 toimenpiteiden täytäntöönpano.
- Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman toimienpiteiden täytäntöönpano 2022 - 2026.
- Tulevien investointihankkeiden valmistelu sivistystoimen näkökulmasta.
- Verkostotyöskentely sote-uudistuksen toteutuessa ja kuraattori- ja psykologiin siirryessä maakunnallisen hyvinvointialueen palvelukseen vuoden 2023 alusta. Kaupungin oman opiskeluhuollon ohjausryhmätyöskentelyn kehittäminen ja osallistuminen maakunnalliseen ja lähikuntien kanssa yhteiseen alueelliseen kehittämiseen.
- Toimialan hallinnon sisäisten prosessien kehittäminen (sähköinen arkistointi, sähköinen allekirjoitus, tiedonhallintalain vaatimukset, digitaaliset palveluprosessit) ja hallinnon asiantuntijan resurssin kohdentaminen osittain koko kaupungin tason kehittämistyöhön.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	89	110	9	-92,1 %	-45,1 %	9	9
Toimintakulut	- 768	- 962	- 518	-46,2 %	-16,3 %	- 528	- 539
Toimintakate/ jäämä	- 679	- 852	- 509	-40,2 %	-12,5 %	- 519	- 530
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 679	- 852	- 509	-40,2 %	-12,5 %	- 519	- 530

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	89	110	9	-92,1 %	-45,1 %	9	9
Toimintakulut	- 735	- 914	- 464	-49,2 %	-18,4 %	- 474	- 483
Toimintakate/ jäämä	- 646	- 804	- 456	-43,3 %	-14,7 %	- 465	- 475

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 33	- 48	- 53	11,3 %	30,5 %	- 54	- 55
Toimintakate/ jäämä	- 33	- 48	- 53	11,3 %	30,5 %	- 54	- 55

Tulosalue

Vastuhenkilö

Varhaiskasvatus

opetuspäällikkö Hilikka Koret

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelujen tehtävänä on järjestää kaupungissa lapsiperheiden tarpeita vastaavia laadukkaita palveluja. Varhaiskasvatuksessa tuetaan perheiden kasvatustehtävää. Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin sekä tuetaan heidän persoonallisuutensa ja taitojensa tasapainoista kehitystä yhdessä kotien kanssa. Lapsella on mahdollisuus tutkia asioita ja ilmiöitä sekä hankkia tietoja, taitoja, kokemuksia ja elämyksiä sekä fyysisesti että psyykkisesti turvallisessa kasvatusympäristössä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimiossa on kuusi kunnallista päiväkotia, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia. Hoitajan kotona toimivia perhepäivähoitoryhmiä on 17. Hanhijoen päiväkodin tiloissa toimii perhepäivähoidon varahoitoryhmä. Yksityisen varhaiskasvatuspalvelun piirissä on neljä päiväkotia, yksi ryhmäperhepäivähoitoyksikkö ja yksi perhepäivähoitaja. Paimiolaisia lapsia on myös muissa kunnissa sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen piirissä on 80% paimiolaisista vuosina 2016-2022 syntyneistä lapsista. Kotihoidontuen piirissä on vuoden 2022 aikana ollut keskimäärin 106 lasta. Kaupunki tukee MLL:n perhekeskuksen toimintaa kevyempien varhaiskasvatuspalvelujen tarjoamisessa. MLL:n toiminta on avointa varhaiskasvatusta ja täydentää siten Paimion kaupungin varhaiskasvatuspalveluja lapsiperheille.

Valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen toimintaympäristöä on kuluvana vuonna kuvastanut pula koulutetusta henkilökunnasta. Tämä tilanne vallitsee myös Paimion varhaiskasvatuksessa. Erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on ollut hyvin vaikeaa ja useisiin opettajan tehtäviin ei ole saatu kelpoisuusehdot täyttävää työntekijää. Näihin avoimeksi jääneisiin tehtäviin on siirretty kaupungin palveluksessa olevia varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Syksyn kuluessa myös muihin avoimiin varhaiskasvatuksen määräaikaisiin tehtäviin on ollut haasteellista saada rekrytoitua työntekijöitä. Lisäksi koronapandemian jälkimainingeissa henkilöstön voimavarat ovat olleet vähissä. Työyhteisöissä on havaittavissa uupumusta ja muuta jaksamiseen liittyvää oireilua. Tämä tilanne haastaa varhaiskasvatuspalveluja työnantajana. Jotta pystymme rekrytoimaan ja pitämään kiinni koulutetuista ja tehtäväänsä sitoutuneista työntekijöistä, tulee erityisesti henkilöstön hyvinvoinnista, työskentelyolosuhteista ja palkkauksesta huolehtia.

Paimion asukasluvun kasvusuunta näkyy myös varhaiskasvatuspalveluissa. Varsinkin elokuusta lähtien varhaiskasvatushakemusten määrä on kasvanut ja useat paikkaa hakevat perheet ovat uusia paimiolaisia. Päiväkodit ja perhepäivähoito alkavat olla täynnä ja vuoden 2023 alkuun hakemuksia on avoimena noin 20. Suurin tarve on alle 3-vuotiaiden paikoista. Varhaiskasvatuksessa varaudutaan taas Tapiolan väliaikaisen ryhmän uudelleen avaamiseen. Talousarvioon onkin tätä varten esitetty Tapiolan päiväkotiin kolmen työntekijän palkkaamista vuoden alusta alkaen. Tarve uudelle päiväkotiyksikölle on ilmeinen. Sen avulla pystyttäisiin muun muassa vastaamaan alle 3-vuotiaiden paikkojen lisäämiseen sekä palveluverkoston kehittämiseen. Vieraskielisten lasten määrä varhaiskasvatuksessa on myös kesän jälkeen selvästi kasvanut. Näistä lapsista suuri osa on Ukrainasta Suomeen tulleita. Yhteisen kielen puuttaminen haastaa varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä ja tulkkipalveluita tullaan tarvitsemaan paljon enemmän aikaisempaan verrattuna. Varsinaista suomi toisena kielenä (S2) -opetusta Paimion päiväkodeissa ei anneta, mutta sen mukaista toimintaa kuitenkin järjestetään. Tätä osa-aluetta tulee kehittää ja henkilökunnan valmiuksia edistää täydennyskoulutuksen avulla.

Inklusiivisen opetuksen ja kasvatuksen kysymykset ovat ajankohtaisia myös varhaiskasvatuksessa. Niihin syventyminen vaatii koko työyhteisön panostusta. Inklusiivinen kasvatusympäristö on avoin ja tukee kaikkien lasten moninaisuutta. Asiantuntijoiden mukaan käsitys inklusiosta muovautuu vuorovaikutuksessa, ja se on sidoksissa paikkaan, aikaan ja ihmisiin, jotka yhteisössä työskentelevät. Työkulttuuri ilmentää työyhteisön arvoja, jotka vaikuttavat puolestaan inklusion toteutumiseen. Yhteisön ihmis- ja oppimiskäsitykset vaikuttavat siihen, miten kasvatusta ja opetusta järjestetään päiväkotiyhteisössä. Paimiossa on lähdetty tutkimaan ja kehittämään varhaiskasvatuksen toiminta- ja johtamiskulttuuria kohti inklusiota Velho-hankkeen puitteissa Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän hankeavustuksen tuella. Hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka. Tarkoituksena on lisätä henkilökunnan tietoisuutta ja ymmärrystä inklusiivisesta toimintakulttuurista, johon kuuluu muun muassa yhdenvertaisuus, moninaisuuden arvostaminen, sosiaalinen osallisuus, yhteisöllisyys ja oikeus saada tarvitsemaansa tukea. Inklusiolla turvataan kaikkien oikeus olla yhteisön jäseniä ilman ehtoja. Toinen hankkeen osa-alue on Paimion varhaiskasvatuksen velho-toiminnan kehittäminen. Velhot ovat varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajia, joiden tehtävänä on työskennellä lapsiryhmässä lapsille annettavan tuen varmistamiseksi. Lisäksi velhot työskentelevät kiinteässä yhteistyössä erityisopettajien kanssa. Hankkeen avulla on varhaiskasvatukseen palkattu kaksi uutta velhoa toimintavuodeksi 2022-2023 ja siten velhotoimintaa pystytään laajentamaan myös perhepäivähoitoon. Hankkeen kokonaisbudjetti on 80 000 euroa, josta avustuksen osuus on 64 000 euroa.

Paimion varhaiskasvatuspalvelut ovat myös mukana alueellisessa Kikka-kehittämishankkeessa, jonka tavoitteena on vahvistaa esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen tuen toimintamalleja. Kikka on Uudenkaupungin (hallinnoiva taho), Kaarinan, Liedon, Mynämäen, Naantalın, Paimion, Paraisten ja Raision yhteinen hanke, joka liittyy perusopetuksessa meneillään olevaan Konsti-hankkeeseen. Hankkeen yhtenä päätarkoituksena on laatia kuntien yhteinen Esiopetuksen tuen käsikirja samoin kuten perusopetuksessa on jo laadittu. Lisäksi hankkeen puitteissa järjestetään esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle lapsille tarjottavaan tukeen liittyvää täydennyskoulutusta.

Lakiuudistus varhaiskasvatuksessa olevan lapsen oikeudesta tarvitsemaansa pedagogiseen tukeen sekä varhaiskasvatuksessa annettavan tuen rakenteista tuli voimaan 1.8.2022. Tuki toteutuu kolmitasoisena yleisenä, tehostettua tai erityisenä tukena, jota on annettava lapselle heti, kun tuen tarve havaitaan. Lakimuutoksen myötä lasten tarvitseman tuen varmistamiseksi varhaiskasvatustyksiköissä edellytetään riittävää varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja muun opetuksen ja kasvatuksen resurssia. Elokuun alusta erityisopettajaresurssia vahvistettiin palkkaamalla yksi uusi konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Lisäksi tilanteissa, jossa lapsiryhmässä on vaativan tuen tarvetta esimerkiksi lapsen vakavan sairauden vuoksi, joudutaan ryhmään palkkaamaan avustaja.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa muutokset jatkuvat edelleen. Elokuun 2021 alusta asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarvoja 31 prosenttia. Kuluvan vuoden elokuun alusta oli vuorossa asiakasmaksujen indeksitarkistukset, korkeimpia maksuja korotettiin 288 eurosta 295 euroon ja alinta maksua 27 eurosta 28 euroon. Lisäksi tuloarvoja korotettiin edelleen. Nämä muutokset näkyvät varhaiskasvatuksen vuoden 2022 talousarvion toteumassa asiakasmaksutulojen pienentymisenä sekä palvelusetelimenojen kasvuna. Seuraavana on jo tiedossa mahdollisesti vuoden 2023 alussa toteutettava uusi maksualennus. Nämä muutokset tarkoittavat varhaiskasvatuksen hallinnossa kaikkien varhaiskasvatuksen asiakkaiden asiakasmaksujen jatkuvaa tarkistusta ja maksupäätösten tekoa. Mikä taas hidastaa entisestään varhaiskasvatusmaksujen laskutusprosessia.

Lapsimäärä	2018	2019	2020	2021	2022
kaupungin päiväkodit	363	358	338	347	349
kaupungin perhepäivähoito + ryhmis	97	81	59	59	67
yksityiset päiväkodit	202	217	215	210	222
yksityinen perhepäivähoito + ryhmis	15	16	16	15	14
päivähoidossa muualla	28	20	16	16	13
vuorohoidossa	48	50	63	61	49
Hoito- ja kasvatushenkilöstö					
päiväkodit	79	85	86	85	88
perhepäivähoito + ryhmis	29	25	22	21	19
Tuet perheille					
palveluseteli	197	209	207	195	208
yksityisen hoidon tuen kuntalisä	11	7	5	4	5

Resurssimuutokset

Varhaiskasvatuksessa meneillään olevan Velho-hankkeen budjetista, joka sisältää valtionavustusta 64 000 euroa, on palkattu kaksi varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajaa ajalle 1.9.2022-30.6.2023. Varhaiskasvatuksen talousarviossa esitetään näiden tehtävien jatkamista vakinaisina 1.8.2023 alkaen. Varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajaresurssin avulla pystytään päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa vastaamaan lasten tuen tarpeisiin inklusion periaatteiden mukaisesti.

Päiväkoteihin on tällä hetkellä palkattu viisi varhaiskasvatuksen ryhmävastustajaa sellaisiin ryhmiin, joissa esiintyy vaativaa tuen tarvetta. Kyseiset tehtävät ovat määräaikaista ja niitä hyödynnetään vain erityisen tarpeen perusteella. Näistä tehtävistä kahdelle on varattu vuodelle 2023 rahoitus toukokuun loppuun saakka ja kolmelle esitetään rahoitusta koko vuodeksi.

Lisäksi Tapiolan päiväkodin henkilöstömenoihin on tehty varaus väliaikaisen ryhmän perustamiseen vuodeksi 2023.

Toiminnalliset tavoitteet

Paimion varhaiskasvatuspalveluiden vetovoimaisuuden ja pitovoiman säilyttäminen työnantajana

- Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista siten, että koulutettu ja osaava henkilökunta pysyy päiväkodeissa. Rekrytoinnissa pyritään kilpailemaan Paimion vahvuuksilla, jotta kaupunkiin saadaan edelleen osaavia varhaiskasvatuksen ammattilaisia.

Varhaiskasvatuksen inklusiivisen toimintakulttuurin kehittäminen lapsille tarjottavan tuen varmistamiseksi Velho-hankkeen puitteissa

- Lisätään olemassa olevaan lasten tarvitsemaan tukeen kohdistettua henkilöstöresurssia.
- Tarjotaan varhaiskasvatuksen henkilöstölle koulutusprosessi inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämiseksi.

Lapsikohtaisten, sähköisten asiakirjojen valmiiksi saattaminen uuden lainsäädännön mukaisiksi

- Lapsen vasu -lomakkeiden tuen osion kehittäminen Wilmaan varhaiskasvatuslain tuen säädöksiä vastaavaksi
- Esiopetuksen tuen Wilma-lomakkeiden päivittäminen ajantasaisiksi

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	877	721	617	-14,5 %	-14,8 %	617	617
Toimintakulut	- 8 682	- 9 035	- 9 964	10,3 %	7,4 %	- 10 163	- 10 367
Toimintakate/ jäämä	- 7 805	- 8 313	- 9 347	12,4 %	9,9 %	- 9 547	- 9 750
Poistot ja arvonalennukset	- 15	- 15	- 41	175,7 %	87,9 %	- 41	- 41
Tilikauden yli-/alijäämä	- 7 820	- 8 328	- 9 388	12,7 %	10,0 %	- 9 587	- 9 791

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	877	721	617	-14,5 %	-14,8 %	617	617
Toimintakulut	- 7 909	- 8 198	- 9 052	10,4 %	7,2 %	- 9 233	- 9 417
Toimintakate/ jäämä	- 7 032	- 7 476	- 8 435	12,8 %	10,0 %	- 8 616	- 8 801

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot					-50,0 %		
Toimintakulut	- 773	- 837	- 912	9,1 %	9,0 %	- 931	- 949
Toimintakate/ jäämä	- 773	- 837	- 912	9,1 %	9,0 %	- 931	- 949

Tulosalue	Perusopetus
Vastuhenkilö	sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksen korkea laatu on keskeisellä sijalla. Erityistä huomiota voimavarojen kohdentamisessa kiinnitetään siihen, että oppilaat saavat mahdollisimman tasavertaiset oppimismahdollisuudet koko kaupungin alueella. Opetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

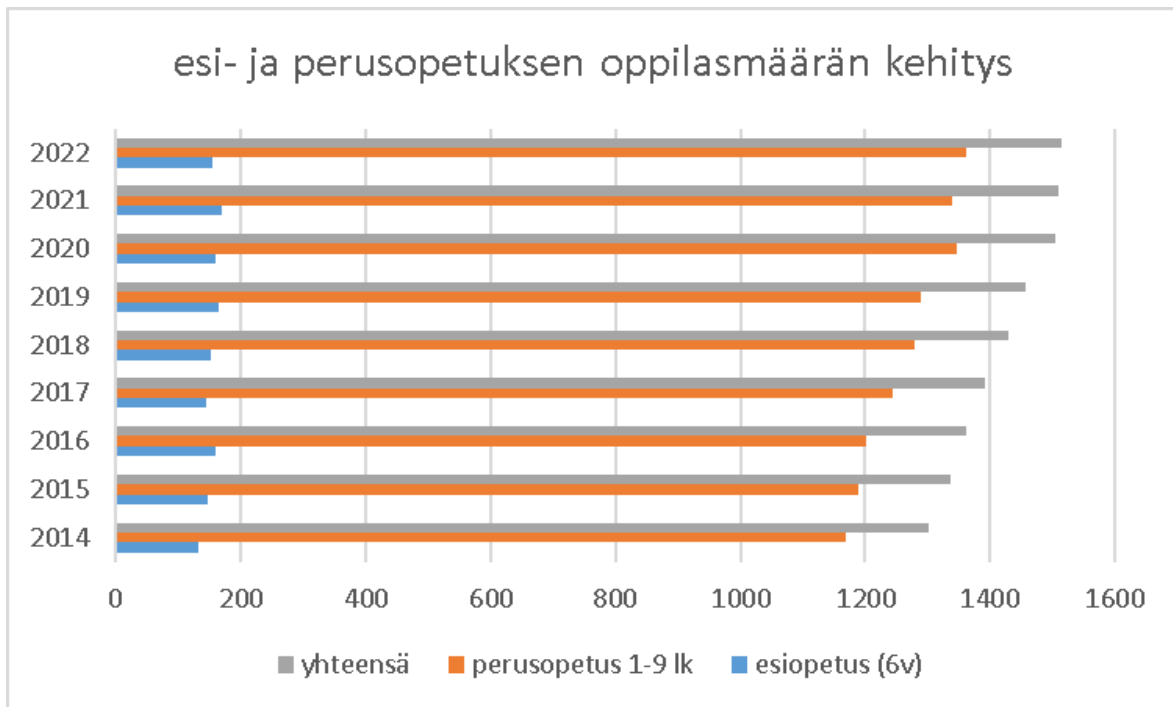
Paimion perusopetukseen kuuluu neljä peruskoulua, jotka antavat yleisopetusta. Vistan koulu on vuosiluokkien 1-9 yhtenäiskoulu ja kolme muuta peruskoulua antavat yleisopetusta vuosiluokilla 1-6. Kolmessa koulussa annetaan tällä hetkellä myös luokkamuotoista erityisopetusta; Hanhijoen koulussa on vaativan erityisen tuen luokat (3). Vistan yhtenäiskoulun alaisuudessa on lisäksi kaksi sivutoimipistettä Paimiossa toimivien lastensuojeluyksiköiden yhteydessä.

Perusopetuksessa ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa työskentelee Paimiossa syksyllä 2022 yhteensä 104 opettajaa sekä 44 koulunkäynninohjaajaa.

Lukuvuonna 2022–2023 Paimiossa on perusopetuksen vuosiluokilla 1–9 toistasataa oppilasta enemmän kuin viisi vuotta sitten. Vuodesta 2014 vuoteen 2020 jatkunut oppilasmäärän melko voimakas kasvu on hieman tasaantunut, mutta oppilasmäärä jatkaa kasvuaan. Alla olevissa luvuissa ei ole mukana perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaita eikä kaksivuotisen esiopetuskokeilun (2021-2024) lapsia, jotka osaltaan ovat myös lisänneet esi- ja perusopetuksen hallinnon työmäärää.

Syksyllä 2023 perusopetuksen 1. luokalla aloittavien ikäluokalle tarvittaneen jatkossakin seitsemän opetusryhmää ja todennäköisesti myös yksi erityisen tuen luokka, jotta opetusryhmien koko pysyisi keskimääräisen n. 19-20 oppilaan suuruisena. Lisäksi oppilasmäärän kasvussa huomionarvoista on yläkoulun (lk 7-9) oppilasmäärän kasvu, joka haastaa sekä Vistan koulun opetustilojen riittävyyttä että opetusresurssien ja opinto-ohjauksen riittävyyttä. Yläkoulun luokkien 7-9 oppilasmäärä kasvaa syksyn 2022 tilanteesta kolmen vuoden kuluessa noin 35 oppilaalla ilman, että huomioidaan Paimion asukasmäärän kasvu myös kuntien välisen muuttovoiton kautta.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
esiopetus (6v)	132	148	160	146	152	164	159	170	154
perusopetus 1-9 lk	1169	1189	1201	1245	1278	1290	1346	1340	1361
yhteensä	1301	1337	1361	1391	1430	1456	1505	1510	1515
kasvu ed.vuodesta	-0,4	2,8	1,8	2,2	2,8	1,8	3,4	0,3	0,3



Kaavoitus, tonttien myynti ja rakentaminen vaikuttavat koulun oppilaspaikkojen kysyntään siten, että ns. lähikoulusta ei aina ole pystytty tarjoamaan oppilaspaikkaa kaikille alueen oppilaille. Kaupungin kaavoitussuunnitelmat aiheuttavat kuitenkin jossain määrin paineita jatkossakin juuri Vistan koulun suuntaan, sillä Kriivarin koulu toimii jo nyt tilojensa puolesta ääri rajoilla (seitsemän opetusryhmää tavanomaisen kuuden sijasta). Perusopetuksen valmistavan opetuksen käynnistäminen keväällä 2022 Ukrainan sodan myötä on täyttänyt loput vapaat koulutilat Vistan koulusta, ja tulevien vuosien oppilasennuste kasvattaa yläkouluikäisten määrää. Vistan koulun oppilasmäärä on kasvanut jo 850 oppilaaseen. Tämä tarkoittaa, että Vistan koulusta loppuvat tilat kesken, ja ratkaisuja koulutilojen lisäämiseksi on tehtävä.

Tulevien vuosien opetusjärjestelyt näyttävät siltä, että Kriivarin koulu olisi syytä kasvattaa nykyisestä koostaan (7 opetusryhmää) kaksisarjaiseksi kouluksi, jossa on rinnakkaisluokat kaikille vuosiluokille 1-6 sekä tarvittavat tilat myös erityisopetukselle. Tällä investoinnilla painetta Vistan koulusta voidaan helpottaa alakoululuokkien 1-6 osalta ja saada riittävästi tilaa yläkoulun vuosiluokkien 7-9 opetukseen.

Yleisopetuksen opetusryhmät luokilla 1-6 ovat nyt lukuvuonna 2022-23 kooltaan keskimäärin n. 20,5 oppilaan suuruisia. Ryhmäkoon vaihteluväli on 15-25 oppilasta, ja koulukohtaiset keskiarvot vaihtelevat välillä 19,5 - 21,4 oppilasta. Keskimäärin suurimmat ryhmät on Jokelan koulussa, pienimmät Hanhijoen koulussa. Erityisluokat ovat pääsääntöisesti täynnä, mutta viimeisten kolmen lukuvuoden aikana koulunsa aloittaneiden ikäluokista on rohkaisevia kokemuksia siitä, että erityisluokkaopetuksen sijasta osa erityistä tukea tarvitsevista lapsista on voinut käydä koulua tuetusti yleisopetuksen ryhmissä. Jotta tämä onnistuu, ryhmäkoko on oltava lähtökohtaisesti riittävän pieniä, mutta koska opetustilojen määrä ei mahdollista ryhmäkokojen pienentämistä jakamalla oppilaita nykyistä pienempiin ryhmiin, ryhmäkoko on pienennettävä järjestämällä riittävät opettajaresurssit ja mahdollisuus samanaikaisopetukseen.

Paimiossa tulee turvata opetusryhmien kokoa myös siltä osin, että kaupunkiin muuttaa uusia oppilaita kesken peruskouluvuosien. Viimeisten viiden vuoden aikana ikäluokkien kasvu on ollut noin +2 oppilasta per ikäluokka per vuosi. Koulun aloittavien 1.-luokkalaisten oppilaiden opetusryhmät olisivat riittävän pieniä, jotta niihin voidaan ottaa myös uusia oppilaita. Ongelmana ovat kuitenkin opetustilat, joita on käytössä rajallisesti.

Erityisen tuen oppilaiden määrän kasvu peruskoulun alkavilla luokilla aiheuttaa merkittävää painetta opetusjärjestelyihin. Kun Paimioon tulee myös muualta muuttavia oppilaita, joista monella on erityisen tuen tarvetta, on kiinnitettävä erityistä huomiota opetusjärjestelyihin, riittävään tukeen jokaisessa lähikoulussa (vähentää painetta pienryhmäsiirtoihin, joka voisi tarkoittaa myös koulun vaihtoa) sekä erityisopetuksen koordinaatioon ja konsultaatioon koko kaupungin tasolla, jotta toiminta kouluissa painottuisi erityisesti lähikoulussa annettavaan monipuoliseen tukeen. Riittävän vahva tuki jo yleisen tuen vaiheessa, tehostetun tuen eri mahdollisuuksien tehokas ja monipuolinen hyödyntäminen sekä riittävä osa-aikainen erityisopetus on todettu lääkkeiksi siihen, ettei pienryhmiä välttämättä tarvittaisi niin paljoa. Suuret opetusryhmäkoot yleisopetuksessa aiheuttavat kuitenkin oman ongelmansa tuen järjestämiseen.

Jo vuoden 2020 talousarviokirjassa on todettu, että *”Jatkossa tulisi kehittää toimintatapoja ja perusopetuksen palvelutarjontaa niin, että paine pienryhmien määrän kasvattamiseen muuten kuin erityisen haastavien oppilaiden opetuksen järjestämiseksi pienenesi. Keinona nähdään osa-aikaisen erityisopetuksen resurssin lisäys, ja mahdollisesti resurssiopettajatkin olisivat alkuopetuksessa tarpeen.”* Korona-avustuksilla nämä asiat on saatu korjattua lukuvuoden 2020-2021 ajaksi niin, että kaikissa koulussa on oma laaja-alainen erityisopettaja, sekä resurssiopetusta. Syksystä 2021 alkaen tämä laaja-alaisen erityisopetuksen rakenne on saatu pysyväksi, ja laaja-alaisen erityisopetuksen kehittämistä jatketaan. Erityisopetuksen koordinaattori aloitti tehtävässään elokuussa 2021, ja keskeisenä työnä on ollut koordinoita ja konsultoida tuen käytäntöjä niin, että jo yleisen sekä tehostetun tuen vaiheessa oppilaille saadaan annettua heidän tarvitsemaa tukea mahdollisimman tehokkaasti. Koordinoiva erityisopettaja on osallistunut aktiivisesti oppimisen tuen kehittämiseen ja inklusion edistämiseen myös yhdeksän kunnan verkostohankkeessa, ja yhdessä sivistysjohtajan ja rehtoreiden kanssa on valmisteltu oppimisen tuen kehittämissuunnitelma Paimioon vuosille 2022 - 2026. Tavoitteena on vahvistaa lähikouluperiaatetta, turvata riittävät resurssit sekä jokaiselle lapselle oikeus riittävään oppimisen tukeen kaikissa Paimion peruskouluissa. Talousarviossa on huomioitu suunnitelman mukaiset resurssilisäykset, jotka ovat välttämättömiä huomioiden nykyiset opetusryhmien koot, liian pieni laaja-alaisen erityisopetuksen resurssi sekä oppilasmäärien kasvu.

Erityisopetuksen järjestämiseen liittyvät kysymykset sekä perusopetuksen että lukiokoulutuksen osalta ovat myös osa oppivelvollisuuden pidentämistä koskevaa kokonaisuutta, jossa koulutuksen järjestäjän on huomioitava tehostettu opinto-ohjaus perusopetuksen 8. ja 9. luokilla jo perusopetuksen aikana. Tämä on vaatinut lisäystä Vistan koulun opinto-ohjaajaresurssisiin. Lisäksi Paimio on mukana oppilashuollon seudullisessa kehittämishankkeessa, jossa kehitetään erityisesti nivelvaihetta perusopetuksesta edelleen toiselle asteelle tai muihin nivelvaiheen koulutuksiin. Nyt kahden ikäluokan (2005 ja 2006 syntyneet) kokemuksen myötä on selvää, että oppivelvollisuuden pidentämisestä aiheutuu myös lisätyötä (Valpas-rekisterin seuranta, ilman opiskelupaikkaa olevien nuorten asioiden selvittely kuntavalvojan roolissa yhdessä huoltajien kanssa, uudelleenohjaus opintonsa keskeyttäneille ja hallinnolliset päätökset mm. oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä sekä tarvittaessa opiskelupaikan osoittaminen), jossa tarvitaan peruskoulujen opinto-ohjaajien työpanosta myös peruskoulunsa jo päättäneiden nuorten asioiden hoitamiseen. Siksi talousarvioon sisältyy esitys siitä, että Vistan koulussa olisi jatkossa kaksi opinto-ohjaajaa (tällä hetkellä toisen opion toimenkuvasta osa on aineenopetusta).

Opetuksen perinteisten ”peruspuitteiden” eli rakennusten ja henkilökunnan lisäksi huomiota on kiinnitettävä opetus- ja oppimisympäristön digitalisaatiokehitykseen. Kehityskulkua viedään eteenpäin niin, että 6. vuosiluokan aloittavat oppilaat saavat käyttöönsä henkilökohtaiset päätelaitteet jälleen syksyllä 2023 kuten toimittiin syksyllä 2022. Opetus siirtyy enemmän digitaalisiin ympäristöihin ja myös oppimisanalytiikka ja oppimistulosten seuranta tukevat oppilaiden arviointia, jonka tulee entistä vahvemmin perustua perinteisten kokeiden sijaista ”jatkuvaan näyttöön”. Tavoitteena on jatkossa kehittää myös oppimisen arvioinnista saatavaa

tietoa tiedolla johtamisen välineeksi opetuksen järjestäjän päätöksiin resurssien määrittelyssä ja kohdentamisessa.

Perusopetuksen tehtäväalueella vuonna 2023 on käynnissä kolme isompaa hanketta: KONSTI-hankkeen jatkohanke inklusion ja tuen järjestämisen kehittämiseksi, sitouttavan kouluyhteisötyön SKY-hanke ja oppilaanohjauksen kehittämishanke. Korona-avustusta on haettu ja muitakin hankerahoitushakua valmistellaan. Erillisten kehittämishankerahoitusten avulla voidaan saada suuremmat resurssit kehittämistyöhön, jota muuten tehtäisiin täysin omarahoitteisena toimintana. Paimio on aktiivinen osallistumaan hankeverkostoihin, mutta samalla harkitaan myös hankkeiden määrää ja sitä, mihin kannattaa lähteä mukaan ja mihin ei.

Sivistyspalveluiden hallinnon tulosalueella on esitetty muutoksia virkarakenteeseen ja toimenkuviin. Näistä muutoksista osalla on vaikutuksia perusopetuksen tulosalueelle. Paimiossa on aiemmista organisaatiomuutoksista ja viranhaltijoiden osaamisesta johtuen toimittu niin, että opetuspäällikkö on vastannut kaikkien koulunkäynninohjaajien henkilöstöpäätöksistä ja esihenkilötehtävistä (palkkauspäätökset, vuosilomat, sairauslomat, ohjaajien lomauttuspäätökset koulujen loma-aikoina) vaikka ohjaajien operatiivisina esihenkilöinä ovatkin toimineet koulujen rehtorit.

Opetuspäällikön viran tehtäviä on syytä jakaa uudella tavalla, koska hän on tehnyt pelkästään henkilöstöpäätöksiä vuosittain yli 400, vastannut koko varhaiskasvatuksen tulosalueen johtamisesta ja henkilöstöasioista, ja oppilasmäärän kasvun sekä lasten tuen tarpeiden kasvun myötä koulunkäynninohjaajien lukumääräkin on kasvanut. Nyt esitetään muutos niin, että peruskoulujen rehtoreille tulisi vuodesta 2023 alkaen vastuu opettajien lisäksi myös koulunkäynninohjaajien esihenkilötehtävistä. Asiassa on ratkaisematta vielä, toimisiko jokaisen koulun rehtori esihenkilönä vai keskitettäisiinkö tehtävät kahdelle rehtorille niin, ettei koulunjohtaja-rehtorina toimivien luokanopettajien työmäärä kasva ylisuureksi. Vistan koulussa on talousarviota valmisteltaessa syyskuun lopulla 2002 yhteensä 25 koulunkäynninohjaajaa, Hanhijoen koulussa heitä on 10, Jokelan koulussa 5 ja Kriivarin koulussa 4.

Koulujen koon kasvaessa koulujen hallinnon resurssit eivät ole kasvaneet riittävästi samassa suhteessa. Vistan koulun johtamisen resurssissa on huomioitava, että neljässä vuodessa oppilasmäärä on kasvanut yli 15 % ja on nyt jo yli 850 (ja samassa suhteessa on kasvanut myös huoltajien määrä, joiden kanssa rehtorit ovat vuorovaikutuksessa). Opettajien määrä on kasvanut yli 10 opettajalla, lastensuojelulaitoksia on tullut Paimioon yksi lisää, ja valmistavan opetuksen järjestäminen on käynnistetty Vistan koulussa. Koulun työjärjestysuunnittelu vie aiempaa enemmän aikaa, eikä lähijohtamiseen tarvittava aika enää riitä (opettajia alaisena yli 70). Vuosittaisten rekrytointien määrät ovat myös kasvaneet: syksyllä 2022 Vistan koulussa aloitti 17 uutta opettajaa, joiden rekrytoinneista ja perehdyttämisestä rehtori vastaa.

Jokelan koulu on puolestaan vähitellen kasvanut kaksisarjaiseksi alakouluksi, jossa on noin 270 oppilasta, 15 opettajaa ja 5 koulunkäynninohjaajaa. Rehtori toimii kuitenkin edelleen koulunjohtaja-rehtorina (= luokanopettajan virassa oleva opettaja on nimetty rehtoriksi, joka vastaa sekä oman luokkansa opetuksesta että johtaa koulua ja vastaa sen toiminnasta). OVTES:n palkkaliitteessä vuosiluokkien 1-6 peruskoulujen rehtorin viran palkka-asteikko alkaa 12 - 23 palkkaperusteryhmän haarukasta, joten 15 opettajan myötä Jokelan koulussa ei olla enää edes "alarajalla". (palkkaperusteryhmä tarkoittaa peruskoulun vuosiluokilla 1-6 päätoimisten eli vähintään 16 h/viikossa opettavien opettajien lukumäärää koulussa). Rehtorin virassa opetusvelvollisuus olisi 10-12 h/vko, ja vastaavasti luokanopettajan virasta (opetusvelvollisuus 24 h/vko) koulunjohtajan tehtävistä tuleva huojennus on 12 h/vko, joten muutoksella saavutettaisiin melko pienellä kustannusvaikutuksella opetusryhmän opetusvastuun siirto luokanopettajalle, ja vastaavasti rehtorille lisää työaikaa koulun johtamiseen ja myös perusopetukseen liittyvien asioiden hoitamiseen (esim. opetussuunnitelmatyö, laatutyö ym.) ilman, että hän on samalla ensisijaisessa vastuussa

yhden luokan opettamisesta. Virkarehtorin opetusvelvollisuutta voidaan kohdentaa myös samanaikaisopetuksen sekä tarvittaessa sijaistamisten hoitamiseen, mikä lisää koulun toiminnan joustavuutta.

Resurssimuutokset

Perusopetukseen esitetään seuraavat resurssimuutokset:

- yksi laaja-alainen erityisopettaja 1.1.2023 alkaen Vistan kouluun; opettaja on palkattu jo syksystä 2022 alkaen määräaikaisena lukuvuodeksi 2022-23, mutta tarve on pysyvä.
- viisi laaja-alaista erityisopettajaa 1.8.2023 alkaen oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Yksi erityisopettajista sijoittuu Hanhijoen kouluun, yksi Jokelan kouluun ja kolme Vistan kouluun. Toimenpiteellä vahvistetaan laaja-alaista erityisopetusta, samanaikaisopetusta ja lähikouluperiaatetta, jotta oppilaat saavat riittävän lakisääteisen oppimisen tuen omassa lähikoulussaan.
- opinto-ohjauksen resurssin nostaminen Vistan koulussa noin 1,83 htv:stä 2 htv:en. Perusteena oppivelvollisuuslain vaatimukset tehostetun opinto-ohjauksen antamiseen, Vistan koulun opinto-ohjaajien työpanoksen ulottaminen myös Hanhijoen kouluun sekä opinto-ohjaajien osaamisen tarve oppivelvollisten tilanteen selvittämisessä ja jatko-ohjauksessa tilanteissa, joissa nuori keskeyttää toisen asteen opintonsa.
- Vistan koulussa luovutaan kolmannelta vararehtorista (ks. koulutuslautakunnan päätös 5.4.2022 § 29) ja sen tilalle kouluun perustetaan toinen apulaisrehtorin virka 1.4.2023 alkaen. Koulun koon kasvun myötä hallinnollisen työn määrä on kasvanut (oppilasmäärän kasvu, huoltajien määrän kasvu, henkilöstön määrän kasvu); tilanteeseen vaikuttavat myös toimialan sisäiset työnjakomuutokset ja Tilikunta-yhteistyön vaikutukset.
- Jokelan koulun koulunjohtaja-rehtorin tehtävä muutetaan rehtorin viraksi 1.4.2023 alkaen. Muutoksen myötä kouluun tarvitaan yksi vakituinen luokanopettaja (päätoiminen tuntiopettaja) vastaamaan siitä luokasta, joka nyt on ollut koulunjohtaja-rehtorin vastuulla.
- palkkavarauksen yhden perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmän opetuksen järjestämiseen Paimiossa 1.8.2023 alkaen (opettaja + koulunkäynninohjaaja). Määrärahan käytöstä päätetään myöhemmin, onko ryhmää tarvetta perustaa. Vaihtoehtona yksittäisten oppilaiden ohjaaminen jatkossakin Turkuun, jolloin opetuksen järjestämiseen saavat erillinen valtionosuusrahoitus menee myös Turkuun, ja Paimio maksaa kuljetukset.
- Ukrainalaisten valmo-opetukseen tarvittavat resurssit (4 opettajaa ja 3 koulunkäynninohjaajaa) varataan kevätlukukaudeksi 2023.

Kj-käsittelyssä poistettu resurssillisäys:

- yksi luokanopettaja (pt. tuntiopettaja) resurssiopettajaksi Vistan kouluun 1.8.2023 alkaen. Opettaja vastaa opetuksesta erityisesti niissä tilanteissa, joissa kaksoiskelpoiset luokanopettajat tarvitaan aineenopettajiksi yläluokille; lisäksi resurssiopettaja voi toimii samanaikaisopettajana ja sairauspoissaolojen sijaistajana.

Kaupunginjohtajakäsittelyssä lisätty sitova perustelu:

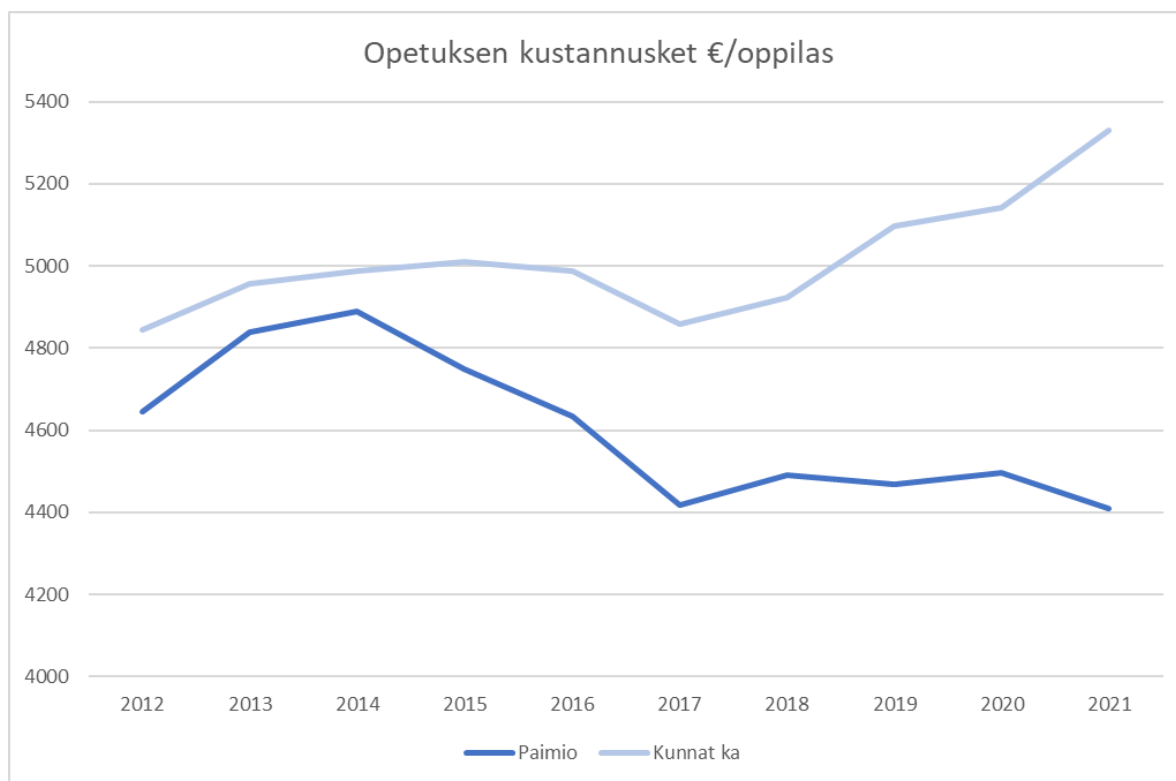
Jos syksyllä 2023 valmistavan opetuksen oppilasmäärä on niin iso, että perusopetuksen järjestäminen Paimion kaupungin omana toimintana on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua, näin voidaan toimia ja määrärahat tähän käsitellään erikseen.

Toiminnalliset tavoitteet

- Perusopetuksessa aloittavien oppilaiden opetusryhmien koko pysyy maltillisena
- Laaja-alaisen erityisopetuksen turvaaminen jatkossakin kaikkiin kouluihin

- Oppimisen tuen opetusjärjestelyiden kehittäminen ja inklusion vahvistaminen esi- ja perusopetuksen kokonaisuudessa
- Kolmiportaisen tuen vahvistaminen erityisesti jo yleisen ja tehostetun tuen vaiheessa
- Opinto-ohjauksen vahvistaminen oppivelvollisuuden pidentämisestä johtuvien lisävelvoitteiden hoitamiseksi
- Henkilökohtaisten päätelaitteiden (PC) käyttöönotto 6.-luokkalaisille syksystä 2022 alkaen, sekä TVT-suunnitelman mukaisten muiden toimenpiteiden toteutus
- Oppilaiden osallisuuden ja kouluviihtyvyyden lisääminen
- ”Harrastamisen Suomen mallin” jatkorahoituksen haku toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi lukuvuodelle 2022 - 2023; vahvistetaan lapsille koulupäivien aikana järjestettävää harrastustoimintaa

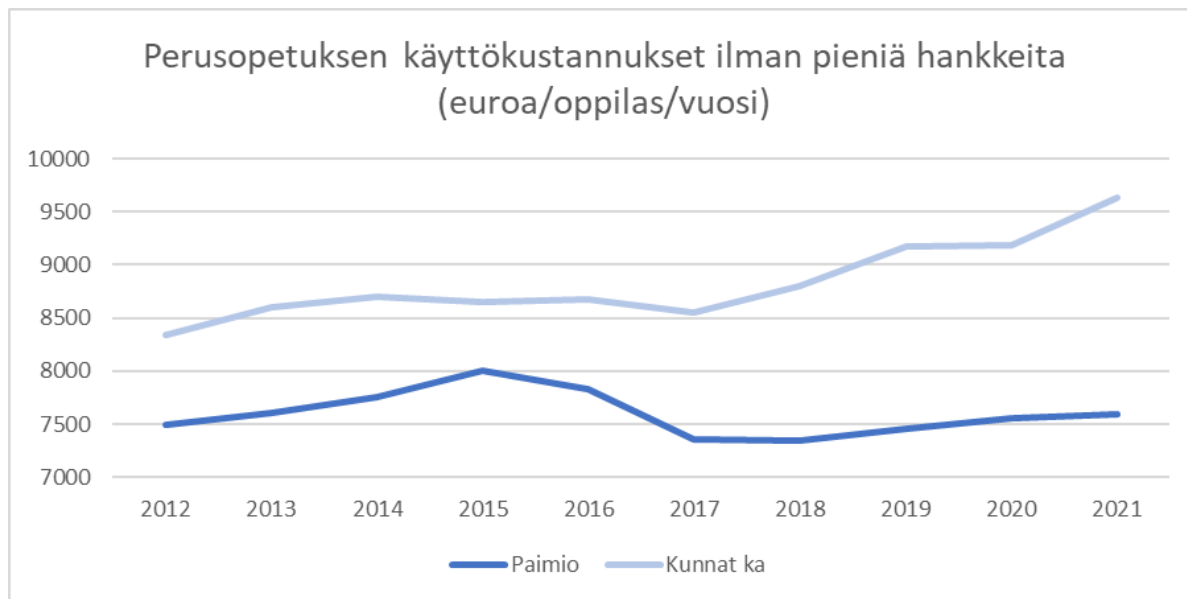
9-vuotisen perusopetuksen opetuksen kustannukset €/oppilas OPH:n tilastoista (Paimio ja kuntien keskiarvokustannus):



	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	4 646	4 840	4 888	4 750	4 633	4 419	4 491	4 468	4 497	4 409
muutos-% vuodessa	0,9	4,2	1	-0,3	-2,5	-4,6	1,6	-0,5	0,6	-2,0
kunnat ka	4 844	4 957	4 987	5 011	4 988	4 859	4 923	5 096	5 141	5 330
muutos-% vuodessa	2,8	2,3	0,6	0,5	-0,5	-2,8	1,3	3,5	0,9	+3,7

Tavoitteena on, että perusopetuksen kustannukset pysyvät edelleen valtakunnallisen keskiarvon alapuolella. Satsausta perusopetukseen opetusresurssien lisäämiseen kuitenkin nyt esitetään, koska Paimio on käyttänyt v. 2020 rahaa oppilasmäärän mukaan suhteutettuna n. 825 000 € vähemmän kuin mikä on se taso, jonka Suomen kunnat ovat keskimäärin rahaa käyttäneet perusopetuksessa varsinaisen opetuksen järjestämiseen.

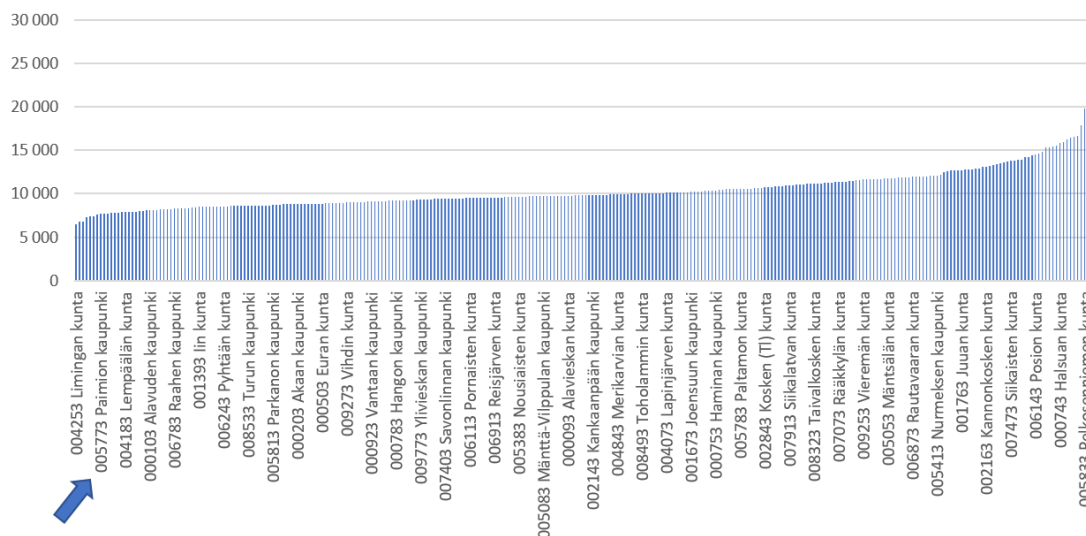
Käyttökustannukset yhteensä €/oppilas (ei sis. pieniä hankkeita) OPH:n tilastoista:



	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	7499	7609	7753	7999	7830	7352	7350	7462	7560	7593
muutos-% vuodessa	2,7	1,5	1,9	3,2	-2,1	-6,1	0	1,5	1,3	0,4
kunnat ka	8343	8599	8706	8655	8681	8555	8801	9175	9185	9638
muutos-% vuodessa	4	3,1	1,2	-0,6	0,3	-1,5	2,9	4,2	0,1	4,9

Tavoitteena on pitää perusopetuksen kokonaiskustannukset hallittuina, kuitenkin ei laadun kustannuksella. Perusopetuksen kokonaiskustannukset vuonna 2020 olivat kokonaisuudessaan 1 625 €/oppilas* 1 281 oppilasta = n. 2,08 M€ edullisemmat kuin kuntien keskiarvo vastaavan laajuisessa toiminnassa. 9-vuotisen oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden perusopetuksen järjestämisessä Paimion oppilaskohtainen kustannus on ollut koko maan kaupungeista toiseksi edullisin (edellä vain Nivala) ja kaikista kunnista kahdeksanneksi edullisin.

Perusopetuksen käyttökustannukset kunnittain v. 2020
(ilman pieniä hankkeita)



Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	935	914	884	-3,4 %	-2,8 %	884	884
Toimintakulut	- 11 344	- 11 637	- 13 121	12,7 %	7,8 %	- 13 467	- 13 821
Toimintakate/ jäämä	- 10 409	- 10 723	- 12 237	14,1 %	8,8 %	- 12 584	- 12 937
Poistot ja arvonalennukset	- 131	- 149	- 112	-24,6 %	-7,2 %	- 112	- 112
Tilikauden yli-/alijäämä	- 10 541	- 10 872	- 12 350	13,6 %	8,6 %	- 12 696	- 13 049

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	935	914	884	-3,4 %	-2,8 %	884	884
Toimintakulut	- 9 513	- 9 771	- 11 266	15,3 %	9,2 %	- 11 576	- 11 891
Toimintakate/ jäämä	- 8 578	- 8 856	- 10 383	17,2 %	10,5 %	- 10 692	- 11 007

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 1 831	- 1 867	- 1 855	-0,6 %	0,7 %	- 1 892	- 1 930
Toimintakate/ jäämä	- 1 831	- 1 867	- 1 855	-0,6 %	0,7 %	- 1 892	- 1 930

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Toisen asteen koulutus

lukion rehtori Olli-Pekka Lehtonen

Toiminta-ajatus

Paimion lukion tavoitteena on tarjota opiskelijoille laadukasta ja monipuolista opetusta, jotta heillä olisi mahdollisuudet menestyä oppimisedellytystensä mukaisesti. Paimion lukion opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella myös yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Oppimisympäristö on laadukas, turvallinen ja ajanmukainen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion lukiossa opiskelee syyslukukauden 2022 alkaessa yhteensä 200 opiskelijaa. Lukion aloitti poikkeuksellisesti vain 58 opiskelijaa. Sauvolaisia opiskelijoita on Paimion lukiossa yhteensä 36 ja muutamia muista kunnista, mutta ulkopaikkakuntalaisten saamisessa opiskelijoiksi esteenä ovat heikot julkiset kulkuyhteydet. Lukiossa aineopintoja suorittaa lisäksi kaksi koulutuskuntayhtymä Livian opiskelijaa ja yksi opiskelija Salon Seudun koulutuskuntayhtymästä. Lukiossa on rehtori, 15 opettajaa sekä hallinto henkilökuntaa yksi henkilö. Opettajista neljä on yhteisiä Vistan koulun kanssa.

Paimion lukio on yleislukio, joka lukioden ensisijaisen tehtävän mukaisesti pyrkii antamaan opiskelijoilleen hyvän yleissivistyksen. Lukion tarjoama kurssien ja opintojaksojen valikoima on niin laaja, että opiskelijoilla on mahdollisuus painottaa opintojaan esimerkiksi luonnontieteissä tai muissa reaaliaineissa. Lukiossa on mahdollista suorittaa lukiodiplomeja taito- ja taideaineissa. Yhteistyö yliopiston kanssa mahdollistaa opintoja tietojenkäsittelyssä, kemiassa ja fysiikassa sekä näissä ns. suoravalintaväylän yliopistoon. Muissakin aineissa tehdään pienimuotoista yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Musiikkiopiston suorituksia voidaan hyväksyä myös lukion kursseina, espanjan kieltä opetetaan työjärjestyksen ulkopuolella ja lisäksi muita Paimion opistossa suoritettuja kursseja (italia, venäjä, kuvataide) voidaan hyväksyä lukion kursseiksi, mikäli ne vastaavat lukion vaatimuksia. Kaikkia kerhoja ei tarjota jokaisena vuonna. Matematiikan opintoja tuetaan viikoittaisen "Matikkapajan" avulla.

Paimion lukio on kilpailukykyinen ja hyvätasoinen lukio, joka toimii yhteistyössä alueen muiden lukioden kanssa. Kevään 2022 ylioppilaskirjoitusten tuloksissa, ns. STT:n vertailussa, Paimion lukio on isojen lukioden sarjassa Suomen 10. paras. Yhteistyötä on myös yliopiston, ammattikorkeakoulun ja ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Lukio on sähköinen oppimisympäristö. Henkilöstön osaamisen lisääminen, painottaen erityisesti uusia opetusmenetelmiä sekä tieto- ja viestintäteknikan opetus käytön lisäämistä, on edelleen jatkuva kehityskohde. Henkilöstön osaaminen sekä toimintaympäristö ovat ajantasaisia. Opiskelijoiden valmiuksia aloittaa lukio-opinnot edistetään kaikille aloittaville yhteisellä orientaatio-opintojaksolla. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten vikasietoa häiriötilanteiden varalta (esim. laaja sähkökatkos) tulee kehittää.

Paimion lukiolla on käynnissä kaksi EU:n Erasmus+ -hanketta yhdessä eurooppalaisten kumppanien kanssa. Kaikki kulut maksetaan EU-rahoituksella. Tämän lisäksi on muutakin kansainvälistä toimintaa esimerkiksi Paimion kaupungin ystävyyskuntatoiminnan sekä lukion teemaopintojen puitteissa.

Markkinoinnin jalkauttaminen on kohdistettu Paimion ja Sauvon 9. -luokkalaisiin sekä heidän huoltajiinsa. Näistä kunnista tulee suurin osa lukion opiskelijoista. Markkinointia sosiaalisen median kautta kehitetään edelleen sekä pidetään avoimien ovien päivä alkuvuodesta 2023.

Lukuvuonna 2022-2023 jatkamme lukio-uudistusten toimeenpanoa: uusi opetussuunnitelma, oppivelvollisuuden laajennus 18 ikävuoteen saakka ja toisen asteen maksuttomuus tulivat voimaan syksystä 2021 lähtien opintonsa aloittaneille. Myös oppilaanohjaukseen sekä erityisopetuksen järjestämiseen tuli uusia velvoitteita. Edellä mainituilla on vaikutusta koulutuksenjärjestäjän kustannuksiin. Maksuttomuudesta aiheutuvat lopulliset kustannukset ovat vielä tässä vaiheessa arvioita.

Resurssimuutokset

Lukiossa opetushenkilöstöön liittyvät resurssimuutokset kytkeytyvät käytettävissä oleviin erillisrahoitukseen koronapandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Lokakuun 2022 alkupuolelle haettavana olleen ja 31.7.2024 mennessä käytettäväksi tarkoitetun avustuksen osalta hakijan omarahoitusosuus on 5 % kustannuksista, joka varataan talousarvioon lukion hankkeiden kustannuspaikalle. Avustuspäätöstä odotetaan OPH:n antaman ennakkotiedon mukaan marraskuun 2022 loppuun mennessä.

Lisäresurssit lukion talousarvion käyttötalouden määrärahoissa liittyvät maksuttoman toisen asteen koulutuksen laajentamiseen ja siihen liittyvään opiskelijoille maksuttomien oppimateriaalien hankkimiseen syksystä 2023 alkaen jo kolmannelle peräkkäiselle ikäluokalle.

Toiminnalliset tavoitteet

- Uuden opetussuunnitelman (LOPS2021) jalkauttaminen.
- Lukion erityisopetuksen kehittäminen ja vakiinnuttaminen opiskelijoiden tueksi.
- Opiskelijoiden hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen.
- Henkilöstön osaamisen lisääminen painottaen erityisesti uusia opetusmenetelmiä sekä tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön lisäämistä.
- Sähköisen ylioppilastutkinnon edelleen kehittäminen (ja myös varautuminen poikkeamiin).
- Yritys- ja korkeakouluysteistyön kehittäminen.
- Markkinointiin panostaminen.

Taloudelliset tavoitteet:

Opetuskustannukset €/oppilas OPH:n tilastoista, vuosi 2012 Kouluikkunasta:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	4 755	5 295	5 506	5 419	5 399	5 609	5 293	5 449	5 393	5 498	5 327
muutos-% vuodessa	+9,3	+11,4	+4,0	-1,6	-0,4	+3,9	-5,6	+2,9	-1,0	+1,9	-3,1
kunnat ka	4 800	4 969	5040	5 174	5 011	5 077	4 986	4 980	5 144	5 111	5 554
muutos-% vuodessa	+3,4	+3,5	+1,4	+2,7	-3,1	+1,3	-2,1	-0,1	+4,8	-0,6	+8,7

Käyttökustannukset yhteensä €/oppilas OPH:n tilastoista:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	6 920	7 648	7 520	7 686	8 193	8 467	8 550	8 401	8 317	9 483	8 654
muutos-% vuodessa	+4,4	+11,5	-1,7	+2,2	+6,6	+3,3	+1	-1,7	-1,0	+14,0	-8,7
kunnat ka	7 047	7 338	7 549	7 746	7 862	7 786	7 732	7 832	8 035	8 072	8 668
muutos-% vuodessa	+3,5	+4,1	+2,9	+6	+1,5	+1,0	-0,7	+1,3	+3,5	+0,5	+7,4

Lukiokoulutuksen käyttökustannukset ovat Paimiossa valtakunnan keskitason yläpuolella, mutta kuitenkin selvästi alle mediaanin. Isoa kasvua vuodesta 2019 vuoteen 2020 selittää lukiokiinteistön pienet remontit (oppilashuoltotilat ja auditorio), joista on vuodelle 2020 tilastoihin kirjattu pieninä hankkeina 1204 €/opiskelija. Kun vuoden 2021 käyttökustannuksia tarkastellaan ilman pienten (kertaluonteisten) hankkeiden osuutta, Paimion luku on 8527 €/opiskelija ja kuntien mediaani 9813 €. Kuntien lukioiden (217 kpl, joista 3:n tiedot puuttuu) kuntakohtaisten keskimääräisten kustannusten keskiarvo 11 079 €/opiskelija ja opiskelijamäärään koko maassa suhteutettuna 8465 €/opiskelija. Taloudellisissa tavoitteissa keskeistä on jatkossa pitää Paimion lukio puitteiltaan houkuttelevana ja markkinoinnin kautta saatava houkutelua riittävästi opiskelijoita toiminnan rahoittamiseen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	70	97	44	-55,0 %	-19,1 %	44	44
Toimintakulut	- 1 858	- 2 013	- 1 964	-2,4 %	2,9 %	- 2 004	- 2 044
Toimintakate/ jäämä	- 1 788	- 1 916	- 1 921	0,3 %	3,7 %	- 1 960	- 2 000
Poistot ja arvonalennukset	- 20	- 26	- 27	3,5 %	17,2 %	- 27	- 27
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 808	- 1 942	- 1 948	0,3 %	3,9 %	- 1 987	- 2 027

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	70	97	44	-55,0 %	-19,1 %	44	44
Toimintakulut	- 1 393	- 1 576	- 1 592	1,0 %	7,1 %	- 1 623	- 1 656
Toimintakate/ jäämä	- 1 322	- 1 479	- 1 548	4,7 %	8,5 %	- 1 580	- 1 612

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 465	- 437	- 373	-14,7 %	-9,9 %	- 380	- 388
Toimintakate/ jäämä	- 465	- 437	- 373	-14,7 %	-9,9 %	- 380	- 388

Hyvinvointilautakunta

Toiminnan kuvaus

Sivistyspalveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. 1.1.2023 alkaen hyvinvointilautakunnan alaisten toimijoiden tavoitteena on tuottaa laadukkaita vapaa-ajan palveluita, edistää kaupungin sisäistä yhteistyötä eri tehtäväalueiden välillä ja sitä kautta lisätä monipuolista palvelutarjontaa kaupunkilaisille. Tavoitteena on myös toteuttaa kuntastrategiaan kirjattuja suunnitelmia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäämiseksi. Osa tuotettavista palveluista on lakisääteisiä.

Sivistys- ja vapaa-aikapalveluilla on suuri merkitys ennaltaehkäisevien hyvinvointipalvelujen tuottajana. Sote-uudistuksesta johtuen vuoden 2023 alusta lähtien kaupungin tuottamat ja hallinnoimat hyvinvointipalvelut keskittyvät entistä enemmän sivistyspalveluihin. Aiemmin sosiaalipalveluissa tuotettuja palveluja ja kunnan vaikuttamiselimä, kuten vammais- ja vanhusneuvosto, siirtyy sivistyspalveluihin. Samoin osa kuntaan jäävästä sosiaalipalveluiden henkilöstöstä siirtyy sivistyspalvelujen henkilöstöksi.

Vuoden alusta alkaen kunnat tulevat saamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (= HYTE) valtionosuuden lisäosan eli HYTE-kertoimen tuoman taloudellisen lisärahoituksen. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Paimiossa HYTE-kertoimella saatava osuus on arviolta n. 200 000 euroa vuodessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään kaikissa hyvinvointilautakunnan alaisissa palveluissa. Lisääntyvien tehtävien hoitamiseen tarvitaan lisäresursseja, jotta laadukkaita ja kattavia palveluja voidaan tuottaa jatkossakin Paimiossa. Lisäämällä resursseja ja palveluja mahdollistetaan myös HYTE-kertoimen nostaminen nykytasoa suuremmaksi.

Hyvinvointilautakunta käyttää ylintä päätösvaltaa vastuualueella. Sen alaisuudessa toimivien tehtäväalueiden henkilöstö valmistelee asiat lautakunnalle ja huolehtii päätösten täytäntöönpanosta. Hyvinvointilautakunnan alaisten palveluiden vastuuhenkilönä toimii sivistysjohtaja, jonka alaisuudessa työskentelevät tehtäväalueiden tilivelvolliset vastuuhenkilöt (kirjasto- ja kulttuurijohtaja, Paimion opiston rehtori sekä vapaa-aikatoimen päällikkö).

Kullakin vastuualueella (kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä Paimion opisto) on laissa omat rahoitussäännökset. Toiminnassa hyödynnetään voimassa olevien lakien luomat mahdollisuudet. Kustannukset katetaan osallistumismaksuilla, muilla myyntituotoilla, valtionosuuksilla, muilla avustuksilla sekä kaupungin omalla rahoituksella. Toimielimen talous on nettobudjetoitu.

Toiminnalliset tavoitteet

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut resursoidaan siten, että lautakunnalla on todellinen mahdollisuus järjestää ne palvelut, joihin kaupunki saa myös rahoitusta, sekä panostaa asemansa lujittamiseen kunnassa.

Yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään sekä hyvinvointilautakunnan alaisten yksiköiden että muiden kaupungissa toimivien ja seutukunnallisten organisaatioiden kesken. Tapahtumia pyritään jatkossa tuottamaan enemmän paikallisena tai seutukunnallisena yhteistyönä kuin yksittäisten lautakunnan alaisten toimijoiden järjestämänä. Järjestöparlamentin roolia vahvistetaan tukemalla sen toimintaa. Koronapandemia on kuitenkin aiheuttanut suurta epävarmuutta ja vaikeuksia toimialan kaikkien palveluiden ja tapahtumien järjestämisessä.

Vuoden 2023 tavoitteena on selviytyä uusien toimintamuotojen tuottamisesta ja uuden toimintamallin tuottamista muutoksista. Tavoitteena on, että jo olemassa olevia palveluja voidaan tuottaa vähintään nykyisessä laajuudessa ja lisäksi pystytään tuottamaan sivistyspalveluihin siirtyvät uudet palvelut.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	461	586	469	-20,0 %	0,8 %	469	469
Toimintakulut	- 2 879	- 3 199	- 3 350	4,7 %	8,2 %	- 3 408	- 3 476
Toimintakate/ jäämä	- 2 417	- 2 613	- 2 881	10,3 %	9,6 %	- 2 939	- 3 007
Poistot ja arvonalennukset	- 5	- 5	- 5		0,0 %	- 5	- 5
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 422	- 2 618	- 2 886	10,2 %	9,6 %	- 2 944	- 3 012

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	447	583	466	-20,0 %	2,1 %	466	466
Toimintakulut	- 1 769	- 2 023	- 2 276	12,5 %	14,3 %	- 2 312	- 2 359
Toimintakate/ jäämä	- 1 322	- 1 440	- 1 809	25,6 %	18,4 %	- 1 846	- 1 893

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	14	3	3	-16,7 %	-41,3 %	3	3
Toimintakulut	- 1 109	- 1 176	- 1 074	-8,6 %	-1,6 %	- 1 095	- 1 117
Toimintakate/ jäämä	- 1 095	- 1 173	- 1 072	-8,6 %	-1,1 %	- 1 093	- 1 115

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset

Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta

Todennäköisyys
4

Vaikutus
3

Syyt: Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti

Seuraukset:

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Hyte-resurssien lisääminen
Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä vaatii lisää henkilöstöresursseja. Kuntalaisten tarpeiden kasvaessa ja henkilökunnan siirtyessä hyte-alueelle

Vastuuhenkilöt:

Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori vapaa-aikatoimen päällikkö kirjasto- ja kulttuurijohtaja kulttuurituottaja

mutta järjestämisvastuun jäädessä kuntiin tarvitaan lisäresurssia suunnittelemaan ja johtamaan uudenlaista palvelurakennetta. Samoin kulttuuri- ja liikuntapalveluissa tulee taata riittävät henkilöstöresurssit palveluiden säilyttämiseksi.		
Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Palveluiden kysyntää on joskus vaikea arvioida. Palveluiden tarjonta ei vastaa kysyntään (kurssit, tapahtumat, retket), palveluita tarjotaan kysyntään nähden väärään aikaan tai kysyntä vaihtelee (esimerkiksi kilpailevan toiminnan vuoksi). Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön koulutus. Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Hyvien käytänteiden jakaminen ja tiedolla johtaminen.	Vastuuhenkilöt: Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori vapaa-aikatoimen päällikkö kirjasto- ja kulttuurijohtaja	
Operatiiviset		
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen	Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt: Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Tasapuolinen työnjako. Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä vaatii lisää henkilöstöresursseja. Hyte-työn koordinointi ja hyte-alueelle siirtyneen henkilöstön tehtävien uudelleenjärjestelyt tulee sopia ja järjestää lisäkuormittamatta työntekijöitä.	Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Puutteellinen sijaisjärjestelmä ja vaikeus saada tilapäisiä sijaisia. Työ- ja toimintaympäristön muutokset sekä säädösmuutokset vaikuttavat henkilöstön osaamisen heikentymiseen	Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt: Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia. Monet toiminnot ovat pitkälti henkilöriippuvaisia, jolloin sairauspoissaolot heikentävät toiminnan laatua. Joskus palveluita ei pystytä järjestämään, kun sijaista ei saada tai toimintaa on mahdotonta järjestää yhden ihmisen voimin. Seuraukset: Jos osaavaa henkilökuntaa ei ole riittävästi, lisääntyy työstä poissaolot ja henkilökunnan työuupumus.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Toimiva sijaisrekrytointi. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.	Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Liian vähäinen henkilöstöresurssi.	Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt: Riittämättömät henkilöstöresurssit vaikuttavat heikentävästi toiminnan järjestämiseen ja kehittämiseen. Seuraukset: Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta (esim. opiston kurssit). Kunnan palvelujen uudelleen muotoutuminen ja sote-henkilöstön siirtyminen hyte-alueille lisää kuormittumista. Pitkittyneen sijaispulan ja työvoiman saatavuuden aiheuttama kuormitus lisääntyy. Työmäärien kasautuminen työntekijöille.	Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	

Tietohallinnon toimimattomuus	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Tietojärjestelmien toimimattomuus vaikuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua ja maksuliikennettä sekä lamauttaa osan palveluista kokonaan. Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Sujuva yhteistyö sekä kaupungin tietohallinnon että ohjelmistotoimittajien kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.	Vastuuhenkilöt: Vastuualueiden vastuuhenkilöt / nimetyt vastuuhenkilöt	
Tilojen puute	Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
Syyt: Asianmukaisten varastotilojen puute. Kaikilla työntekijöillä ei ole omaa asianmukaista työpistettä. Kansalaisopistolla ei ole omia toimitiloja, joten kiinteistöjen remontit vaikeuttavat opiston toimintaa, kun korvaavia tiloja ei ole aina saatavilla Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Ennakoidaan tulevat remontit ja kartoitetaan vaihtoehtoiset tilat etukäteen.	Vastuuhenkilöt: Vastuualueiden vastuuhenkilöt	
Vahingolliset		
Henkilöstöön kohdistuvan väkivallan uhka	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Asiakaspalvelutyössä häiriötilanteet ovat lisääntyneet ja joskus syntyy riskitilanteita. Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Yksin työskentelyn välttäminen koulutus vartiointipalvelu	Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Työtilat eivät ole turvalliset	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja. Seuraukset: Kirjastossa työhuoneen sisäilman ongelmat mm. ajoittain riittämätön ilmastointi. Joissakin opetustiloissa puutteita sekä museoiden varastotiloissa, joissa ajoittain myös työskennellään.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut.	Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Palo- tai vesivahingot	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Museo- ja kirjastoaineistoihin liittyvät vahingot. Toimitiloihin liittyvät vahingot. Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Vastuuhenkilöt:	

EA- ja alkusammutuskoulutukset kiinteistöjen ennakoiva kunnossapito	Esihenkilöt	
Henkilövahingot	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Asiakasturvallisuudesta huolehtiminen. Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Säännölliset turvakävelyt ja pelastussuunnitelmien läpikäynnit.	Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Force majeure tilanteet	Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt: Esim. pandemia, luonnonkatastrofit Seuraukset: Toiminta keskeytyy, siirtyy etätoiminnaksi tai toteutetaan korvaavia toimintoja.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Varautumissuunnitelma viranomaisten ohjeiden ja määräysten noudattaminen	Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Taloudelliset		
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Valtionosuuksien väheneminen tai peruspalveluiden valtionosuusrahoituksen kohdentaminen sivistyspalveluiden sijaan kaupungin muuhun palvelutuotantoon. Kaupungin rahoituksen väheneminen. Yleisen hintatason nousu, joka nostaa palvelutuotannon hintaa. Uusien palveluiden (esim. kirjaston e-aineistojen) korkeat hinnat voivat estää palvelutarjonnan kehittämisen kysyntää vastaavaksi. Force majeure -tilanteet esim. pandemia voi heikentää toimintaedellytyksiä ja vähentää tuloja Seuraukset:		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta ja tarvittaessa toiminnan sopeuttaminen tai määrärahojen uudelleenresursointi. Tilastointi ja laskutus ovat ajantasaiset. Synergiaetujen hakeminen yhteistoimintamuodoilla. Uusien palvelumuotojen kehittäminen.	Vastuuhenkilöt: Vastuualueiden vastuuhenkilöt	

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue

Vastuhenkilö

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

kirjasto- ja kulttuurijohtaja Laura Lankinen

Toiminta-ajatus

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäviin kuuluu tuottaa kaupunkilaisten hyvinvointia lisääviä helposti saavutettavia palveluja. Palveluja tuotetaan kaikille kaupunkilaisille sekä matkailijoille.

Yleisen kirjaston lakisääteinen (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016, 6§) tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja taidetapahtumia ja tekevät museo- ja kotiseututyötä sisältäen perinteen taltioinnin ja rakennuskulttuurin vaalimisen. Kulttuuripalvelujen tuottamisessa on ensisijaista laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kesken, niin paikallisesti kuin seudullisesti. Tasa-arvoisen ihmiskäsityksen mukaisesti erilaiset väestö- ja ikäryhmät huomioidaan palveluita suunniteltaessa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kirjasto tarjoaa palveluita ja aineistoja sekä verkossa että kirjaston fyysisissä tiloissa. Kirjasto kuuluu Vaski-kirjastojen kirjastoverkoston. Henkilökuntaan kuuluu viisi vakituista työntekijää: kirjasto- ja kulttuurijohtaja (jonka työnkuvaan sisältyy myös kulttuuripalveluiden tehtäviä) sekä kirjastonhoitaja ja kolme kirjastovirkailijaa.

Kaikkien lakisääteisten palveluiden toteuttaminen on kirjaston tärkein tehtävä. Aineistotarjonnan sisältöjen avaaminen asiakkaille ja monilukutaidon edistäminen ovat kirjaston toiminnassa keskeistä. Saavutettavuutta Paimiossa lisää omatoimikirjasto, mikä lisää kirjaston käyttöaikoja. Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä alueen koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa lasten ja nuorten lukuinnostuksen herättämiseksi ja tiedonhankintataitojen kehittämiseksi. Kirjasto tarjoaa ohjattuja kirjastokäyntejä, kirjavinkkausta ja tiedonhaun opetusta suunnitelmallisesti esikoululaisista lukiolaisiin.

Perusopetuksen ja kirjaston välille on solmittu vuosiksi 2021- 2025 yhteistyösopimus, jossa määritellään minimitaso kirjastopalveluista, joihin kaikki perusopetuksen oppilaat tutustuvat kouluvuosiensa aikana. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tuotetaan palveluja lukutaitoa edistäviin ja lukemisen kulttuuria vahvistaviin toimenpiteisiin. Varhaiskasvatuksen kanssa jatkuu alkuvuoteen 2022 saakka yhteishanke lukemaan innostamiseksi. Hankkeen hyviä käytäntöjä pyritään luomaan osaksi varhaiskasvatuksen ja kirjaston perustoimintaa. Peruskoulun 9.-luokkalaisille ja lukion ensimmäistä luokkaa käyville järjestetään vuosittain ammattimessut, missä eri ammattien edustajat esittäytyvät.

Asiakkaiden palaaminen kirjastonkäyttäjiksi on pandemian jälkeen ollut ennakoitua hitaampaa ja kirjaston monipuolisen käytön ja tapahtumapalveluiden uudelleen käynnistäminen ja niiden palautuminen osaksi kuntalaisten arkea pandemian jälkeen, on yhä merkittävä osa vuoden toimintaa.

Vaski-kirjastoilla on yhteinen palvelujärjestelmä sekä yhteiset fyysiset ja sähköiset kokoelmat, joiden kartuttamiseen jokainen jäsenkirjasto osallistuu. Kirjastoyhteistyöstä saadaan synergiaetua, kun

esimerkiksi hankintojen kilpailutus, sähköisten palveluiden hallinnointi ja aineiston luettelointi tehdään keskitetysti. Aineistohankinnoissa Paimion kirjasto antaa oman panoksensa Vaski-kirjastojen yhteisiin kokoelmiin. Lisäksi henkilökunta osallistuu erilaisten työryhmien työskentelyyn. Paimion kirjaston osuus Vaski-kirjastojen yhteisistä kuluista on asukasluvun suhteessa 2,63 %.

Kulttuuripalveluiden henkilökuntaan kuuluu kulttuuriasiainhoitaja, museo- ja kulttuurisuunnittelija sekä opintosihteeri. Kulttuuriasiainhoitajan työajasta käytetään 1/3 matkailuun ja markkinointiin. Kulttuuripalveluihin liittyvät tehtävät (2/3 työajasta) sisältävät Lyyli Tuomolan säätiölle ja Paimion Sähkömuseosäätiölle kohdennetut työtehtävät. Museo- ja kulttuurisuunnittelijalla kulttuuripalveluiden osuus kokonaistyöajasta on 50 % sisältäen Tuomolan säätiölle myytävän työajan.

Kulttuuripalvelujen alaisuuteen kuuluvat August Pyöniitun museo ja Paimion kotiseutumuseo (seitsemän museorakennusta ja kaksi varastotilaa) ja kaupungintalolla sijaitsevan kotiseutuarkiston toiminta. Lisäksi kulttuuripalvelujen työntekijöiden kautta hoidetaan Paimion Sähkömuseosäätiön ja Lyyli Tuomolan säätiön ylläpitämän Käsityömuseo Miilan toimintaa. Kulttuuripalvelut vastaa myös noin 500 teosta käsittävän kaupungin taidekokoelman ylläpidosta sekä kouluille suunnatun Kulttuuripolku-toiminnan suunnittelusta yhteistyössä koulujen kanssa. Kulttuuripalvelut on lisäksi organisoimassa poikkihallinnollisena yhteistyönä toteutettavaa Kulttuurikammari-ryhmän toimintaa. Se on suunnattu muistisairaille ja muistinsa huonoksi kokeville henkilöille.

Muihin toimintamuotoihin kuuluvat erilaisten tapahtumien, kulttuurimatkojen ja näyttelyiden järjestäminen. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungintalon näyttelyparven näyttelykalenterin ylläpidosta ja näytteilleasettajien neuvonnasta. Lisäksi neuvontaa annetaan erilaisiin hankkeisiin, avustuksiin ja tukiin liittyvissä kysymyksissä.

Resurssimuutokset

Kirjaston perustyöhön tarvitaan lisäresurssia, jotta lakisääteiset palvelut pystytään tuottamaan. Kulttuuri- ja kirjastonjohtajan tehtäviin on 1.4.2022 alkaen kuulunut aiempaa laajemmin kulttuuripalveluiden esimies- ja hallintotehtäviä ja johtaja on osallistunut aiempaa vähemmän kirjaston perusasiakaspalveluun ja työn lisääntynyt pirstaloituminen vaikeuttaa kokonaisvaltaista kehittämistyötä. Mm. uusia hankkeita ei ole voitu aloittaa. Kirjastoon ei ole saatu myöskään osa- ja määräaikaista avustajia, kuten aiempina vuosina on ollut. Myös sijaispula on tällä hetkellä huomattava. Tämä on lisännyt koko henkilökunnan työmäärää merkittävästi, samaan aikaan kun aineistokuljetukset ja omatoimikirjasto on lisännyt logistiikka- ja järjestelytyön määrää. Oppivelvollisuuden nosto on laajentanut koulu yhteistyötarpeen määrää ja tarve lukutaidon ja monilukutaidon ylläpitämisen, lukuinnostuksen kasvattamiseen ja kouluja tukevaan lukutaitotyöhön kasvaa perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen puolellakin vuosittain. Samoin työikäisten ja ikäihmisten digitaitopalveluiden tarve on kasvanut. Paimion kirjaston henkilökuntamäärä (5 työntekijää = v. 2022 0,5htv/ 1000 asukasta ja vuonna 2023 0,45htv/1000 asukasta) on huomattavasti alle kirjastojen henkilöstömääräsuosituksen (0,8 htv/1000 asukasta eli Paimiossa vuonna 2023 suositusten mukainen määrä olisi 8,9 työntekijää).

Kirjaston henkilökunnan määrä ja osaaminen sekä kirjaston johtamisen voimavarat vaikuttavat suoraan siihen, miten kirjasto pystyy hoitamaan lakisääteiset tehtävänsä. Jotta lakisääteiset palvelut ja kasvavan kaupungin lisääntynyt muu kirjastopalveluiden tarve voidaan edes välttävällä tavalla tuottaa, ehdotetaan kirjastopalveluihin lisäystä yhdellä uudella kirjastonhoitajan toimella. Näin voidaan kirjastopalveluissa tuottaa myös kirjaston kulttuuripalveluita tukevia toimintoja esim. tapahtumia.

Kulttuuripalveluissa Kulttuuriasiainhoitaja siirtyy 1.11.2022 hallintopalveluihin viestintäsuunnittelijan tehtäviin (sisältäen museosäätiöiden toiminnanjohtajan tehtävät). Museo- ja kulttuurisuunnittelijan tehtävää hoidettiin 1.9.2021 - 31.8.2022 väliaikaisin sijaisjärjestelyin ja

1.9.2022 alkaen tehtävä on ollut täyttämättä.

Paimion kaupunginvaltuuston vuosille 2022 - 2026 hyväksytyyn strategian 200/300 päivän suunnitelmaan on kirjattu toimenpide, jossa päätetään kulttuuripalvelujen riittävästä henkilöresurssista.

Tämä käytännössä tarkoittaa vähintään yhden kokoaikaisen henkilön työpanosta. Tämän työntekijä vastaisi kulttuuritoiminnan sekä museotoiminnan tehtävistä kaupungissa. Kulttuuripalveluihin ehdotetaan palkattavaksi kulttuurituottaja 100% työajalla, jonka työhön sisältyy myös museosuunnittelijan tehtäviä.

Koko taloussuunnitelmakauteen vaikuttaa vuonna 2025 vietettävä Paimio 700-juhlavuosi, jonka valmisteluun on suunniteltu kulttuuripalvelujen puolelta keskeistä työpanosta.

Vuonna 2023 vietetään myös Paimion Parantolan 90-vuotisjuhlavuotta, johon on varauduttu 10 000 euron määrärahalta.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Kirjasto					
Lainat	141 396	190 000	175 000	180 000	185 000
Käynnit	49 738	86 000	75 000	75 000	75 000
Aukiolotunnit	3 180	5 000	5 000	5 000	5 000
Henkilötyövuodet	5,5	5	6	6	6
Kehittäminen. Hanketuki	500	0		20 000	20 000
Lapset ja nuoret painopistealueena. Kirjaston koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyöllä tavoittamat lapset ja nuoret	1 570	4 400	4 500	4 600	4 700
Kustannukset/asukas (brutto)	46,1	57,6	59,87	60,53	61,19
Kustannukset/asukas (netto)	45,5	56,6	58,85	59,49	60,15
Kulttuuri					
Kulttuuripalvelut €/as (netto)	12,3	11,45	11,26	11,38	11,51
Paikallisen kulttuuritoiminnan tukeminen. Kulttuurin kohdennetut tuet, €/asukas	2,27	1,99	2,03	2,04	2,04
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden aukiolotunnit/v.	753	770	730	730	730
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden kävijämäärä/v.	1 716	2 200	3 000	3 000	3 000
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Tapahtumat/v.	25	22	20	22	30
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Kotiseutuarkiston käyttökerrat	8	12	10	10	10

Kirjaston tavoitteena on vuoden 2023 lisätä resursseja lakisääteisen perustehtävien hoitamiseen. Mikäli lisäyksiä ei tehdä ei voida tarjota toteuttaa kaikkia kirjaston perustehtäviä eikä nykyisen laajuisia palveluita.

Tavoitteena on jatkaa omatoimikirjastokonseptin juurruttamista osaksi asiakkaiden arkea ja siten parantaa asiakkaiden kokemusta kirjaston saavutettavuudesta. Omatoimikirjaston vuosittaiset ylläpitokulut (järjestelmä + vartiointi) ovat noin 10 000 euroa.

Kasvava kaupunkilaisten ja erityisesti lasten ja nuorten määrän kasvu on lisännyt koulu yhteistyön laajentamisen tarvetta. Lisäksi oppivelvollisuuden nosto on laajentanut koulu yhteistyötarpeen määrää ja tarve lukutaidon ja monilukutaidon ylläpitämisen, lukuinnostuksen kasvattamiseen ja kouluja tukevaan lukutaitotyöhön kasvaa. Koulu- ja varhaiskasvatus yhteistyön ammattitaitoinen ja tasapuolinen toteutuminen sekä palveluntarpeen lisääntyminen, ovat toiminnallisia muutoksia, jotka ilman lisäresursseja on mahdotonta toteuttaa.

Samoin kirjaston lakisääteinen tehtävä tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön koskee kaikkia kuntalaisia, ei vain lapsia ja nuoria. Tällä hetkellä resursseja ei ole lainkaan työikäisten tai senioriväestön palveluiden tuottamiseen.

Kirjaston kehittämistyö vaatii tiivistä yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen, vanhuspalveluiden sekä muiden toimijoiden kanssa, mitä pyritään parantamaan yhteistyöhankkeiden ja yhteistyöryhmien kautta. Omaan hankerahoitusta kirjasto ei vuodelle 2023 hae, vaan keskitytään kirjastoon kohdistuvien yhteistyöhankkeiden loppuun viemiseen.

Asiakkaiden asioimiskäyttäytymisen muutos on yhä lisännyt kirjaston logistiikkatyötä. Asiakkailta on mahdollisuus varata aineistoa verkkokirjaston kautta minkä tahansa Vaski-kirjaston kokoelmasta suoraan oman kirjastonsa varaushyllyyn noudettavaksi. Lisääntynyt varauspalvelun käyttäminen lisää järjestely- ja logistiikkatyötä entisestään.

Vaski-kirjastot siirtyivät avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmään (KOHA) toukokuussa 2021. Ensimmäisten kolmen vuoden aikana kirjastojärjestelmän kustannusten on laskettu nousevan uuden järjestelmän käyttöönottokustannusten vuoksi, mutta sen jälkeen vaihdoksesta tulisi laskelmien mukaan säästöjä.

Kulttuuripalvelujen vuoden 2023 yhtenä keskeisenä tavoitteena on keskittyä seutukunnallisena yhteistyönä hankitun museoiden uuden kokoelmahallintajärjestelmän, Disec Oy:n toimittaman Aina-kokoelmahallintajärjestelmän hyödyntämiseen. Pitemmällä aikavälillä panostuksia vaativia asioita ovat museorakennusten, kuten Pyölniitun museon (mukaan lukien sen ympäristö) kunnan ylläpitämiseen liittyvät toimenpiteet.

Yhteistyössä Järjestöparlamentin ja kaupungin vapaa-aikapalveluiden kanssa suunnitellaan järjestettäväksi vuoden 2022 tapaan Harrastusmessutapahtuma. Rahallisesti tapahtuman järjestelyihin on 7480 euroa. Vuodelle 2023 on varattu myös 10 000 euron määräraha Paimion parantolan 90-vuotisjuhlavuoden tapahtumien järjestämiseen.

Tärkeä kehittämiskohde on koko elinkaaren kestävä kulttuurikasvatussuunnitelman jatkokehitys. Osana tätä on jo käynnistetty koulujen kulttuuripolku- ja työikäisten kulttuuriklubitoiminta, joita kehitetään ja mahdollisuuksien mukaan laajennetaan.

Suunnitelmakauden aikana jatketaan myös Paimion Kesäteatteritoiminnan (6 600 e) ja Paimion Sähkämuseosäätiötoiminnan (4 000 e) tukemista sekä elokuvateatteritoiminnan (2 000 e) tukemista. Lyyli Tuomolan säätiön (kuuluu kaupunkikonserniin) ja Paimion Sähkämuseosäätiön (kaupunki taustayhteisö) kanssa jatketaan yhteistyömuotojen kehittämistä. Tavoitteisiin kuuluu myös säätiöpohjaisten ja kaupungin alaisten museoiden toimintojen kehittäminen

kokonaisuutena. Kulttuuritoiminnan tukiin on varattu yhteensä 22800 € määräraha.

Seutukunnan muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyötä jatketaan ja kehitetään Kulttuuria kunnissa –verkoston kautta synergiaetujen saavuttamiseksi. Yhteistyön puitteissa järjestetään yhteisiä tapahtumia sekä yhteistä markkinointia ja koulutusta. Alueellista yhteistyötä tehdään vuoden 2023 aikana myös Varsinaista kulttuuria -hankkeen kautta. Hankkeessa vahvistetaan kulttuuritoimijoiden yhteistyötä, jaetaan osaamista ja hyviä toimintatapoja sekä löydetään yhteisiä, uusia toiminta- ja tuotantotapoja. Samalla tuetaan paikallisten taiteilijoiden työskentelyedellytyksiä. Varsinais-Suomen liiton ja Turun kaupungin vetämän hankkeen kautta kokeillaan esimerkiksi seututaiteilijajärjestelmää.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	19	36	19	-47,3 %	0,5 %	19	19
Toimintakulut	- 652	- 789	- 809	2,5 %	12,0 %	- 816	- 832
Toimintakate/ jäämä	- 633	- 753	- 790	4,9 %	12,3 %	- 797	- 813
Poistot ja arvonalennukset	- 5	- 5	- 5		0,0 %	- 5	- 5
Tilikauden yli-/alijäämä	- 638	- 758	- 794	4,9 %	12,2 %	- 802	- 818

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	19	36	19	-47,3 %	0,5 %	19	19
Toimintakulut	- 450	- 504	- 563	11,8 %	12,5 %	- 566	- 577
Toimintakate/ jäämä	- 431	- 467	- 544	16,4 %	13,0 %	- 547	- 558

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 202	- 285	- 246	-13,9 %	10,9 %	- 250	- 256
Toimintakate/ jäämä	- 202	- 285	- 246	-13,9 %	10,9 %	- 250	- 256

Tulosalue	Paimion opisto
Vastuhenkilö	Rehtori Satu Lehtisalo

Toiminta-ajatus

Hyvinvointilautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Paimion opisto käsittää kansalaisopiston ja musiikkiopiston, jotka yhdessä tavoittavat toiminnallaan käytännössä kaikenikäiset kuntalaiset, vauvamuskarilaisista ikäihmisiin.

Kansalaisopisto tarjoaa alueensa asukkaille lähipalveluna kykyä ja halua elinikäiseen oppimiseen, uusien asioiden omaksumiseen, itsensä kehittämiseen sekä vireytensä ylläpitämiseen. Se pyrkii vastaamaan niin perinteisiin kuin tulevaisuuden tuomiin kansalaistaitoihin. Opisto antaa tarpeen mukaan myös vieraskielisille opiskelijoille suomen kielen opetusta sekä tutustuttaa paikkakunnan kulttuuriin.

Musiikkiopisto tarjoaa lähipalveluna korkeatasoista taiteen perusopetusta musiikissa ja nivoutuu oleelliseksi osaksi Paimion kulttuurielämää edistämällä musiikkikulttuuria monipuolisesti. Musiikkileikkikoulun tehtävänä on herättää lapsissa myönteinen asenne musiikkia kohtaan ja antaa virikkeitä jatkuvan musiikin harrastuksen syntyminen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kansalaisopistossa on opetusta vuosittain noin 5 300 tuntia, kurssilaisia noin 4 000 ja tuntiopettajia noin 60. Kansalaisopiston rehtori on samalla koko Paimion opiston rehtori, eli vastuualueeseen kuuluu myös musiikkiopisto. Päätoimiseen henkilökuntaan kuuluu rehtorin lisäksi osa-aikainen opintosihteeri (60 %) ja kokoaikaiset musiikin suunnitteliijaopettaja ja liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin suunnitteliijaopettaja, joille kuuluu opetuksen lisäksi myös toimistotyötä.

Paimiolla ja Sauvolla on sopimus Paimion opiston opetuksen järjestämisestä Sauvossa, mistä Sauvon kunta suorittaa korvauksen. Opiston pianon- ja kitaransoitonopetus toimii opiston omissa tiloissa, ja pääasiassa muu toiminta toteutetaan Paimion ja Sauvon koulujen tiloissa iltaisin ja viikonloppuisin. Käden taitojen kurseja pidetään myös vuokratiloissa Vahtisten koululla ja Yhteistalolla Sauvossa.

Musiikkiopisto kuuluu apulaisrehtorin vastuualueeseen, ja hänellä on myös opetusvelvollisuutta. Apulaisrehtorin lisäksi musiikkiopistossa on 2,5 viranhaltijaopettajaa, 2 päätoimista opettajaa, 2 yhteispäätoimista opettajaa sekä 1 sivutoiminen tuntiopettaja. Kansalaisopiston musiikin suunnitteliijaopettajalla on myös jonkin verran opetusta musiikkiopistossa. Opetustunteja on vuosittain noin 4 700, taiteen perusopetuksen oppilaita noin 140 ja musiikkileikkikoululaista noin 90.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta (tpo) laajan oppimäärän mukaan eri soittimissa, yksinlaulussa ja kuorolaulussa. Musiikkileikkikouluosasto tarjoaa alle kouluikäisille lapsille varhaisiän musiikkikasvatusta. Myös aikuisten on mahdollista aloittaa tavoitteellinen soitto- tai lauluharrastus. Ryhmäopetus ja paritunnit lisäävät musiikkiharrastuksen sosiaalisia ulottuvuuksia.

Opetuksessa noudatetaan lakiin perustuvaa opetussuunnitelmaa, jolloin opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Yksilöopetuksen tehokkuus, opintojen arviointi ja päättötodistus takaavat mahdollisuuden jatkaa musiikin opiskelua, vaikka ammattiin asti. Lähiopetuksena tarjottava laadukas musiikinopetus on tulevaisuudessakin yksi pienen kunnan imagoa nostava, asukkaiden viihtyvyyttä lisäävä ja uusia asukkaita houkutteleva tekijä.

Opetusministeriö myönsi Paimion kaupungille vuoden 2020 alusta lukien taiteen perusopetuksen järjestämisluvan musiikissa ja siihen kuuluvan pysyvän, opetustuntikohtaisen valtionosuuden. Tämän myötä valtio rahoittaa noin 75 % musiikkiopiston taloudesta. Valtion pysyvä tuki vakauttaa musiikkiopiston taloutta olennaisesti ja pitkäjänteisesti.

Musiikkiopistolla on omat, toimivat tilat Paimion lukion yhteydessä. Osa opetuksesta tapahtuu iltapäiväaikaan lukion luokissa. Keväällä 2020 musiikkiopiston yksi opetustila otettiin koulujen oppilashuollon työtilaksi. Tämä vaikeuttaa musiikkiopiston opetusta, sillä ko. tila oli aiemmin kahden puhallinopettajan käytössä.

Konsertteja ja oppilasilloja järjestetään lukion ruokalan ja auditorion lisäksi mm. kirjastossa ja Paimiosalissa. Lisäksi musiikkiopiston oppilailla on mahdollisuus edustaviin esiintymisiin Paimion kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa (esim. itsenäisyyspäivän juhlallisuudet, veteraanipäivän juhla).

Resurssimuutokset

Opistolle on palkattu 50 % suunnittelijan tilalle 1.8.2022 liikunnan, hyvinvoinnin ja terveyden suunnittelijaopettaja, mikä lisää päätoimisen henkilöstön määrää 0,5:llä, mutta vähentää tuntiopettajien määrää ja tarvetta.

Vuokramenoihin tulee 1600 euron lisäys teatterikerhojen siirryttyä Paimion kesäteatterin tiloihin.

Musiikkiopiston 50-vuotisjuhlavuoden tapahtumien toteuttamista varten ehdotetaan varattavaksi kertamääräinen 5 000 euron määräraha.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Kansalaisopisto					
Henkilöstö (päätoim.)	3,1	3,1	3,6	3,6	3,6
Henkilöstö (tuntiopettajat)	58	57	53	53	53
Työtyytyväisyys (1-5)	4,5	4,7	4,7	4,7	4,7
Asiakastyytyväisyys (1-5)	4,6	4,7	4,7	4,7	4,7
Tapahtumien osallistujamäärä	713	3 000	5 000	5 500	6 000
Opetustunteja	4 589	5 200	5 300	5 400	5 400
€/opetustunti/brutto (sis. vos:n)	97	69	75	74	74
€/opetustunti/netto (sis. vos:n)	19,8	- 0,3	3,63	3,56	3,56
€/asukas/netto (sis.vos:n)	8,3	- 0,14	1,72	1,7	1,69
Musiikkiopisto					
Henkilöstö/päätoimiset	4	4	4	4	4
Henkilöstö/tuntiopettajat	6	6	6	6	6
Työtyytyväisyys (1-5)	4	4	4	4	4
Asiakastyytyväisyys (1-5)	4	4	4	4	4
Esiintymisiä ja konsertteja	11	15	20	25	25
tpo:n perusopinnot/syventävät opinnot suorittaneita	2	1	1	1	1
Opetustunteja	4 724	4 900	4 950	4 950	4 950
€/opetustunti brutto	70,2	61	77	73	73
€/opetustunti netto (sis. vos:n)	9,7	2	19	15	15
€/asukas netto (sis. vos:n)	4,2	0,9	8,2	8,3	8,4

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. **Kansalaisopisto** pyrkii toteuttamaan tätä tavoitetta tarjoamalla monipuolisia koulutus-, liikunta- ja kulttuuripalveluja tasapuolisesti kaikille iästä, varallisuudesta tai asemasta riippumatta. Paimion kaupungin strategian mukaisesti kansalaisopisto toteuttaa ennalta ehkäisevää toimintaa, joka parantaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja vähentää kustannuksia.

Covid 19 -pandemia on vähentänyt viime vuosina osallistujamääriä. Tavoitteena on saada asiakasmäärä pandemiaa edeltävälle tasolle. Uudet kurssit toteutetaan lyhytkursseina, jolloin ne vastaavat parhaiten kysyntään sekä ovat taloudellisesti kannattavia. Näin opetusta pystytään antamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Ryhmäkokojen suurentaminen pandemian jälkeen kasvattaa kurssimaksutuloja ja vaikuttaa laskevasti opetustunnin hintaan. Verkkokurssit, etäluennot ja yksityisopetus ovat olleet suosittuja, joten niitä pidetään edelleen tarjonnassa. Suunnitelmissa on lisätä hybridiopetuksen määrää erityisesti liikunnassa. Uusilla toimintamuodoilla mahdollistetaan opiston asiakasmäärän ja kurssimaksutulojen kasvua.

Vapaaseen sivistystyöhön on tullut uutena edistysaskeleena koulutuksissa saavutettavan osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. 1.8.2021 voimaan tullut lakimuutos mahdollistaa sen, että kansalaisopistot voivat järjestää osaamisperusteisesti toteutettuja kursseja, joista on mahdollista saada arviointisuoritus. Tällä uudistuksella on mahdollista tavoittaa uusia asiakkaita ja nostaa kansalaisopiston markkina-arvoa. Lisäksi jo olemassa olevia kursseja pystytään uudistamaan ja näin houkuttelemaan uusia asiakkaita.

Sote-uudistuksen myötä kansalaisopistolla on entistä tärkeämpi rooli tulevaisuuden hyvinvoinnin edistämisessä ja siihen kuuluvan eriarvoisuuden vähentämisessä. 1.8.2022 kansalaisopistoon palkattiin liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin suunnittelijaopettaja, jonka tehtäviin kuuluu kyseisen osa-alueen kehittäminen. Senioreiden liikuttamisen tärkeys koronavuosien jälkeen korostuu ja myös työikäisten hyvinvointiin on panostettava, joten sekä senioriliikunnan että hyvinvoinnin ja terveyden kurssimäärää pyritään lisäämään.

Paimion opisto on jo toiminut yhteistyössä esim. ikäasumisen hankkeen kanssa ja vastaavanlaista yhteistyötä pyritään jatkamaan eri tahojen kanssa tuottaen erilaisia hyvinvointia edistäviä tapahtumia senioreille (soivat korttelikahvilat, yhteislaulutilaisuudet, parvekekonsertit, paukepiirit, musapajat ym.). Lisäksi panostetaan senioreiden digitaito- ja valmiuksien parantamiseen antamalla älylaiteopastusta. Kielikurssien sisältöihin ja markkinointiin suunnataan erityishuomiota, sillä kieltenopiskelijoiden määrä on valtakunnallisesti vähentynyt dramaattisesti viime vuosina. Perheiden yhdessäoloa tuetaan laajentamalla lapsi-aikuisen -kurssivalikoimaa. Tapahtumien määrää pyritään lisäämään teatteriesityksillä ja konserteilla, jotka tuovat lisää tuloja. Musiikin ja liikunnan suunnittelijaopettajien yhteistyöllä tuotetaan ainerajat ylittäviä uutuuskursseja ja pieniä tapahtumia. Paimion kaupungin työntekijöille suunnattua työliikuntaa jatketaan sekä räätälöidään myös yrityksille suunnattuja työ -paketteja.

OPH:n opintosetelihakerahoituksella tuetaan senioriväestön, maahanmuuttajien sekä alhaisen pohjakoulutuksen omaavien opiskelijoiden vapaatavoitteista koulutusta. Paimion opisto on mukana Ilo oppia -opistoverkoston osaamisperusteisuuden edistämishankkeessa, joka mahdollistaa opettajien henkilöstökoulutusta ja tavoitteellisempaa opiskelua kurssilaisille.

Musiikkiopistossa opiskelun tavoitteena on soitto- ja laulutaitojen oppimisen lisäksi lasten ja nuorten kasvaminen ja kehittyminen kokonaisvaltaisesti ja monipuolisesti. Oppimistilanteiden vuorovaikutuksessa opitaan paljon muitakin kuin soitto- ja laulutaitoja. Monet tutkimukset ovat osoittaneet, miten musiikkiharrastus kehittää aivoja, motoriikkaa, tunne-elämää jne. ja on läheisessä yhteydessä mm. koulumenestykseen.

Musiikkiopistossa toteutettu kokonaisvaltainen toimintatapojen muutos on saatu vakiinnutettua opiston toimintaan ja sitä jatketaan. Koulujen, päiväkotien, kirjaston, kansalaisopiston ja Paltanpuiston palvelukeskuksen kanssa tehtävää yhteistyötä syvennetään ja monipuolistetaan entisestään. Varhaisiän musiikkikasvatusta kehitetään edelleen niin, että se tavoittaa yhä laajemmin toiminta-alueen lapsiperheitä, perhepäivähoitajia ja kotiäitejä. Markkinointia jatketaan erityisesti sosiaalisessa mediassa ja kouluverkon wilmassa sekä mm. musiikkileikkikoulun pop up – tapahtumia järjestämällä, mitkä osaltaan tuovat uusia asiakkaita.

Musiikkiopistossa opiskelu etenee lukuvuosittain ja oppilaiden keskimääräinen opiskelu-aika on noin kymmenen vuotta. Uusia yksilöoppilaita otetaan vuosittain toukokuussa ja elokuussa saman verran kuin keväisin on lopettaneita oppilaita. Covid19 -pandemia vaikutti edelleen vuonna 2022 siten, että uusia hakijoita oli tavallista vähemmän ja myös musiikkileikkikouluryhmät jäivät pieniksi. Koska kevätlukukauden oppilasmäärä on sama kuin syyslukukauden, niin vuoden 2022 alhainen oppilasmäärä vaikuttaa myös vuoden 2023 tuloihin. Vuonna 2023 tavoitteena on saada oppilasmäärä palautettua Covid19 -pandemiaa edeltävälle tasolle sekä vakiinnuttaa Sauvossa alkanut musiikkileikkikoulutoiminta.

Puhallinsoitinten opetus toimii edelleen väistötiloissa lukion C-siivessä. Musiikkiopiston puolella oleva käyttämätön huone tarvitsee äänieristykseen (kustannukset noin 10 000 euroa). Nopeita ratkaisuja ei ole tiedossa, sillä kiinteistöpalvelujen talousarvioon ei ole mahdollista sisällyttää isompia investointi- tai korjausmenoja kuin vasta usean vuoden kuluttua. Lisäksi kiinteistöpalvelut katsovat, että musiikkiopiston tilojen korjaustarpeet on tarkoituksenmukaista liittää koko lukiorakennuksen päivittämiseen, joka on tarkoitus jossain vaiheessa tulevaisuudessa toteuttaa.

Teknologiaa pyritään hyödyntämään yhä enemmän, kuten musiikkioppilaitoksissa uusien opetussuunnitelmien mukaan nykyään on tavoitteena. Lukuvuonna 2021-2022 musiikkiopisto ja tietohallinto ovat alkaneet kehittää erityistä musiikinopetukseen soveltuvaa oppimispolkua, jonka avulla ääntä ja kuvaa tallennetaan soivaksi opintokirjaksi ja portfolioiksi. Tätä "Soiva matka" -projektia varten tarvitaan nykyaikaiset laitteet ja tallennusvälineet. Säveltämisen ja sovittamisen perusteet kuuluvat nykyään musiikin teoriaopintoihin. Musiikkiteknologista laitteistoa ei kuitenkaan musiikkiopistolla ole käytössä. Jos laitteistoa olisi, voisi koko opisto (sekä musiikkiopisto että kansalaisopisto) lisätä kurssitarjontaa musiikkiteknologian, säveltämisen, sovittamisen, äänittämisen ym. merkeissä. Kaikkea tätä varten kalustomääräraha on syytä pitää kohtuullisen suurena.

Vuonna 2023 Paimion musiikkiopisto täyttää 50 vuotta. Juhlavuoden tapahtumien suunnittelu on parhaillaan käynnissä. Juhlavuoden tapahtumien toteuttamista varten ehdotetaan varattavaksi kertamääräinen 5 000 euron määräraha opiston hankkeiden kustannuspaikalle.

Kokonaisuutena musiikkiopiston taloudellinen tilanne on opetusministeriön vuonna 2020 myöntämän opetustuntiperusteisen valtionosuuden ansiosta valoisa. Musiikkiopiston nettobudjetista (n. 230 000 €) suurin osa tulee valtiolta (v. 2022 opetustuntiperusteinen vos 187 360 € + taiteen perusopetuksen asukasperusteinen vos n. 15 200 €). Loppuosa rahoitetaan kaupungin omarahoituksella.

Yksilöopetuksen oppilasmaksut vastaavat valtakunnallista musiikkiopistojen lukukausimaksutasoa. Musiikkiopiston oppilaspaikan kustannukset ovat muihin Varsinais-Suomen musiikkioppilaitoksiin verrattuna pienet. Jos oppilaspaikkoja jouduttaisiin ostamaan muualta, kustannukset oppilasta kohden olisivat jopa kaksinkertaiset ja lisäksi näitä ulkopaikkakuntalaisille tarkoitettuja oppilaspaikkoja olisi ko. oppilaitoksissa vain muutamia. Musiikkileikkikoulupaikkoja ei olisi senkään vertaa.

Paimion kaupungin strategian mukaisesti musiikkiopisto pyrkii edistämään osaltaan kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia digitalisaatiota hyödyntäen ja avoimuutta lisäten. Musiikkiopiston internet-sivuilla on linkki, jonka kautta voi sähköisesti antaa palautetta musiikkiopistolle. Vuosittain huhtikuun viimeisellä viikolla musiikkiopistolla on avoimet ovet eli kuka tahansa voi tulla seuraamaan musiikkiopistolla annettavaa opetusta niin musiikkileikkikoulutunneille, kuororyhmien harjoituksiin kuin soitto-, laulu- ja teoriatunneille.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	210	199	198	-0,4 %	-2,8 %	198	198
Toimintakulut	- 797	- 830	- 898	8,2 %	6,3 %	- 916	- 934
Toimintakate/ jäämä	- 587	- 631	- 700	10,8 %	9,6 %	- 718	- 736
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 587	- 631	- 700	10,8 %	9,6 %	- 718	- 736

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	207	196	196	-0,1 %	-2,7 %	196	196
Toimintakulut	- 626	- 671	- 729	8,7 %	8,2 %	- 744	- 758
Toimintakate/ jäämä	- 420	- 475	- 534	12,3 %	13,6 %	- 548	- 563

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	3	3	3	-16,7 %	-12,1 %	3	3
Toimintakulut	- 171	- 159	- 169	6,0 %	-0,5 %	- 172	- 176
Toimintakate/ jäämä	- 167	- 156	- 166	6,5 %	-0,3 %	- 170	- 173

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Vapaa-aikatoimen päällikkö Mia Konradsdal

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalveluiden (liikunta- ja nuorisopalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) tarkoituksena on tuottaa kaupunkilaisille mahdollisimman monipuolista ja laadukasta matalankynnyksen vapaa-ajan toimintaa huolehtimalla kaupungin asukkaiden psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista.

Liikuntalain 5 § mukaan yleisten edellytysten luominen paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi kunnan tulee tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Nuorisolain 8 § mukaan kunnan tehtävänä on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä järjestää nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja. Kuntalain 1 § mukaan kunta edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia, alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti sekä ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Paimion kaupungin sivistyspalveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Paimion kaupungin vapaa-aikapalveluita tuotetaan 11 vakituisella kokoaikaisella ja yhdellä osa-aikaisella määräaikaisella hanketyöntekijällä sekä yhdellä tuntipalkkaisella ohjaajalla. Lisäksi sote-uudistuksen myötä virikeohjaaja siirtyy 1.1.2023 kaupungin palkkalistoille HYTE:n kustannuspaikalle nimikkeellä vapaaehtoistyön koordinaattori.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion kaupungin liikuntapalveluiden tarjoamaa liikuntatoimintaa järjestää liikuntasuunnittelija ja liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka työnkuvasta 1.2.2022 lähtien on 40% hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Lisäksi Paimion kaupungin palveluksessa on neljä vakituista ja yksi määräaikainen työntekijä.

Kaupungin liikuntapalvelut tarjoavat ohjattua toimintaa kaikenikäisille asukkailleen ottaen myös erityisryhmät huomioon. Laaja ja kattava liikuntapaikkaverkosto kunnassa takaa hyvät mahdollisuudet niin kaupunkilaisten omaehtoiseen, kuin ohjattuun toimintaan. Liikuntaympäristöä kehitetään taloudellisten resurssien puitteissa. Kaupunkilaisten toiveet huomioidaan ja niihin reagoidaan mahdollisuuksien mukaan. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestetään vuosittain erilaisia liikunnallisia tapahtumia ja mestaruuskilpailuja eri lajeissa.

Liikuntapalvelut päivittää elintapaohjauksen palvelutarjotinta, ikääntyvien ja soveltavan liikunnan opasta sekä alle 7-vuotiaiden lasten liikunnan opasta. Kaupunki on mukana myös erilaisissa hankkeissa ja tuottaa erilaisia liikuntapalveluja.

PaHaMa (Paimion Harrastamisen Malli) -hanke käynnistyi uutena hankkeena syksyllä 2021. Hankkeen tarkoituksena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle maksuton ja mieluisa harrastus koulupäivien yhteyteen. Paimion kaupunki sai hankkeen toiseen kauteen myös avustusta aluehallintovirastolta ja hankkeeseen on palkattu osa-aikainen ja määräaikainen hanketyöntekijä heinäkuun 2023 loppuun.

Paimion uimahalli Solinan remontin aikana jatketaan kuntosalitoimintaa väliaikaisissa tiloissa. Kolme vakituista uinninvalvojaa ja yksi määräaikainen työntekijä Kuntosali Kolinan kassatyöntekijöinä sekä ohjattujen ryhmien vetäjinä. Yksi Solinan vakituisista uinninvalvojista työskentelee uimahallin remontin aikana apuopettajana koulujen liikuntatunneilla, koulujen kerhotoiminnan parissa sekä kuntalaisten uintimatkoilla. Liikkumaan aktivoimista ja omatoimista liikkumista tuetaan myöntämällä 65+ seniorikortteja, BMI-kortti henkilöille, joiden painoindeksi on yli 40, sekä Houkutin-kortteja, eri tukea saaville kuntalaisille. Vuoden 2023 toiminta Kuntosali Kolinassa keskeytyy loppuvuodesta, kun uimahallin peruskorjausremontti valmistuu ja uusitun uimahallin käyttöönotto alkaa. Kävijämäärän arvioidaan olevan koko vuonna noin 20 000 henkilöä.

Liikuntapalveluiden erilaisia tapahtumia ja mestaruuskilpailuja järjestetään kaupungin ulkoliikuntapaikoilla. Ohjattua toimintaa järjestetään myös mm. Iskun talolla, Paltanpuistossa, koulujen liikuntasaleissa sekä Villen kuntokeitaalla. Yhteistyössä mm. kulttuuripalveluiden kanssa liikuntapalvelut järjestävät myös retkiä eri kohteisiin.

Paimion kaupungin nuorisopalvelut tarjoaa alle 29-vuotiaille lapsille ja nuorille monipuolista, yhteisöllistä ja mielekästä yhdessäoloa vapaa-ajalla erilaisten toimintojen, tekemisen ja kokemisen kautta. Kaupungin tarjoamaa nuorisotoimintaa järjestää kaksi nuoriso-ohjaajaa, etsivä nuorisotyöntekijä ja pajaohjaaja sekä tuntipalkkainen ohjaaja mopotalilla.

Nuorisopalveluiden painopistealueena on lasten ja nuorten aktivoiminen. Kaupungin nuorisopalvelut järjestävät lapsille ja nuorille avointa nuorisotalotoimintaa, leirejä, retkiä ja erilaisia tapahtumia. Toisena painopistealueena on nuorten sosiaalinen vahvistaminen sekä siihen liittyen ehkäisevä päihdetyö, jossa monialainen yhteistyö ja erilaisten teemallisten tapahtumien merkitys korostuu. Perusnuorisotyö mahdollistaa nuorille toimintaa, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, ohjausta sekä turvallisen toimintaympäristön itsensä ilmaisemiseen. Lisäksi Paimion kaupungin nuorisopalvelut työllistää kesäisin noin kymmenen nuorta kesätöihin pääsääntöisesti leirien apuohjaajiksi. IP-nuokkaritoimintaan saadaan vuosittain avustusta Lounais-Suomen aluehallintovirastolta. Mopotallitoiminta käynnistyi Nuorisotalo Tillintuvan piha-alueella kevään 2022 aikana, ja talli on avoinna pääsääntöisesti nuorisotalon aukioloaikoina kolmesti viikossa.

Paimion nuorisovaltuusto (nuva) on nuorten ensisijainen vaikuttamiskanava kaikkiin nuoria kaupunkilaisia koskeviin asioihin. Paimion nuva perustaa toimintansa siitä perusideasta, että nuorisolain mukaan nuoria kuullaan heitä koskevissa asioissa. Nuva edustaa nuorten mielipiteitä ja nuoria Paimion kaupungin sivistys- ja vapaa-aika-, koulutus-, teknisessä- ja ympäristölautakunnassa sekä kaupunginvaltuustossa sekä eri työryhmissä. Nuorisovaltuuston edustajat saavat kokouksistaan kokouspalkkiot ja heillä on oma toimintarahansa.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten pajatoiminta ovat erityisnuorisotyötä, joiden tarkoituksena on tavoittaa palveluiden ulkopuolelle jääneet 16-29 -vuotiaat paimiolaiset ja sauvolaiset nuoret. Etsivän nuorisotyön toimintamalli koostuu yksilö- ja ryhmäohjauksesta, kenttätyöstä, välkkäkahvilatoiminnasta, yhteistyöstä eri viranomaistahojen kanssa, sometyöstä ja Olkkari-toiminnasta. Suurin osa etsivän nuorisotyön asiakkaista ohjautuu nuorten pajalle. NuortenTuvan pajajakson kesto on keskimäärin kuusi kuukautta ja se koostuu mm. kädentaidoista, liikunnasta ja kulttuurista, kierrätyksestä, työnhakuun liittyvistä asioista sekä tutustumiskäynneistä eri yrityksiin ja oppilaitoksiin. NuortenTuvan nuoret ovat pajalla pääsääntöisesti kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella, mutta sote-muutoksen tullessa voimaan vuoden alusta 2023 sopimus muuttunee. Nuorten pajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuutta mitataan sovarilla (sosiaalisen vahvistamisen mittarilla). Nuorten pajatoiminta on myös mukana Työpajatoiminnan opinnollistaminen- hankkeessa. Etsivään nuorisotyöhön ja pajatoimintaan saadaan vuosittain Lounais-Suomen Aluehallintovirastolta avustusta työntekijöiden palkkaluihin.

Paimion nuorisopalvelut on mukana myös mm. Nuorisotyön maakunnallinen koordinointi-hankkeessa, jonka projektipäällikön palkkauksen AVI ja kunnat maksuosuudellaan rahoittavat.

Hankkeen tavoitteena on mm. maakunnan hyvien käytänteiden ja kokemusten jakaminen alueellisesti, nuorisotyön ajankohtaisten tietojen välittäminen, maakunnallisten verkostojen ja arviointivälineiden kehittäminen. Paimio on myös mukana Kanuuna-verkostossa kehittämässä kunnallista nuorisotyötä valtakunnallisesti.

Ehkäisevän päihdetyön rahasto on vuonna 2001 Paimion kaupungin valtuuston perustama rahasto, jonka varoja käytetään erilaisiin ehkäisevän päihdetyön ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Ehkäisevän päihdetyön rahaston varojen käytöstä päättää Ehkäisevän päihdetyön ryhmä, johon kuuluu edustaja Paimion kaupungin ja Sauvon kunnan vapaa-aika-, koulu-, sosiaali- ja terveystoimista. Suomi100-rahaston tavoitteena on mahdollistaa vähävaraisten perheiden lasten harrastustoiminta ja sen käytöstä päättää vapaa-aikatoimen päällikkö.

Nuorisopalveluiden nuorisotyötä tehdään nuorisotalo Tillintuvalla, mopotalilla, NuortenTuvalla, alakouluissa, Vistan yhtenäiskoulussa, lukiossa sekä Sauvon nuokkarilla ja kerhotalossa sekä Karunan Kalliorannassa leirien muodossa. Nuorille järjestetään myös luontoretkiä, teatterielämyksiä ja tutustumiskäyntejä eri kohteisiin Paimiossa ja lähiseudulla. Myös katupäivystys Parkki on osa nuorisotyötä. NuortenTupa ja etsivä nuorisotyö sijaitsevat Kirjakujalla, muu nuorisotyö kaupungintalolla ja yläkoulussa.

Paimion kaupungin hyvinvointipalveluiden keskeisin tehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tätä työtä tehdään **kaikilla hallinnonaloilla**. Tavoitteeseen pyritään kaventamalla väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja, ylläpitämällä ja parantamalla hyvinvointia, terveyttä, mielenterveyttä, turvallisuutta, viihtyvyyttä sekä osallisuutta. HYTE-työ edellyttää hyvää poikkihallinnollista yhteistyötä eri hallintokuntien kesken sekä 3. sektorin ja yritysten kanssa. Hyvinvointijohtamisen välineitä on hyvinvointikertomus sekä -suunnitelma, joiden perusteella arvioidaan kuntalaisten hyvinvoinnin tila ja tehdään tarvittavat kehittämistavoitteet sekä -toimenpiteet.

Hyviä HYTE-työn toimintamalleja ovat kaikille kuntalaisille tarkoitetut hyvinvointi-illat eri teemoin sekä HYTE-tuet eri yhdistyksille. Aktiivista arkea lisäävät **Arkeen Voimaa -toimintamalli**, joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on jokin arjen sujuvuutta häiritsevä haaste, kuten työttömyys, yksinäisyys, mielialan lasku, oma tai läheisen pitkäaikaissairaus. HYTE-palvelut ovat mukana yhteistyössä kulttuurin sekä terveystoimen kanssa tuottamassa myös Kulttuurikammari -ryhmää.

Sote-uudistuksen myötä virikeohjaaja siirtyy HYTE:n kustannuspaikalle nimikkeellä vapaaehtoistyön koordinaattori. Myös vanhus- ja vammaisneuvostot siirtyvät HYTE:n kustannuspaikalle.

Resurssimuutokset

Sote-uudistuksen astuessa voimaan 1.1.2023 tulee muutoksia myös kaupungin vapaa-aikapalveluiden toimintaan. NuortenTuvan nuorille ei voida enää tehdä kuntouttavan työtoiminnan sopimuksia: palvelut ovat kokonaan hyvinvointialueen järjestämiä ja rahoittamia, eikä kunta osallistu niiden tuottamiseen. Kun järjestämisvastuu kuntouttavasta työtoiminnasta siirtyy hyvinvointialueelle kunta ei saa valtion korvausta kuntouttavasta työtoiminnasta. NuortenTuvan pajaohjaajalta puuttuu myös työpari, ja tämä budjetoidaan 50% työajalla pajan kustannuspaikalle. Työparitoiminnalla huomioidaan työturvallisuus sekä se mahdollistaa laadukkaasti pienryhmätoiminnan kehittämisen. AVI:n ohjeistuksen mukaan etsivä nuorisotyöntekijä, vaikka toimivat samoissa tiloissa, ei voi vastata pajatoiminnasta. Etsivä nuorisotyöntekijä ei voi myöskään sijaistaa pajaohjaajaa, vaan hänellä on oma nuorisolain mukainen tehtävänsä. Myös nuorisopalveluiden resurssit työparitoimintaan ovat rajalliset. AVI:lta on mahdollista hakea rahoitusta (75%) pajaohjaajan palkkakuluihin.

Virikeohjaaja siirtyy HYTE:n kustannuspaikalle nimikkeellä vapaaehtoistyön koordinaattori. Vanhus- ja vammaisneuvostot, heidän kokouspalkkionsa ja toimintakulut siirtyvät HYTE:n kustannuspaikalle.

Kaikkia kunnille jääviä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä ei vielä tiedetä. HYTE-toiminnan palveluiden kehittämiseksi ja uusien tuottamiseksi HYTE:n kustannuspaikalle lisätään 20 000 euroa asiantuntijapalveluihin sekä 10 000 euroa muihin palveluihin.

Kunnille otetaan vuoden 2023 alusta käyttöön **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuus eli HYTE-kerroin**, joka on peruspalveluiden valtionosuuden lisäosa, yksi laskentatekijä. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Sote-uudistuksessa sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät hyvinvointialueiden järjestettäväksi, mutta vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy kunnilla. Kuntien palkitseminen vaikuttavasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on tärkeää, koska hyvinvoiva väestö on elinvoimaisen kunnan ja hyvinvointialueen edellytys. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvun hillitseminen vaatii, että hyvinvointia ja terveyttä edistetään laajalti ihmisten arkiympäristöissä. Edellytyksiä väestön hyvinvoinnille ja terveydelle luovat koulutus, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut, kaavoitus, liikennejärjestelyt sekä monet muut kunnan tehtävät.

Kuntien HYTE-kerroin muodostuu prosessi-indikaattoreista (peruskoulut, liikunta, kuntajohto) sekä tulosindikaattoreista (ylipaino, koettu terveys, koulupudokkaat, työkyvyttömyyseläke, kaatumishoitojaksot, toimeentulotuki). Kunta voi omalla toiminnallaan vaikuttaa indikaattoreihin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan HYTE-kerroin.

Esimerkiksi 10 000 asukkaan kunta voi saada HYTE-työn onnistumisesta riippuen vaikkapa $17 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 0,4 = 68\,000 \text{ euroa}$ tai $17 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 0,8 = 136\,000 \text{ euroa}$

Paimiossa HYTE-kertoimella saatava valtionosuus on arviolta n. 200 000 euroa vuosittain. Lisääntyvien tehtävien hoitamiseen tarvitaan lisäresursseja, jotta laadukkaita ja kattavia palveluja voidaan tuottaa jatkossakin Paimiossa. Lisäämällä resursseja ja palveluja mahdollistetaan myös HYTE-kertoimen nostaminen nykytasoa suuremmaksi.

Uimahallin Solinan kuntosalin väliaikainen sijoittaminen uusiin tiloihin tulee maksamaan vuoden 2023 vuokrien osalta 14 250 euroa. Muita kuluja ovat loppuvuodesta 2023 kuntosali Kolinan takaisinmuutosta aiheutuvat kustannukset 3 000 euroa sekä allasvuokrat 2 200 euroa lähikuntien liikuntapaikoista kahden vuosiluokan koululaisuinteihin. Kaikille kuntalaisille suunnattu linja-autokuljetus naapurikunnan uimahalliin kustantaa liikuntapalvelun budjetissa koko vuodelta 8 000 euroa. Ohjattujen ryhmien ja kuntosaliasiakkaiden kertalippujen myötä vuoden 2023 tuotot ovat arviolta 50 000 euroa.

Yksi työntekijä palkataan määräaikaisesti vuoden 2023 loppuun asti; tästä palkkauskustannukset noin 27 000 euroa. Viides vakituinen työntekijä tulisi palkata aloittamaan työnsä viimeistään tammikuussa 2024. Tavoitteena on myös uinninvalvojen nimikkeiden muutokset vesiliikunnanohjaajiksi 1.1.2024 lähtien, jonka myötä myös palkantarkastus tehtävän vaatavuutta vastaavaksi.

Mopotallitoiminta on alkanut kevään 2022 aikana. Mopotalli on auki pääsääntöisesti nuorisotalo Tillintuvan aukioloaikoina kolmesti viikossa. Tavoitteena on tulevana toimintavuotena lisätä mopotallin ja nuorisotalon aukioloja nuorten toiveita kuunnellen. Tähän tarvittava määräraha sisältyy

nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden budjettiin, jolloin erilliskorvaukset kasvavat noin 3 000 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Liikuntapalvelut					
Liikuntaryhmät/osallistujaa	999	1 300	1 300	1 300	1 400
Tapahtumat/osallistujaa	840	1 500	1 500	1 700	1 700
Uimahallin kävijämäärä	40 839	50 000	20 000	80 000	80 000
Kortit uimahalliin	104	200	200	300	300
Liikuntavälineiden lainamäärä	213	250	250	250	300
Liikuntajärjestöjen tukeminen/euro/as	4,03	4,11	4,11	4,11	4,12
Liikuntapalvelut €/as (netto)	84	82,1	82	82,1	83,8
Nuorisopalvelut					
Avoin nuorisotyö/käyntiä	4 200	7 000	7 000	7 000	7 000
Kesäleirit ja retket	148	250	250	250	250
Etsivä nuorisotyö/tavoitetut	48	42	42	42	44
Pajatoiminta/osallistujaa	17	19	19	19	20
Nuorisojärjestöjen tukeminen/euro/as	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Nuorisopalvelut €/as (netto)	28,3	27,3	32,8	32,7	33,1

Hyvinvointikunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen.

Liikuntapalvelut pyrkivät tätä tavoitetta saavuttamaan siten, että yhteistyössä eri tahojen ja toimijoiden kanssa madalletaan kuntalaisten osallistumista liikuntapalveluihin. **Nuorisopalveluissa** lapsille ja nuorille monipuolisten ja ajankohtaisten vapaa-aikatoimintojen tarjoamisen lisäksi varhaiseen puuttumiseen ja sosiaaliseen vahvistamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota monialaisen yhteistyön kautta. **HYTE-palvelut** pyrkivät yhteistyössä löytämään asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Tavoitteena on saada kuntalaisten ääni paremmin kuuluville ja hyödyntää sitä asiantuntijuutta, mitä kuntalaisissa on sekä vähentää eriarvoisuutta.

Liikuntapalveluissa toiminnallisina tavoitteina on kuntalaisten hyvinvoinnin ja liikunta-aktiivisuuden lisääminen eri keinoin, mm. eri hankkeisiin osallistumalla sekä liikuntaympäristöä kehittämällä yhdessä teknisten palveluiden kanssa. Tavoitteena on liikuntapalveluiden asiantuntijuutta hyödyntämällä saada kaupungin sisä- ja ulkoliikuntapaikat laajoja kohderyhmiä palveleviksi. Tärkeää on etenkin huomioida esteettömyysasiat kaikessa toiminnan kehittämisessä, jotta liikunnan tuoma ilo olisi kaikkien kuntalaisten saavutettavissa. Ilkivallan ehkäisemiseksi kameravalvonta olisi ehdoton satsaus Jokipuistoon.

Uimahalli Solinan ja kuntosalin sulun myötä poisjääville vesiliikuntaryhmille vuokrataan allastilaa lähikuntien liikuntapaikoista, jotta paimiolaisilla lapsilla ja nuorilla olisi edelleen mahdollisuus osallistua koululaisuuteihin. Liikuntapalvelut järjestää myös kaikille kuntalaisille suunnattuja, kerran viikossa tapahtuvia, linja-autokuljetuksia naapurikunnan uimahalliin tulevan toimintakauden aikana. Solinan henkilökunta jatkaa töitään kuntosalitoiminnan, koululaisliikunnan,

liikuntatapahtumien ja ikääntyneille suunnattujen liikuntaryhmien toteuttamisessa. Tavoitteena on myös vesiliikuntaa ohjaavien uinninvalvojen nimikkeiden muutokset vesiliikunnanohjaajiksi 1.1.2024 lähtien ja samalla palkantarkastus tehtävänkuvaa vastaavaksi.

Liikuntapalveluissa markkinointitempauksiin, mm. videoiden tekoon satsataan edelleen kuten aiemminkin. Liikkumaan aktivointia tullaan siirtämään entistä enemmän sähköisiin palveluihin, laatimalla esimerkiksi kuntosalin harjoitusohjelmia eri kohderyhmille.

Nuorisopalveluissa toiminnallisena tavoitteena on tiivistää entisestään yhteistyötä koulupalveluiden sekä seurakunnan ja eri järjestöjen kanssa. Koulunuorisotyön tavoitteena on ennaltaehkäisevä toiminta, jossa tuetaan nuorta yksilöllisesti eri työmuotojen avulla, mm. yksilötapaamiset, pienryhmätoiminta. Nuoriso-ohjaaja on yläkoulun nuorten tavoitettavissa, kun hänen toimistonsa sijaitsee yläkoulussa.

Mopotallitoiminta on uusi toimintamuoto, jonka toiminta on alkanut kevään 2022 aikana. Mopotalli on auki pääsääntöisesti Nuorisotalo Tillintuvan aukioloaikoina kolmesti viikossa. Tavoitteena on tulevana toimintavuotena lisätä mopotallin ja nuorisotalon aukioloja nuorten toiveita kuunnellen. Tähän tarvittava määräraha sisältyy nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden budjettiin.

Etsivän nuorisotyön ja NuortenTuvan pajatoiminnan tavoitteena on saada kontakti mahdollisimman moneen 16-29 -vuotiaaseen saunolaiseen tai paimiolaiseen tuen ja neuvonnan tarpeessa olevaan nuoreen, ohjata heidät oikeiden palveluiden piiriin ja tarjota heille matalankynnyksen palveluita. Toiminnan markkinointia ja näkyvyyttä lisätään entisestään ja yhteistyötä eri tahojen, mm. koulupalvelut, seurakunnan diakoniatyö sekä ympäristökuntien etsivän nuorisotyön ja pajatoiminnan kanssa. Myös ehkäisevään päihdetyöhön panostetaan entistä enemmän. Tavoitteena on myös tarjota ukrainalaisille nuorille säännöllistä avointa ryhmätoimintaa NuortenTuvan tiloissa. Panostamalla työparitoimintaan huomioidaan työturvallisuus sekä se mahdollistaa laadukkaan pienryhmätoiminnan kehittämisen.

Vuoden 2023 aikana Järjestöparlamentti vakiinnuttaa toimintansa järjestökentällä. Parlamentin yhtenä tavoitteena on harrastusmessujen järjestäminen syksyllä 2023 yhdessä Lions Clubin ja Paimion kaupungin kanssa ja tämän toiminnon vakiinnuttaminen osaksi Paimion kaupungin tapahtumia.

HYTE-palveluiden ja terveyden ja hyvinvoinnin merkitys korostuu entisestään sote-uudistuksen jälkeen. HYTE-palveluiden yhtenä tavoitteena on osallistaa ja aktivoida kuntalaisia. HYTE-työtä tehdään hallinnon eri aloilla ja HYTE-työn tärkeitä tehtäviä on yhteistyön lisääminen eri alojen välillä, palveluiden kehittäminen ja kuntalaisten tiedottaminen. Tärkeätä on HYTE-palveluiden huomioiminen kuntalaisia koskevassa päätöksenteossa, esim. palveluliikenteen kilpailutus, hävikkiruoan hyötykäyttö.

Virikeohjaaja siirtyy HYTE:n kustannuspaikalle nimikkeellä vapaaehtoistyön koordinaattori. Koordinaattorin toimenkuva on vielä kirjaamatta, mutta työhön kuuluneet mm. ystäväpiiritoiminta, ikääntyneiden parissa tehtävän työn kehittäminen ja vapaaehtoistyön koordinaatio. Vanhus- ja vammaisneuvostot siirtyvät HYTE:n kustannuspaikalle. Neuvostot järjestävät tapahtumia, kuten esimerkiksi vanhustenviikon tapahtumat, 112-päivän, vammaisten päivän tapahtumat sekä esteettömyyteen ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tilaisuudet. Ikääntyneille ja muille kohderyhmille soveltuva kohtaamispaikka on myös tarpeellinen ja tähän sopisi jatkossa esim. Kuntosali Kolinan tilat.

Vapaa-aikapalveluissa toiminnallisena tavoitteena tulevaisuudessa on hyödyntää entistä enemmän digitalisaatiota asiakaspalvelun parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi. Digitalisaation hyödyntäminen edellyttää henkilökunnan jatkuvaa koulutautumista. Sosiaalisen median käyttöä niin perustoimintojen kuin tapahtumatuotannon markkinoinnissa kehitetään edelleen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää liikunta- ja nuorisotyöhön valtionosuusrahoitusta, ja vuodelle 2022 liikuntatoimen yksikköhinta on 12 euroa / asukas ja nuorisotoimen 15 euroa / alle 29-vuotias.

Lautakunta tukee sen talousarvioon kohdennetuista varoista vuosittain Paimiossa tapahtuvaa liikunta-, nuoriso- ja HYTE-toimintaa myöntämällä erilaisia tukia. Tuen saaneita paimiolaisia liikunta-, nuoriso- ja HYTE-järjestöjä on vuosittain noin 23-25. Lisäksi liikuntapalveluiden talousarvioon on varattu yhteensä 8 000 euron määräraha Paimion Rastin kartta-avustukseen ja Paimion Urheilijoiden Varasvuoren mäkihyppyalueen kunnossapitoa varten.

Uimahalli Solinaan ja kuntosaliin esitetään investointirahaa yhteensä 80 000 euroa. Investointi koostuu kuntosalille uusittavista laitteista, valvomon ja taukotilan kalusteista sekä uimahallin yleisestä kalustamisesta ja vesiliikunnanvälineistöistä.

Lisäksi talousarvioon esitetään 11 000 euron investointiraha **Tillintuvan AV-tekniikan** nykyaikaistamiseen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	233	351	252	-28,3 %	4,1 %	252	252
Toimintakulut	- 1 430	- 1 580	- 1 643	4,0 %	7,5 %	- 1 676	- 1 710
Toimintakate/ jäämä	- 1 197	- 1 229	- 1 392	13,2 %	8,1 %	- 1 425	- 1 458
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 197	- 1 229	- 1 392	13,2 %	8,1 %	- 1 425	- 1 458

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	222	351	252	-28,3 %	6,8 %	252	252
Toimintakulut	- 693	- 849	- 984	15,9 %	21,0 %	- 1 003	- 1 023
Toimintakate/ jäämä	- 471	- 498	- 732	47,0 %	27,6 %	- 752	- 772

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	11				-50,0 %		
Toimintakulut	- 737	- 731	- 660	-9,8 %	-5,2 %	- 673	- 686
Toimintakate/ jäämä	- 726	- 731	- 660	-9,8 %	-4,6 %	- 673	- 686

Tekninen lautakunta

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastaa vuosittain keskimäärin noin kolmen miljoonan euron talonrakennuksen, julkisen käyttöomaisuuden sekä irtaimen omaisuuden investoinneista. Lautakunta vastaa myös noin 110 asian käsittelystä ja toimeenpanosta sekä noin 50 miljoonan euron käyttöomaisuuden yllä- ja kunnossapidosta. Toimialalla on tärkeä tehtävä kaupungin vetovoiman, viihtyisyyden ja turvallisuuden ylläpitäjänä ja lisääjänä.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	4 988	5 041	5 388	6,9 %	4,0 %	5 388	5 388
Toimintakulut	- 5 212	- 5 134	- 5 801	13,0 %	5,7 %	- 5 917	- 6 585
Toimintakate/ jäämä	- 223	- 93	- 413	341,7 %	42,4 %	- 529	- 1 197
Poistot ja arvonalennukset	- 2 209	- 2 288	- 2 387	4,3 %	4,0 %	- 2 387	- 2 387
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 433	- 2 381	- 2 800	17,6 %	7,5 %	- 2 916	- 3 584

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	902	900	1 659	84,4 %	41,9 %	1 659	1 659
Toimintakulut	- 4 871	- 4 814	- 5 410	12,4 %	5,5 %	- 5 518	- 6 179
Toimintakate/ jäämä	- 3 968	- 3 914	- 3 751	-4,2 %	-2,7 %	- 3 859	- 4 520

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	4 086	4 141	3 729	-9,9 %	-4,4 %	3 729	3 729
Toimintakulut	- 341	- 320	- 391	22,0 %	7,3 %	- 399	- 407
Toimintakate/ jäämä	3 745	3 821	3 338	-12,6 %	-5,4 %	3 331	3 323

Arvio olennaisista riskitekijöistä

Strategiset

Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta. Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu.

Todennäköisyys
3

Vaikutus
2

Syyt: Teiden sekä rakennusten korjausvelan kasvu ja sen myötä toteutuvan palveluiden tason ylläpitäminen. Henkilökunnan ikääntyminen ja siihen tuomat haasteet sekä resurssien vajuus. Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti.

Seuraukset: Palvelutasoa ei säily eikä se ole muokattavissa.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Henkilöstön koulutus.
Prosessikuvausten avulla pyritään kohdentamaan resurssit oikein sekä kehittämään palveluita vastaamaan lisääntyneeseen palvelutarpeeseen.

Vastuuhenkilöt:

Tekninen johtaja
Yhdyskuntainsinööri
Kiinteistöpäällikkö
Palvelupäällikkö

Pandemia tai muu luonnonkatastrofi	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Pandemia, äärimmäiset sää-ilmiot tai muu luonnonkatastrofi. Seuraukset: Palveluiden tai palvelurakenteen nopea muutos, johon ei ole olemassa olevilla resursseilla pystytävä vastaamaan. Ostopalvelun osuuden lisääntyminen omien resurssien ollessa estyneenä. Laajamittaiset poissaolot ja karanteenit. Mahdollisia terveyshaittoja aiheuttavat joukkoaltistumiset työtiloissa.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Etätö muut ennaltaehkäisevät käytänteet. Aktiivinen yhteistyö terveysviranomaisten kanssa. Oman tuotannon säilyttäminen kriittisiltä osin.	Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet	
Operatiiviset		
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Henkilöstön ikäjakauma ja sen myötä tulevat terveydelliset haitat. Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia. Seuraukset: Töiden jakaminen sekä työmäärä saattavat lisätä työn kuormittavuutta, heikentää työssä jaksamista sekä pitkittää päätöksentekoa ja käsittelyaikoja.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyys. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Koulutus-suunnitelma toteutuu kaikissa työyksiköissä. Tasapuolinen työnjako. Kaikki avoimena olevat virat/toimet saadaan täytettyä. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveys-huollon kanssa.	Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet	
Tietohallinnon toimimattomuus	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Resurssipula, sähkökatkot, kyberhyökkäykset Seuraukset: Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Toimimattomuus vaikuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua, kiinteistöjen automaatiota, kameravalvontaa sekä maksuliikennettä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Sujuva yhteistyö sekä kaupungin tietohallinnon kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.	Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet	
Vahingolliset		
Suuronnettomuudet, tulipalot, myrskyt, tulvat, sähkökatkot ym. valmiuteen vaikuttavat tapahtumat	Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt: Luonnonkatastrofit, sään ääri-ilmiot, tahallinen sabotaasi. Seuraukset: Vahinkojen korjausten pitkittyminen. Toimintojen siirto kiinteistöistä toiseen sekä uusien korvaavien laitteiden ja koneiden saatavuus. Myrskyvaurioiden korjaukseen ei riittävästi resursseja, korjaukset pimeässä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ajantasainen varautumissuunnitelma koulutus. Yhteistyön tärkeys eri toimialojen kesken.	Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri	

	Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet.	
Työtilat eivät ole turvalliset	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja.		
Seuraukset: Työtilojen turvallisuus ja käytettävyys alenee. Väistötilojen tarve kasvaa.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut ja korjaavat toimenpiteet.	Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet.	
Taloudelliset		
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Tietotekniset ongelmat. Ostopalveluiden tarve kasvaa ennakoimattomasti, johtuen korjausvelasta. Talousarvioon varatut määrärahat eivät riitä. Myynti ja vuokratulojen kutistuminen. Koneiden ja laitteiden rikkoutuminen ja uusien hankinta.		
Seuraukset: Lakisääteiset palvelut tulee turvata taloudellisista toimintaedellytyksistä huolimatta. Palvelutaso kärsii.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta. Talousraportit lautakunnan käsittelyssä neljä kertaa vuodessa. Palveluiden kehittämisessä tehdään taloudellisten vaikutusten arviointia.	Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö	

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue	Tekninen hallinto
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja Juha Saarinen

Toiminta-ajatus

Hallinnon toiminta-ajatuksena on tehokkaasti ja taloudellisesti toimiva, asiakkaiden tarpeet huomioiva organisaatio.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Toiminnan kuvaus

Hallinnon tehtäväalue organisoi, johtaa ja valvoo palvelutuotantoa sekä järjestää näihin liittyvät asiakirjapalvelut. Tehtäväalue vastaa lautakunnan talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä asiakkaiden palvelusta ja neuvonnasta.

Hallintoon sisältyy kaksi osatehtäväaluetta: yksityistiehallinto, joka valmistelee kaupungin myöntämät yksityisavustukset perustetuille tiekunnille sekä vesihuoltolaitoksen hallinto, joka pääasiassa myy palveluja Paimion Vesihuolto Oy:lle, mutta myös ostaa palveluja yhtiöltä.

Toiminnan resurssit koostuvat 2,7 henkilöstä: tekninen johtaja toimii tekniset ja ympäristöpalvelut toimialan toimialajohtajana, teknisen lautakunnan esittelijänä sekä Paimion Vesihuolto Oy:n toimitusjohtajana. Viheraluemestarin palkkamenoista 20 % sisältyy yksityistiehallinnon osatehtäväalueelle. 50 % yhdyskuntainsinöörin, suunnitteluinsinöörin ja toimistosihteerin sekä 20 % teknisen johtajan palkkamenoista kirjautetaan vesihuoltolaitoksen hallinnon osatehtäväalueelle ja laskutetaan vesiyhtiöltä. Vastaavasti osatehtäväalue ostaa hallintosihteerin työpanosta 50 % vesiyhtiöltä.

Ympäristöanalyysi

Eläköitymiset ja vapautuvien virkojen / toimien täyttö sekä alati kiristyvät lainsäädännölliset velvoitteet asettavat toimialalle mittavan haasteen tarjota jatkossakin kuntalaisille ja käyttäjille nykytasoisia palveluja. Toimiala on viime vuosikymmenellä sopeuttanut henkilömääränsä minimitasoon muun muassa jättämällä täyttölupia hakematta poislähteneiden henkilöiden tilalle.

Tulevien vuosien investointeja leimaa epävarmuus mm. muuttuneen maailmantilanteen sekä uusien kiireellisten hankkeiden puutteellisen suunnitteluvalmiuden osalta. Rakentamisen kustannukset ovat nousseet merkittävästi ja kustannusennustaminen on muuttunut hyvin epävarmaksi. Merkittävimpinä investointikohteina on talonrakennuksen osalta uimahallin peruskorjauksen loppuun saattaminen, Kriivarin koulun kokonaisuuden käynnistäminen uudisrakennuksen suunnittelulla, uuden päiväkotihankkeen aloittaminen Oinilaan ja sisäliikuntahallin rakennussuunnittelu sekä julkisen käyttöomaisuuden puolella Kravinkujan / Paimiontien kiertoliittymän rakentaminen sekä Koivunlinnan asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentamisen aloitus.

Uusien hankkeiden myötä suunnitelmakausien investointitaso nousee merkittävästi, joten talousarvioehdotus pitää sisällään myös vaihtoehtoisia investointien rahoitusratkaisuja (kiinteistöleasing-rahoitus) Kriivarin koulun uudisrakennuksen sekä Oinilan päiväkodin osalta. Hankkeiden suunnittelumäärärahat on esitetty investointiohjelmassa ja leasing-vuokra kiinteistöpalveluiden suunnitelmavuosien ulkoisissa toimintamenoissa.

Viime vuosien keskimääräinen investointitaso kaupungilla on kokoon sekä käyttöomaisuuden arvoon nähden ollut matala, joka yhdessä kaupungin toiminnan kannalta kriittisten sekä taloudelliselta arvoltaan suurien hankkeiden kanssa kerryttää perustoimintojen kunnossa- ja ylläpidon korjausvelkaa. Kaupungin taloudellisesta tilanteesta huolimatta tulisi sekä talo- että infraomaisuudesta pitää huolta siten, että korjausvelkaa ei kohtuuttomasti siirtyisi tulevaisuuteen ja, että kaupunki pysyisi houkuttelevana ja turvallisena asuinpaikkana ja yritysten toimipaikkana jatkossakin.

Resurssimuutokset

Tekniset ja ympäristöpalvelut toimialalle on rekrytoitu viime vuosien aikana uusina resursseina toimistosihteeri sekä suunnitteluinsinööri. Resurssien avulla liikenneturvallisuustyöhön pystytään kiinnittämään yhä enemmän huomiota sekä parantamaan vesihuollon järjestämisen toimintavarmuutta. Avoimina olevat tehtävät pyritään täyttämään mahdollisimman nopeasti, jotta palvelutaso pystytään säilyttämään.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Palvelutason säilyttäminen (Asiakaspalvelukysely 0-5) (vähemmän kuin)		3,57	3,5	3,5	3,5
Sijoituslupa- ja käyttöoikeuspäätösten taksat (tarkistettu/tarkastetaan=1, tarkistamatta=0)	1	0	0	0	1

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	108	131	133	1,0 %	11,4 %	133	133
Toimintakulut	- 390	- 441	- 506	14,7 %	14,9 %	- 516	- 527
Toimintakate/ jäämä	- 282	- 310	- 374	20,5 %	16,3 %	- 384	- 394
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 282	- 310	- 374	20,5 %	16,3 %	- 384	- 394

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	108	131	133	1,0 %	11,4 %	133	133
Toimintakulut	- 364	- 410	- 473	15,1 %	15,0 %	- 482	- 492
Toimintakate/ jäämä	- 256	- 279	- 340	21,8 %	16,5 %	- 349	- 359

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 26	- 31	- 34	9,3 %	14,0 %	- 34	- 35
Toimintakate/ jäämä	- 26	- 31	- 34	9,3 %	14,0 %	- 34	- 35

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Infrapalvelut

Vs. yhdyskuntainsinööri Petteri Kylä-Tuomola

Toiminta-ajatus

Infrapalvelut tuottavat yhdyskunnan tarvitsemat ja lain edellytykset täyttävät liikenneväylien ja niihin kuuluvien laitteiden sekä muiden alueiden kunnossapitopalvelut mahdollisimman hyvätasoisina, kokonaistaloudellisuus ja turvallisuus huomioon ottaen. Lisäksi kaupunkilaisille ylläpidetään monimuotoisia ja viihtyisiä yleisiä alueita, jotka muodostuvat puistoista, leikkikentistä, uimapaikoista, ulkoliikuntapaikoista, puistometsistä, pelloista ja talousmetsistä. Palvelut tuotetaan omana työnä ja ostopalveluna.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Keskeisenä toimintana on kaupungin hallussa ja hoidossa olevien liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpito, kunnossapito sekä uusien rakentaminen. Kaupunki huolehtii asemakaava-alueen väylien kunnosta, niiden liikenteenohjauslaitteistosta ja liikenneturvallisuudesta. Vakituista henkilökuntaa tehtäväalueella syksyllä 2022 on yhdyskuntainsinöörin (0,5) ja viheralueestarin (0,8) lisäksi seitsemän henkilöä.

Liikenneväylien kunnossapitoluokitus sekä viheralueiden hoitoluokitus ohjaavat toimintaa. Puistoja, leikkikenttiä, liikuntapaikkoja ja uimarantoja ja muita alueita kunnossapidetään säännöllisesti ympäri vuoden. Ympärivuotisia työtehtäviä ovat mm. yleisen siisteyden ylläpito. Väylien ja liikuntapaikkojen talvikunnossapitoon tarvittavat resurssit ovat riippuvaisia sääolosuhteista. Vastaavasti sula-aikana tehtäviin töihin, mm. nurmikon leikkuu, niittotyöt ja istutukset, tarvitaan kausityövoimaa.

Katuvalaistusta uusitaan vuosittain energiatehokkaampiin valaisimiin ja ylläpidetään 4- 5 kertaa vuodessa säännöllisesti tehtävillä huoltokierroksilla. Työ tapahtuu ostopalveluna. Eri liikuntamuodot ovat tuoneet vaatimuksia esimerkiksi kevytväylien ja kenttien kunnossapitoon ja valaistukseen. Uuden tieliikennelain kokonaisuudistuksen myötä tulleita uudistuneita pyöriteiden ajoratamerkintöjä varten on hankittu vaadittavia liikennemerkkejä ja merkkien asennustyö on aloitettu ja jatkuu vuonna 2023 sekä lisäksi tehdään asfalttipaikkauksia ja pieniä korjauksia teiden päällysteisiin.

Leikkikentille, ulkoliikunta- ja uimapaikoille asetetut turvallisuusmääräykset lisäävät edelleen alueiden kunnossapito- ja uudistamistarvetta. Myös esteettömyyteen tullaan jatkossa kiinnittämään huomiota. Tämän vuoksi leikkikenttien määrää on vähennetty viime vuosina. Jäljelle jäävien kenttien hoitoa, ylläpitoa ja välineiden monipuolisuutta pystytään näin ollen parantamaan. Vuonna 2023 tehdään leikkipaikkojen kunnostustöitä ja yksi lähiliikuntapaikka lisää. Hiekkahelmen uimapaikkaa rakennetaan esteettömäksi, jonka lisäksi kiekkuravesiruton torjunta vaatii lisää resursseja uimapaikoilla. Jokipuistoon tulevan wc siivous kasvattaa myös hieman kuluja.

Kaupungin hallinnoimat lumen- ja maankaatopaikat tarjoavat paikan huolehtia asianmukaisesti näiden loppusijoituksesta. Vastaanotosta saaduilla tuloilla saadaan paikkojen hoitokustannuksia katettua.

Viime vuosikymmenellä on tehtäväalueen vakituinen henkilöstö vähentynyt kolmanneksella. Tilalle ei ole saatu palkattua uutta vakituista henkilöstöä. Vajetta on paikattu kausityövoimalla, harjoittelijoilla ja työllistetyillä sekä ulkoistamalla, jotta on pystytty ylläpitämään lakien ja määräysten sekä annettujen tavoitteiden mukaista, tehtäväalueelle kuuluvan kunnossapidon ja rakentamisen laatutasoa ja määrää. Ulkoistamisessa sopivien ja luotettavien urakoitsijoiden löytäminen ei kuitenkaan välttämättä ole ongelmantonta, eikä ulkoistaminen myöskään välttämättä tuo

kustannussäästöjä.

Tavoite ja keinot	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Arvio 2023
Tiepituuudet km								
- kadut	69,9	70,7	73,4	74,1	77	82,5	82,5	84
- kevytväylät	29,4	30,0	31,5	32,9	33,8	37,1	37,1	38,6
- rakennetut polut (talvikp:a)		3,2	3,3	4,7	5,1	5,1	5,1	5,1
- muut tiet	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
yhteensä	106,3	107,8	112,0	115,6	119,8	128,6	128,6	131,6
Tievalaistus, km	89,6	90,5	91,4	95,9	95,9	96,9	97,7	99,2
Talvikunnossapito, ko.vuonna								
päättynyt talvi								
- liukkaudentorjunta materiaali, t	257	548	627	593	565	227	590	-
- aorauskerroksia	12	10	12	20	3	14	24	-
Leikkikentät kpl	23	21	20	19	18	18	18	18
Uimapaikat kpl	3	3	3	3	2	2	2	2
Lähiliikuntapaikat kpl	1	2	2	2	3	4	4	5
A2-luokan puistoa ha	29	26	26	26	26	26	26	26
Maisemaniittyjä ha	8,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Puisto-/ taajamametsiä ha	286	286	286	286	286	286	286	286
Talousmetsiä ha	225	225	225	225	225	225	225	225
Peltoa ha	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5
Luistinkentät kpl	6	6	6	6	6	6	6	6
Valaistut kuntoreitit/ m (sis.Jokipuisto)	5630	5720	5720	7120	8760	8760	8760	8760

Resurssimuutokset

Vuoden 2023 talousarviossa ei ole esitetty resurssimuutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Jaksava, motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilökunta					
Kehityskeskustelut käydään (toteuma %)	100	100	100	100	100
Yleisten alueiden turvallisuus ja hyvä ympäristökuva					
Liikennealueittain ylläpitomittari (palvelukysely 1-5)	3,3	3,52	3,5	3,5	3,5
Talvihoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,27	3,59	3,5	3,5	3,5
Puistojen hoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,76	3,77	3,5	3,5	3,5
Leikkipaikkojen ylläpitomittari (palvelukysely 1-5)	3,58	3,52	3,5	3,5	3,5
Taajamametsien hoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,54	3,18	3,5	3,5	3,5
Huonokuntoiset päällysteet uusitaan (m2/vuosi)	14 882	12 000	10 000	10 000	10 000
Vanhan katuvalaistuksen saneeraus (valopisteitä/a)	131	120	100	100	100
Vanhojen asuntoalueiden hulevesiviemärinti (m/hv+ kaapelointi)	0	0	0	0	0

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	138	80	138	72,7 %	-0,2 %	138	138
Toimintakulut	- 1 353	- 1 306	- 1 448	10,9 %	3,5 %	- 1 477	- 1 506
Toimintakate/ jäämä	- 1 215	- 1 226	- 1 310	6,9 %	3,9 %	- 1 339	- 1 368
Poistot ja arvonalennukset	- 807	- 873	- 894	2,4 %	5,4 %	- 894	- 894
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 023	- 2 099	- 2 204	5,0 %	4,5 %	- 2 233	- 2 263

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	138	80	138	72,7 %	-0,2 %	138	138
Toimintakulut	- 1 255	- 1 230	- 1 336	8,7 %	3,2 %	- 1 363	- 1 390
Toimintakate/ jäämä	- 1 117	- 1 150	- 1 198	4,2 %	3,6 %	- 1 225	- 1 252

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 98	- 76	- 112	46,9 %	7,0 %	- 114	- 116
Toimintakate/ jäämä	- 98	- 76	- 112	46,9 %	7,0 %	- 114	- 116

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpäällikkö Tero Aaltonen

Toiminta-ajatus

Kiinteistöpalvelut tuottavat kaupungin kiinteistöpalveluja niin, että tiloissa on kaikkien terveellistä ja turvallista työskennellä ja toimia. Kiinteistöpalvelut muodostuvat rakennusteknisistä töistä, sekä kunnossapitotöistä ja kiinteistönhoitopalveluista. Kiinteistöpalvelut pyrkii tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella toiminnallaan takaamaan hyvän kiinteistöjen kunnan sekä rakennusten elinkaaren pitenemisen.

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on käyttäjiä palvelevien tilojen yllä- ja kunnossapito sekä tilojen osoittaminen käyttötarkoitukseen ja kokonaistaloudellisuus huomioiden. Palveluun kuuluu myös hankkia kaupungin tarpeisiin ruoka- ja siivouspalvelut. Kiinteistönhoito, -huolto ja kunnossapito tuotetaan sekä omana että alihankintatyylinä. Ruoka- ja siivouspalvelut tuotetaan ISS Palvelut Oy:n toimesta.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kiinteistöpalvelut tuottavat kiinteistön ylläpitopalveluita, joista aiheutuvat kustannukset peritään suoraan toimialoilta ja niiden yksiköistä sisäisten ylläpitovuokrien muodossa. Ateriapalvelut sekä osa siivouspalveluiden tuottamisesta läpilaskutetaan suoraan. Ylläpitovuokrien määrittäminen on suoritettu vuodesta 2014 alkaen. Toteutuneiden kustannusten yksityiskohtaisempaa kohdentamista oikeille tahoille tarkennetaan edelleen. Uusia kustannuspaikkoja luodaan, kunnossapito- ja kiinteistöhoitohenkilöstön tuntikirjanpitoa ylläpidetään ja laskujen jakoperusteita tarkennetaan edelleen jo tiliointivaiheessa. Kiinteistöpalveluiden tuntikirjanpitoon kirjatuista työtunneista kohdistuu käyttäjäpalveluihin noin 6,7% (2021).'

Kiinteistöhoitotöitä ovat mm. tekninen huolto, talonmiespalvelut, käyttäjäpalvelut, energiankulutuksen seuranta ja kiinteistöjärjestelmien sekä huoltokirjojen ylläpito.

Kiinteistöjen kunnossapitotehtäviä on mm. erilaiset korjaus-, rakentamis- ja asennustyöt sekä käyttäjäpalveluiden avustaminen.

Kiinteistöpalvelut ylläpitävät kaupungin omistamia sekä hallinnoimia kiinteistöjä ja rakennuksia (~250 500 r-m³ / ~58 500 k-m²) sekä niihin liittyviä ulkoalueita (~50 ha). Hallinnoitava kiinteistökanta kasvaa 2023 alkaen kahdella kiinteistökokonaisuudella. Kiinteistöt ovat Paimion terveyskeskus ja Paimion ajoharjoittelurata. Yhteensä tämä tarkoittaa rakennuksia noin 4 711 m² ja ulkoalueita 9,94 ha. Lisääntyvän kiinteistömäärän myötä kiinteistöpalveluiden talousarvioon on huomioitu noin 417 t€ lisäys menoihin. Kiinteistökanta koostuu muuten pitkälti koulu- ja päiväkotirakennuksista. Energiamarkkinoiden kustannusten nousupaineet ovat kiinteistöpalveluissa jatkuvassa seurannassa. Energiansäästötoimet ovat oleellinen osa toimintaa ja niihin panostaminen on jatkuvaa. Uusiutuvan energianlähteitä on lisätty vuosien saatossa kaupungin kolmeen eri kohteeseen. Kaupungintalon, Yläkoulun ja Tapiolan päiväkodin katoilla olevat aurinkopaneelit tuottavat sähkö vuoden aikana n.172 MWh. Vuonna 2023 kiinteistöpalveluiden on tarkoitus luopua öljylämmityksestä investointihankkeen muodossa. Muutoksen tullaan hakemaan ARA:n myöntämää avustusta.

Terveyskeskuksen kiinteistö sekä oppilashuollon ja sosiaalitoimen tilat ovat siirtymässä hyvinvointialueelle vuokralle vuoden 2023 alusta, jonka myötä vuokratulojen arvioidaan kasvavan noin 913 t€. Vuokraneuvottelut ovat käynnistymässä 2022 loppuvuoden aikana, jonka myötä todelliset tulotkin tarkentuvat. Vuokralle luovutettavia kohteita on kaikkiaan 20 kappaletta, joista

seitsemän on olemassa olevien sopimusten siirtoja ja 13 on uusia vuokrasopimuksia. Luvuissa on mukana terveyskeskukselta siirtyvät rakennukset ja vuokrasopimukset.

Kiinteistöpalveluiden henkilökuntaan kuuluu kiinteistö- ja palvelupäällikön lisäksi kahdeksan kiinteistönhoitajaa, neljä kunnossapidon rakennusammattimiestä ja kiinteistömestari. Kunnossapidon yksi rakennusammattimiehen toimi on täyttämättä henkilön siirryttyä kiinteistömestarin toimeen.

Siivouspalveluiden tilaajan tehtäviin kuuluu valvoa, että tuottaja noudattaa palvelusopimusta niin, että tuotetulla ylläpito- ja perussiivouspalveluilla luodaan turvallinen, terveellinen sekä viihtyisä toimintaympäristö kiinteistöjen käyttäjille. Hyvällä siivouksella on positiivista vaikutusta sisäilmanlaatuun sekä pintamateriaalien pidempään käyttöikään. Ateriapalveluita valvotaan, että palveluntuottaja noudattaa eri asiakasryhmien ravintosisältösuosituksia, annoskokoja sekä ruoan laatua. Siivous- ja ateriapalveluiden tilaajan yhteyshenkilönä toimii palvelupäällikkö.

ISS Palvelut Oy:n kanssa on laadittu palvelusopimus, jonka sopimuskausi alkoi 30.6.2021. Palvelusopimus on voimassa 30.6.2026 asti ja tätä on mahdollista jatkaa kahdella yhden vuoden optiolla. Palvelusopimus on irtisanottavissa 12 kuukauden irtisanomisajalla, kun sopimuskausi on kestänyt neljä (4) vuotta. Siivousaineiden ja -tarvikkeiden hankinnat ja laskutuksen hoitaa palveluntuottaja erillisen sopimuksen mukaisesti. Siivottavia rakennuksia kaupungilla on 38 kpl. Tämä luku kasvaa 40:n lisääntyneen kiinteistömäärän myötä. Siivousneliöt ovat tällä hetkellä n. 37 758 m² ja ensi vuoden alusta se tulee kasvamaan 42 351m². Palveluntuottaja tuottaa vuodessa aterioita noin 600 997 kpl, joka sisältää aamupalat, lounaat, välipalat, päivälliset, päiväkahvit ja iltapalat.

ISS Palvelut Oy:lle on vuokrattu kaupungin valmistus- ja jakelukeittiöt sekä yksi palvelukeskussäätiön valmistuskeittiö ruokapalveluiden tuottamiseksi. Sopimukseen kuuluu Vistan-, Lukion- ja PaltanPadan valmistuskeittiöt sekä Hanhijoen ja Kriivarin koulujen, Tapiolan, Ala-Vistan, Jokelan ja Lempilän päiväkotien jakelukeittiöt. Vuokrasopimukset ovat voimassa kuten palvelusopimuskin. PaltanPadan keittiö on esitetty siirtyväksi hyvinvointialueen haltuun vuodenvaihteesta alkaen, koska se tuottaa ikäihmistenateriat ja ruokapalvelua terveyskeskukselle. Tämä tulee vähentämään kaupungille tuotettua ateriamäärää.

Rakennuskannan ikääntyminen on tuonut mukanaan työsuojelullisia ongelmia, joita joudutaan ratkaisemaan myös käyttöpuolen määrärahoilla. Yleistyneet sisäilmaongelmat sekä käyttäjän tekemät muutokset edellyttävät kiinteistöpalveluiden koko henkilöstöltä nopeaa ratkaisuhakuisuutta, jotta tilat saataisiin säilymään käyttökelpoisina. Sisäilmatyöryhmän kokouksissa käsitellään ilmenneiden ongelmien ratkaisumahdollisuuksia sekä todetaan jo tehtyjen toimenpiteiden toimivuus ja riittävyys.

Sivistyspalveluiden palveluiden kasvu luo paineita kiinteistöjen tilakäytön tehostamiseen ja uudisrakentamisen investointeihin. Tämä näkyy investointi paineena tulevina vuosina. Normaalin kunnossapidon lisäksi laajamittaisempien saneerauksien suunnittelussa otetaan huomioon tilojen tehokas ja monipuolinen käyttömahdollisuus. Tilojen vapautuessa ne pyritään nopeasti jatkojalostamaan, joko palvelemaan kaupungin omia toimintoja tai ulosvuokrattavaksi.

Henkilöstöresurssien riittävyys on edelleen haaste. Kiinteistöpalveluilla ei ole sijaisjärjestelmää, jolla mahdollisia poissaoloja pystytään paikkaamaan. Poissaolojen sijaistaminen rasittaa jo entisestään olemassa olevaa resurssia ja aiheuttaa ylikuormitusta henkilöstössä. Tulevien vuosien suunniteltu kiinteistömäärän kasvu aiheuttaa kiinteistöpalveluihin resurssivajasta. Eläköitymisen ja muun poistumisen johdosta vapautuvat toimet tulee saada täytettyä nopealla aikataululla, jotta palvelutaso saadaan pysymään nykyisellä tasolla. Toimenkuvia sekä tehtäviä tarkistetaan sekä priorisoidaan jatkossakin. Ulkoisia palveluntuottajia käytetään soveltuvilta osin ja hankintaohjeiden mukaan sekä talousarvion puitteissa paikkaamaan omia resurssivajauksia.

Kiinteistöjen käytössä tapahtuvat loma-ajat ovat aika-ajoin ainoa ajanjakso, jolloin kiinteistöpalveluiden on mahdollista tehdä suurempia korjaustöitä kiinteistöissä. Kiinteistöhoito- ja kunnossapitopalveluiden moninaisuus tuo haastetta tehtävien hoitamiseen esim. vuosilomien aikana. Henkilöstön jaksaminen ja työkyvyn säilyttäminen ovat kuitenkin kiinteistöpalveluiden suurin haaste. Seuraavan viiden vuoden aikana kiinteistöpalveluiden henkilökunnasta 40%:lla on mahdollista jäädä eläkkeelle.

Toimintaa kuvaavia lukuja	2021	arvio 2022	arvio 2023
Rakennuksia (kpl)	90	90	94
Rakennuksia (r-m3)	n. 250459	n. 250495	n. 262743
Rakennuksia (k-m2)	58523	58523	63234
Kaukolämpöön liitetty (kpl/r-m3)	36 / 209116	36 / 209116	41 / 224437
Sähkölämmitteisiä rakennuksia (kpl)	9	9	9
Aurinkovoimaloiden sähköntuotto (kpl/MWh)	3/156,3	3/175,5	3/177,2
Öljylämmitys (kpl/r-m3)	3 / 2920	3 / 2920	0 / 0
Sähkö (kWh/r-m3/v)	16,8	17,0	16,5
Vesi (m3/r-m3/v)	0,09	0,10	0,08
Kiinteistöjen käyttökulut (lämpö+sähkö+vesi) (€/v)	1 062 770€/v	1 013 303€/v	1 243 555 €/v
Siivottavaa lattiapinta-alaa (h-m2)	38 256	37 758	42 351
Ateriapalveluiden tuotetut ateriat (kpl/v)	600 997	618337	549062

Resurssimuutokset

Kiinteistöpalveluiden henkilöresurssista on puuttunut marraskuun 2021 jälkeen yksi henkilö. Kunnossapidon työryhmästä siirtyi henkilö kiinteistömestarin paikalle ja tämän myötä kunnossapidon rakennusammattmiehen paikkaa ei ole vielä täytetty.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Jaksava, motivoitunut ja osaava henkilöstö					
Henkilöstöä koulutetaan (kurssit/hlö/v)	2	2	2	2	2
Kehityskeskustelut käydään vuosittain (toteuma-%)	100	100	100	100	100
Kaupungin hankkima ruokapalvelu vastaa palvelusopimusta					
Ruokapalvelun laatukierrokset (kpl/kohde/vuosi)	1	1	2	2	2
Ruokapalvelun asiakastytyväisyyskysely (arvostelu 1-4)	3,5	2,77	3,2	3,4	3,5
Kaupungin kiinteistöt ovat kunnossa ja palvelevat käyttäjiä					
Kiinteistöt kuntokartoitetaan kunnostustarpeen kartoittamiseksi. (valmius-%/r-m3)	70	70	70	75	75
Palaverit käyttäjien kanssa. (kpl/v)	65	60	70	70	70
Palaverit palveluntuottajien kanssa (kpl/v)	28	22	22	22	22
Siivouspalvelun asiakastytyväisyyskysely (palvelun tuottaja tekee. Arvostelu 1-4)	3,4	3,13	3,3	3,4	3,5
Siivouspalvelun laatukierrokset (kpl/kohde/vuosi)	3	2	2	2	2
Investointihankkeiden toteutuminen %	80	100	100	100	100

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	4 742	4 830	5 118	6,0 %	4,0 %	5 118	5 118
Toimintakulut	- 3 468	- 3 387	- 3 847	13,6 %	5,5 %	- 3 924	- 4 552
Toimintakate/ jäämä	1 274	1 443	1 271	-11,9 %	-0,1 %	1 194	566
Poistot ja arvonalennukset	- 1 402	- 1 415	- 1 493	5,5 %	3,2 %	- 1 493	- 1 493
Tilikauden yli-/alijäämä	- 129	28	- 222	-893,7 %	36,3 %	- 299	- 927

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	656	689	1 389	101,6 %	55,8 %	1 389	1 389
Toimintakulut	- 3 252	- 3 174	- 3 602	13,5 %	5,4 %	- 3 674	- 4 297
Toimintakate/ jäämä	- 2 596	- 2 485	- 2 213	-11,0 %	-7,4 %	- 2 285	- 2 908

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	4 086	4 141	3 729	-9,9 %	-4,4 %	3 729	3 729
Toimintakulut	- 217	- 213	- 245	14,9 %	6,6 %	- 250	- 255
Toimintakate/ jäämä	3 869	3 928	3 484	-11,3 %	-5,0 %	3 479	3 474

Ympäristölautakunta

Toiminnan kuvaus

Ympäristöpalveluiden toiminta-ajatuksena on paimiolaisten tarpeiden mukaisesti ja siihen osoitetuilla resursseilla taata kestävä kehityksen periaatteiden mukainen, viihtyisä, virikkeinen, turvallinen, laadukas ja taloudellinen yhdiskunnan elinympäristö ohjaamalla alueiden käyttöä ja rakentamista, harjoittamalla ennaltaehkäisevää ympäristöhuoltoa ja laatimalla luotettavaa rekisteri- ja paikkatietoaineistoa.

Lautakunnan alaisen vakinaisen henkilökunnan määrä on syyskuussa 2022 yhteensä 10.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	247	211	266	26,1 %	3,9 %	206	206
Toimintakulut	- 759	- 846	- 960	13,5 %	13,3 %	- 979	- 999
Toimintakate/ jäämä	- 512	- 635	- 694	9,3 %	17,8 %	- 773	- 793
Poistot ja arvonalennukset	- 6	- 6		-100,0 %	-50,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	- 518	- 641	- 694	8,3 %	17,1 %	- 773	- 793

(1 000 €) ulkoiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	246	211	266	26,1 %	4,0 %	206	206
Toimintakulut	- 683	- 780	- 878	12,5 %	14,3 %	- 895	- 913
Toimintakate/ jäämä	- 437	- 569	- 612	7,5 %	20,0 %	- 689	- 707

(1 000 €) sisäiset	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA23/TA22 muutos%	TA23/ TP21 ka%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	1				-50,0 %		
Toimintakulut	- 76	- 66	- 82	25,0 %	4,2 %	- 84	- 86
Toimintakate/ jäämä	- 75	- 66	- 82	25,0 %	4,8 %	- 84	- 86

Arvio olennaisista riskitekijöistä

Strategiset

Maankäytön suunnittelun hidask eteneminen.

Todennäköisyys
1

Vaikutus
2

Syyt: Kaavaprosessin pitkittyminen erilaisten selvitysten puutteellisuuksista tai niihin kohdistuvista valituksista johtuen.

Seuraukset:

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Selvitysten tarjouspyynnöt tulee laatia huolella ja riittävän aikaisessa vaiheessa. Prosessin tulee olla kuvattu.

Vastuhenkilöt:

Kaavoituspäällikkö

Operatiiviset

Henkilöstön jaksaminen	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
<p>Syyt: Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisön hyvinvointia. Tehtävät on jaettu niin, että pääsääntöisesti yksi ihminen vastaa hänelle asetetuista työtehtävistä. Poissaolotilanteissa näistä tehtävistä selviytyminen työtehtäviä jakamalla aiheuttaa pitkittyessään työssä uupumista. Päteviä sijaisia on hankala löytää.</p> <p>Seuraukset:</p>		
<p>Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:</p> <p>Kaikki avoinna olevat virat/toimet pyritään täyttämään. Esimiestyöhön panostaminen; säännölliset keskustelut herkkä puuttuminen työtehtävien jakaminen uudelleen. Tarvittaessa kehityskeskustelut.</p>	<p>Vastuuhenkilöt:</p> <p>Kaavoituspäällikkö Paikkatietopäällikkö Rakennustarkastaja Ympäristönsuojelusihteri</p>	
Tiedon poistuminen henkilöstövaihdosten myötä ja ammattitaitoisen työvoiman löytämisen vaikeus	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
<p>Syyt: Pitkäaikaiset työntekijät vievät mukanaan paljon hiljaista tietoa. Kunta-alan palkat eivät juuri houkuttele yksityisiltä markkinoilta työntekijöitä.</p> <p>Seuraukset:</p>		
<p>Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:</p> <p>Työntekijöiden työsuhteiden limittäminen. Riittävät dokumentointivälineet ja rekisterit. Työn houkuttelevuuden lisääminen muilla kuin rahallisin keinoin.</p>	<p>Vastuuhenkilöt:</p> <p>Kaavoituspäällikkö Paikkatietopäällikkö Rakennustarkastaja Ympäristönsuojelusihteri</p>	
Esimiestyön organisaation rakenteet.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
<p>Syyt: Esimiehillä on hyvin vähän aikaa paneutua johtamiseen työtehtäviensä ohella.</p> <p>Seuraukset:</p>		
<p>Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:</p> <p>Johtamiselle ja kehittämistyölle tulisi saada riittävästi aikaa esimerkiksi työtehtäviä delegoimalla tai lisäresursseilla.</p>	<p>Vastuuhenkilöt:</p> <p>Kaavoituspäällikkö Paikkatietopäällikkö Rakennustarkastaja Ympäristönsuojelusihteri</p>	
Vahingolliset		
Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat vaaratilanteet.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
<p>Syyt: Ympäristövahinkojen ja onnettomuuksien aiheuttamat riskit (esim. pohjavesialueen, maaperän tai vesistön pilaantuminen) voivat olla seurauksiltaan hyvin vakavia.</p> <p>Seuraukset:</p>		
<p>Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:</p> <p>Toimintamallit vahinkojen varalle luotava.</p>	<p>Vastuuhenkilöt:</p> <p>Ympäristönsuojelusihteri</p>	
Tietohallintoriskit	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
<p>Syyt: Tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit vaikuttavat olennaisesti alalla.</p> <p>Seuraukset:</p>		

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Toiminnan häiriöttömyyteen on varauduttu mahdollisimman hyvin rekisteri- ja paikkatietojärjestelmien osalta käyttämällä omaa palvelinympäristöä. Mittauslaitteissa käytetään sekä omaa tukiasemaa että laitetoimittajan tarjoamaan virtuaaliverkkoa jolloin toimintavarmuus kasvaa.

Vastuuhenkilöt:

Paikkatietopäällikkö

Taloudelliset
Ostopalveluiden kustannusten ennakoimattoman suuri kasvu.

 Todennäköisyys
3

 Vaikutus
2

Syyt: Tietojärjestelmiin on panostettava joka vuosi enemmän. Joitain päivityksiä voi siirtää eteenpäin, mutta yleensä se ei ole kannattavaa.

Seuraukset:
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Hintojen nousun arvion pyytäminen ICT-palveluja toimittavilta yrityksiltä ennen talousarvion valmistelua.

Vastuuhenkilöt:

Paikkatietopäällikkö.

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Vastuualue **Kaavoitus**
Vastuhenkilö Kaavoituspäällikkö Jouni Kiimamaa

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen tehtävänä hallintosäännön mukaisesti on maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen valmistelutyöt tavoitteenaan kaupungin kehitystä tukeva, toimiva ja edullinen yhdyskuntarakenne sekä ajan tasalla oleva kaavoitustilanne (ajantasa-asetus). Kaavoitusta ja maankäytön suunnittelua ohjaavat maankäyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus. Lain yleisenä tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen siten, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Toiminta sisältää yleis- ja asemakaavojen sekä kaavamuutosten laatimisen sekä näihin liittyvien maankäytön suunnitelmien, selvitysten ja sopimusten valmistelutyön. Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus hoidetaan suurelta osin omana työnä. Tarvittaessa käytetään ostopalveluja pääasiassa kaavaselvitysten tekemiseen. Vireillä olevia kaavahankkeita on vuosittain 4-6 kpl.

Henkilöstön määrä on 2: Kaavoituspäällikkö ja suunnitteluavustaja.

Kaavoitus valmistelee maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti joka vuosi kaavoituskatsauksen. Siinä esitellään tarkemmin kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä ja suunnitteilla olevat kaavoitushankkeet. Kaavoituskatsauksen hyväksyy ympäristölautakunta tavallisesti vuoden alkupuolella. Vuoden 2023 kaavatöistä keskeisin on Koivulinnan asemakaavoitus ja KTO:n alueen kaavoituksen aloittaminen. Erityisesti näiden alueiden kaavoituksella lisätään asuintonttien tarjontaa lähivuosina.

Kaavoituspäällikön tehtäviin kuuluu kaavojen laatimisen ohella mm. lausuntojen antaminen rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvissä lupa-asioissa sekä alueiden käyttöön, kaavojen tulkintaan ja rakentamiseen liittyvä neuvonta. Kaavoituspäällikkö osallistuu Paimion edustajana säännöllisesti seudulliseen yhteistyöhön Varsinais-Suomen liiton ja Turun kaupunkiseudun kuntien kanssa. Suunnitteluavustajan tehtäviin sisältyy kaavoituksen lisäksi kaupungin maaomaisuuteen liittyvien paikkatietojen ja rekisterien ylläpito sekä mm. kauppakirjojen ja vuokrasopimusten valmistelu.

Paimio on mukana Kaavan tuottaminen vakioidun tietomallin mukaisena eri ohjelmistoin (KAATIO) -hankkeessa vielä ensi vuoden ajan. Hankkeessa kehitetään Valtiovarainministeriön avustuksella kaavoituksen prosessien siirtämistä tietomallimuotoon ja aineistojen tallentamista kansalliseen kaavatietovarantoon.

Maapolitiikka sisältää kaupungin maanhankintaan ja kaavojen toteuttamiseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset yhdyskuntien ja kaupungin kehittämiseksi. Paimion kaupungissa maapolitiikan toteutumista seuraa kaupunginhallituksen asettama maapoliittinen toimikunta, joka kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa. Toimikunnassa ovat mukana eri valtuustoryhmien edustajat, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat, kaupunginjohtaja, tekninen johtaja sekä paikkatietopäällikkö. Toimikunnan puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä kaavoituspäällikkö. Toimikunnassa tarkastellaan säännöllisesti mm. kaupungin tonttivarantoa ja maaomaisuutta. Tarvittaessa varaudutaan kaavoitettavan maan hankintaan maapoliittisen ohjelman mukaisesti.

Paimion kaupungin ensimmäinen maapoliittinen ohjelma 2019-2021 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.6.2019. Ohjelma on strateginen asiakirja, jonka keskeinen päämäärä on

varmistaa, että kaupunki voi suunnitella ja ohjata maankäyttöä ja rakentamista tarkoituksenmukaisesti. Maapoliittista ohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain, joten sen päivitys on ajankohtainen vuoden 2023 kuluessa.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	6	6	6	6	6
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat					
Sisäiset kaavoituspalaverit (kpl/v)	4	8	8	8	8
Kaavoituskatsaus (laadittava), (laaditaan=1, ei laadita=0)	1	1	1	1	1
Kaupungin maanomistus Vistan osayleiskaavan asemakaavoittamattomilla alueilla					
Asumiseen tarkoitettua aluetta (AO, AP, AR, AK) (ha)	48	48	40	40	40
Työpaikka-aluetta (T, TP) (ha)	0	0	5	5	5
Monipuolinen tonttitarjonta kysyntää vastaavasti					
Kaupungin tonttivaranto (myyntivalmiit) (kpl/v)	34	30	20	20	20
Kaupungin tonttivaranto (kunn.tekn. puuttuu) (kpl/v)	9	50	30	30	30
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisen toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja turvallinen elinympäristö					
Kaavakkeiden/lomakkeiden ylläpito/kehittäminen (päivitys tehty 1=kyllä, 0=ei)	1	1	1	1	1
Hinnaston ajan tasalla pitäminen (päivitys tehty 1=kyllä, 0=ei)	1	1	1	1	1

Vastuualue **Paikkatieto**
Vastuhenkilö Paikkatietopäällikkö Virpi Lindvall

Toiminta-ajatus

Paikkatietopalvelut toimii tukipalveluna ympäristöpalveluiden alaisille toiminnoille, mutta myös teknisten palveluiden ja koko kaupungin toiminnoille tuottaen luotettavaa mittaus-, rekisteri- ja paikkatietoaineistoa päätöksenteon pohjaksi ja sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden tarpeisiin. Rajapintaratkaisujen rakentaminen, työvälineiden tarjoaminen ja digitaalisten palveluiden kehittäminen ovat merkittävä osa paikkatietopalveluiden toimintaa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paikkatietopalvelut palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin eri hallintokuntia rekisteri-, paikkatieto- ja mittausasioissa. Paikkatietopalvelujen keskeisiä tehtäviä ovat pohja- ja johtokartan ylläpito, suunnitelmiin ja kiinteistökauppoihin liittyvät arkistointityöt, kaupungin maaomistukseen liittyvät valmistelutyöt, lainhuudatus sekä rekisteri-, ja paikkatiedollinen ylläpito, kiinteistöjen muodostamiseen, rakennuslupiin ja kunnallistekniikan rakentamiseen liittyvät mittaukset, paikkatietoaineistojen ylläpito, taloushallinnon osatehtävät sekä rekisteri- rajapinta- ja karttapalveluiden ylläpito- ja kehitystehtävät. Paikkatietopäällikkö toimii kaupanvahvistajana, josta tuloutus paikkatietoon.

Henkilöstön määrä on kolme henkilöä: paikkatietopäällikkö, paikkatietokäsittelijä ja kartoittaja.

Kiinteistöihin, paikkatietoaineistoihin ja eri rekistereihin liittyvän tiedon tuottamista ja hallintaa tehdään yhteistyössä omien hallintokuntien, valtion viranomaisten ja muiden alueen kuntien kanssa. Uudet toimintatavat sujuvoittavat hallintokuntien yli tehtävää työtä. Alueellista yhteistyötä tehdään lähinnä mittauspuolella. Kansallinen yhteistyö jatkuu maastotietokannan ja rakennusrekisterin oikeellisuuden turvaamiseksi. Uusi osoitejärjestelmä tulee muuttamaan rekisterien ylläpitoa ja parantamaan laatua entisestään. Yleisten alueiden lohkomisia jatketaan yhteistyössä Maanmittauslaitoksen kanssa. Paimio on mukana yhteishankkeissa: Kuntien rakennetun ympäristön infraomaisuuden hallinnan tietomallin toteutus ja tietovirrat (Infra-O) sekä Kunnan infrapalvelujen digitalisointi sekä koulutusmateriaali kunnan kriittisen infran hallintoihin Valtionvarainministeriön avustuksella. Paikkatietopalvelut vastaa hankkeissa käytettävistä aineistoista.

Paikkatietokäsittelijä suorittaa KiRa-projektin toimenpiteitä oman työnsä ohessa, joihin kuuluvat mm. rakennus-, osoite- sekä katurekisterin ylläpito, kunnallistekniikkaan ja hankkeisiin liittyvien suunnitelmien kokoaminen ja arkistointi.

Kartoittaja vastaa rakennusluvassa määrättyjen rakennuspaikan merkinnöistä, tonttien lohkomismaastotöistä, vesihuollon aineistojen sekä pohjakartan mittaamisesta sekä kaupungin omana työnä tehtävien kunnallistekniikan rakentamisen mittaus- ja merkintätöistä.

Ohjelmistojen ja laitteiden muutoksiin sekä korjaustarpeisiin pyritään varautumaan. Luodut tietokannat ja kartta-aineistot pidetään ajan tasalla jatkuvalla täydennystyöllä. Kehittyvillä prosesseilla ja rajapintojen avulla tämä työ on entistä tuottavampaa ja varmempaa. Omat tietokantapalvelimet varmistavat ja mahdollistavat aina saavutettavissa olevan tiedon ja vähentävät tietoturvariskejä. Varautuminen poikkeustilanteisiin nousee tärkeämpään osaan.

Resurssimuutokset

Rekisteri- ja tietojärjestelmien jatkuva kehitys, johtuen mm. lainsäädännön muutoksista ja varautumisesta sekä sopeutumisesta poikkeusoloihin, vaatii osaamista, jota toimialalta ei löydy. Lisäksi tietojärjestelmiin kohdistuvat riskit ja uhat nousevat merkittävään rooliin työnteon sujuvuuden, tiedon saatavuuden, luottamuksellisuuden ja eheyden kannalta. Toimialalle esitetään määräaikaisen projektisuunnittelijan palkkaamista vuodeksi. Palkkaukseen käytetään Valtionvarainministeriön hankerahaa 50 000 euroa. Projektisuunnittelijan vastuulla tulisivat olemaan tietoturva, infrapalvelujen digitalisointi ja työnkulun automatisointi, kriittisen infran hallinnoinnin osaamisen kasvattaminen toimialalla sekä yhteistyöhankkeiden (KAATIO, INFRA-O) tietomallityöhön liittyvät tehtävät.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	7	12	12	12	12
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat					
Lähikuntien mittaushenkilöiden väliset palaverit (kpl/v)	1	3	3	3	3
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisen toiminnan kautta tuotettu ajantasainen ja informatiivinen toimintaympäristö					
Yleisten alueiden lohkominen (alue/v)	3	2	1	1	1
Rakennusrekisterin päivitys (kiinteistöä/v)	100	250	200	200	200

Vastuualue **Rakennusvalvonta**
Vastuhenkilö Rakennustarkastaja Petri Vastamäki

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvontapalveluiden toiminta-ajatuksena on kuntalaisten tarpeiden mukaisesti ja osoitetuilla voimavaroilla edistää kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisen, viihtyisän, virikkeisen, turvallisen, laadukkaan ja taloudellisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentamista. Tätä toteutetaan ohjaamalla rakentamista ja valvomalla rakennettua ympäristöä.

Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee Maankäyttö- ja rakennuslaki, asetukset ja kunnan rakennusjärjestys.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Rakennusvalvonta huolehtii, että rakennus tai rakennuskohde täyttää käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla rakenteiden lujuuden, paloturvallisuuden, hygienian, terveyden ja ympäristön, käyttöturvallisuuden, meluntorjunnan sekä energiatalouden perusvaatimukset.

Rakennusvalvonnan tehtäväkenttään kuuluu lupa- ja ilmoitusasioiden käsittely ja valmistelu sekä päätöksenteko, lupien valvonta katselmusten avulla, sekä valmiiden rakennusten ja niiden ympäristöjen jatkuva valvonta. Rakentajien ohjauksella ja neuvonnalla on merkittävä osuus rakennusvalvonnan työkentässä. Kaavoilla määrättyjen asioiden toteuttamisen valvonta. Jätevesiasetuksen mukaisten lupien päättäminen ja valvonta.

Palvelujen kysyntä on edelleen erittäin vilkasta ja yksityiskohtaisempaa. Maankäyttö- ja rakennuslaki painottaa entistä enemmän ympäristönsuojelullisia ja energiataloudellisia seikkoja. Viranomaisvalvonta painottuu hankkeen aloitus- ja valmistumisvaiheisiin, jolloin rakennuttajan vastuu on kasvanut.

Rakennusjärjestyksen ajan tasalla pitämisellä pyritään soveltamaan lainsäädännössä ja muissa määräyksissä tapahtuvat muutokset Paimion olosuhteita vastaavaksi.

Henkilöstön määrä on kolme, rakennustarkastaja, tarkastusinsinööri ja lupasihteeri.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	9	15	15	15	15
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat					
Kuntien väliset palaverit (kpl/v)	0	1	1	1	1
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisen toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja turvallinen elämänympäristö					
Rakennusluvan käsittelyaika (vko/lupa)	3	3	3	3	3
Rakennusvalvonnan taksat tarkistetaan säännöllisesti (tarkistettu), (tarkistetaan=1, tarkastamatta=0)	1	1	1	1	1
Vanhentuneet luvat, lopputarkastus pitämättä (kpl/v)	206	187	150	150	150

Vastuualue **Ympäristönsuojelu**
Vastuuhenkilö Sinikka Koponen-Laiho

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelun tehtävänä on ylläpitää ja edistää kunnassa kestäväen kehityksen periaatteiden mukaista, luonnonympäristöltään monimuotoista, terveellistä, viihtyisää ja laadukasta elinympäristöä. Tätä toteutetaan harjoittamalla ennaltaehkäisevää ympäristönsuojelutyötä, edistämällä ilmastomuutosta hillitseviä paikallistason toimenpiteitä, vahvistamalla ja ylläpitämällä luonnon monimuotoisuutta, valvomalla luvanvaraisia toimintoja ja jakamalla tietoa asukkaille ja toiminnanharjoittajille.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä Paimiossa hoitaa ympäristölautakunta.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Ympäristönsuojelun tulosalueeseen kuuluu mm. ympäristönsuojelu-, maa-aines- ja jätelain mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittely ja valvonta; jätehuollon valvontatehtävät ja mm. roskaantumiseen liittyvät tarkastukset; vesihuoltolain mukaisten vapautushakemusten käsittely; hajajätevesiasetuksen mukaisten lupien valmistelu-, valvonta- ja neuvontatehtävät; maisematyölupien valmistelu; ilmastomuutoksen hillintä ja kestäväen kehityksen edistäminen; ympäristön tilan seuranta (esim. vesistöjen tilan seuranta tutkimuksin, kasvihuonekaasupäästöseuranta); vieraslajien torjunnan edistäminen; luonnon monimuotoisuuden edistäminen, ns. nitraattiasetuksen valvonta (eläinsuojat ja lantalat) sekä tiedotus ja neuvonta puhelimitse, kaupungin www-sivuilla, paikallislehden välityksellä ja julkaisuin.

Ympäristönsuojelun talousarvioon esitetään määrärahan varaamista mahdolliseen uuteen Kunta-Helmi -hankkeeseen, kiekkuravesiruton torjuntatoimenpiteiden valmisteluun ja seurantaan Hiekkahelmessä (hanke jatkuu vuoteen 2024), Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman 2023-2026 jalkauttamiseen ja toimenpiteiden toteutumisen seurantaan, CO₂-kasvihuonekaasupäästöseurannan jatkamiseen, Vieraslaji LIFE -torjuntahankkeen jatkamiseen, vesistötarkkailujen (Paimionlahti, Paimionjoki, Vähäjoki) jatkamiseen sekä mahdollisten ympäristövahinkojen alkuvaiheen selvityksiin. Lisäksi määrärahaa on varattava vuonna 2022 päättyvien Kunta-Helmi -hankekohteiden (Vähäjoki, Karhunoja, Juntola, entinen jätevedenpuhdistamo) seurantaan ja ylläpitokunnostustarpeiden suunnitteluun.

Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman 2023-2026 jalkauttaminen ja tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seuranta alkaa vuonna 2023.

Paimion kaupunki kuuluu Hinku-verkostoon, jossa kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 %:n päästövähennystä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hinku-kuntana oleminen edellyttää myös käytännön toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja työaika- ja resurssija tähän.

Vieraslajeja koskeva lainsäädäntö velvoittaa kiinteistönomistajat torjumaan vieraslajeja kiinteistöillään. Vieraslajiesiintymät ovat lisääntyneet Paimiossa, erityisesti myös kaupungin kiinteistöillä. Ympäristönsuojelu jatkaa Soolotalkoita jättipalsamin ja komealupiinin torjumiseksi myös vuonna 2023 kahden edellisvuoden malliin. Lisäksi kaupunki on lähtenyt mukaan Varsinais-Suomessa toteutettavaan 5-vuotiseen Vieraslaji LIFE-hankkeeseen, jota koordinoi Suomen Luonnonsuojeluliitto. Paimiossa kohteena ovat jättiputket.

Viime vuosina tapahtuneet ympäristövahingot ovat edellyttäneet ympäristöviranomaiseltakin alkuvaiheessa valmiutta ottaa näytteitä ja tutkituttaa niitä, joten näihin kuluihin tulee myös varautua talousarviossa.

Hajajätevesiasetus työllistää edelleen neuvonnan ja valvonnan muodossa erityisesti pohjavesi- ja ranta-alueilla, jotta haja-alueen kiinteistöjen jätevesijärjestelmät saadaan asetuksen edellyttämälle tasolle. Vesihuoltolain mukaista valvontaa jatketaan, jotta kaikki vahvistetuilla toiminta-alueilla taajamassa sijaitsevat kiinteistöt liittyvät vesi- ja viemäriverkostoihin.

Ympäristölainsäädännön jatkuvat uudistukset, esim. jätelainsäädännön uudistus 2021, uusi ilmastolaki 423/2022 ja ympäristönsuojelulain jatkuvat muutokset, edellyttävät henkilöstön koulutusta.

Henkilöstön määrä on kaksi: ympäristönsuojelusihteeri ja ympäristöinsinööri. Lisäksi ympäristönsuojelussa tarvitaan jatkossakin määräaikaista hanketyöntekijöitä.

Resurssimuutokset

Ympäristönsuojelussa on ollut jo useita vuosia osa-aikaisia projektityöntekijöitä ja -suunnittelijoita. Vuonna 2023 projektisuunnittelijan työaikaa on tarpeen lisätä 80 %:iin.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	8	8	8	8	8
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat alueellisesti					
Kuntien väliset palaverit ympäristönsuojelutehtävissä (kpl/v)	3	3	3	3	3
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisen toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja terveellinen elinympäristö					
Lupien ja ilmoitusten laadukas ja joutuisa käsittely (käsittelyaika /lupa), (kk)	3	3	3	3	3
Osallistuminen Kunta-Helmi -hankkeisiin, kasvihuonekaasupäästöseurantaan (CO ₂ -raportti), vieraslaji LIFE -hankkeeseen ja HINKU-hankkeeseen (osallistuminen), (osallistua=1, ei osallistu=0)	1	1	1	1	1
Paimion ilmasto- ja ympäristöohjelman jalkauttamistoimenpiteet			2	3	4

TULOSLASKELMAOSA

Toimintakuvaus

Tuloslaskelmaosassa esitetään kaupungin yhteinen rahoitus: verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja –menot (korot ja muut rahoitusmenot ja –tulot).

Ympäristöanalyysi

Verotulot

Tuloveroprosenttia vahvistettaessa vuodelle 2023 kunnilla ei ole tosiasiallisesti vaihtoehtoja. Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain 55§:ssä todetaan kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentista: "Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä."

Vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vahvistetaan 8,11%.

Kunnallisverotilitykset kasvoivat vuosina 2020 - 2021 maltillisesti 1,7%-2,1% vuodessa. Vuoden 2022 kunnallisverotilitysten arvioidaan kasvavan reilun 5% vuoteen 2021 verrattuna. Vuoden 2023 verotilitysten arvioidaan olevan noin 20 milj. euroa, eli vain noin 46% vuoden 2022 tilitysten summasta. Vuoden 2023 tilityksiin sisältyy yli 2,5 milj. euroa, "vanhojen vuosien" korkeamman veroprosentin jälkitilityksiä. Veroprosenttileikkauksen lisäksi myös kunnallisveron vähennyksiin on tulossa merkittäviä muutoksia. Koska kunnallisveroja tilitetään useamman vuoden ajan, ne eivät romahda kertarysäyksellä, vaan vuosien 2023 ja 2024 verotilitykset ovat suuremmat, kun ko. vuoden veroprosentti antaisi olettaa.

Kiinteistöveroihin ei esitetä korotuksia.

Kiinteistöveroprosenttien lakisääteiset vaihteluvälit ja Paimion prosentit ovat seuraavat:

Vaihteluväli	Paimiossa
- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 – 2,00 %	1,10 %
- Vakituinen asuinrakennus 0,41 – 1,00 %	0,45 %
- Muut asuinrakennukset 0,93 – 2,00 %	1,20 %
- Rakentamaton rakennuspaikka 2,00 – 6,00	3,00 %

Valtiovarainministeriö ilmoitti syyskuussa, että kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta tällä hallituskaudella. Perusteluna siirrolle on, että huomioiden asumisen kustannusten yleisen nousutason, ei ole syytä viedä eteenpäin uudistusesitystä. Uudistuksen tavoitteena on päivittää kiinteistöverotuksen arvostamisperusteet vastaamaan nykypäivän kustannus- ja hintatasoa, sekä alueellisia hintaeroja ja siten parantaa tasapuolisuutta ja neutraalisuutta.

Yhteisöverotulojen kehitykseen vaikuttaa merkittävästi yleisen taloudellisen tilanteen kehittyminen. Kunnille tilitettävään määrään vaikuttaa suuresti valtion toimenpiteet. Yhteisöveroa kartuttavat kunnassa toimivat yhteisöt. Jos yhteisöllä on toimintaa useassa kunnassa, tilitetään yhteisövero kunnassa työskentelevien työntekijöiden lukumäärän suhteessa. Vuoden 2023 yhteisöveron jakoosuudet määritellään 50 %:sesti 2021 ja 50 %:sesti verovuoden 2020 tietojen perusteella.

Perinteisesti yhteisöverokertymästä on kunnille tuloutettu vajaa 1/3 ja valtiolle reilu 2/3. Valtio käyttää yhteisöveron jako-osuutta "tuki- ja tasausmekanismina". Korona-aikana kuntien jako-osuutta korotettiin yli 11%-yksiköllä vuosiksi 2020 - 2021. Vuoden 2022 jako-osuus on "perinteinen" 34%. Vuosille 2023-2025 jako-osuus on vajaan 24%, reilu 12%-yksikön leikkaus on suurimmaksi osaksi sote-uudistuksesta johtuva, mutta hankala on arvioida paljonko valtion lupaama varhaiskasvatusmaksujen leikkauksen kompensatio todellisuudessa on.

Yhteisöverotilitysten arvioidaan olevan noin 2,1 milj. euroa koko suunnitelmakauden 2023 - 2025.

Valtionosuudet

Talousarviossa vuoden 2023 summat perustuvat valtiovarainministeriön kuntaosaston 19.9.2022 päivättyyn ennakkotietoon ja suunnitelmavuosien tiedot 15.10. julkaistun painelaskelmaan. Vuoden 2022 valtionosuusmaksatus on 20,2 milj. euroa, kasvua lähes 1,7 milj. euroa (+9,1%) vuoteen 2021 verrattuna. Peruspalveluiden valtionosuus on 12,1 milj. euroa, verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 3,0 milj. euroa ja veromenetyksen kompensatit 4,9 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on 0,17 milj. euroa.

Suunnitelmavuosilla 2023 - 2024 valtionosuudet romahtavat sote-uudistuksen myötä. Uusina erinä nykyisten lisäksi tulevat muutosrajoitin ja siirtymätasaus, jotka molemmat ovat tämänhetkisen tiedon mukaan Paimiolle noin miljoona euroa vuodessa eli pienentävät laskennallista valtionosuuden summaa kahdella miljoonalla eurolla vuodessa. Alla olevassa laskelmassa ko. erät ovat yhdistetty vuosilla 2023 - 2024 verotulojen valtionosuuden tasauksen kanssa samaan summaan.

Toiminnalliset riskit

Sote-uudistus muuttaa kuntien verorahoitusta (verotilityksiä ja valtionosuuksia) ennen näkemättömän paljon. Nähtäväksi jää miten kunnista hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen kustannukset ja verorahoitus täsmäevät. Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma ratkaisee kuntien tulevan valtionosuuspohjan, koska mahdollinen puuttuva raha leikataan vuodesta 2024 alkaen kuntien valtionosuuksista. Lopullinen vaikutus tiedetään syksyllä 2023, kun tilinpäätöstietojen 2022 mukaan tehtävät lopulliset laskelmat valmistuvat. Arvioiminen on vaikeaa, sillä liikkuvia osia on paljon.

Yleisen taloudellisen tilanteen (työllisyyden ja työttömyyden) kehittyminen vaikuttaa tuloverokertymään ja viiveellä myös yhteisöverokertymään.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	65 096	67 730	33 302	33 052	33 252
Toimintamenot	- 153	- 155	- 505	- 605	- 605
Toimintakate	64 927	67 575	32 797	32 447	32 647

Perustelut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Verotulot	45 603	46 600	24 550	24 300	24 500
Kunnallisvero	41 348	42 900	20 000	19 800	20 000
Kiinteistövero	2 402	2 400	2 450	2 500	2 500
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 852	1 300	2 100	2 000	2 000
Muut valtionosuudet	18 541	20 190	9 586	9 586	9 586
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 771	12 105	4 309	4 309	4 309
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 211	3 013	3 478	3 478	3 478
Järjestelmämuutoksen tasaus					
Veromenetysten kompensatio	4 361	4 902			
Opetus ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	198	170	135	135	135
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
Veromenetysten korvaus			1 664	1 664	1 664
Rahoitustuotot ja -kulut	803	785	325	225	225
Korkotuotot	460	450	450	450	450
Muut rahoitustuotot	491	490	380	380	380
Korkokulut	- 143	- 150	- 500	- 600	- 600
Muut rahoituskulut	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5

INVESTOINTIOSA

TOIMIELIN **32 Kaupunginhallitus**
 Tehtävä Investoinnit
 Vastuhenkilö kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki

(1000€)	INVESTOINTISUUNNITELMA					
	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
9120 Kiinteä omaisuus						
Investointimenot	370	20	20	20	20	20
Investointitulot	120	120	120	120	120	120
Nettomeno	250	-100	-100	-100	-100	-100
UUSINVESTOINNIT						
Varaus pienehköjen maa-alueiden hankintaan						
Tulot = tonttien ja käyttöomaisuuden myynti (kirjanpitoarvo kirjataan tuloksi investointiosaan, myyntivoitto tuloslaskelmaan käyttöomaisuuden myyntivoittotilille)						
KORVAUSINVESTOINNIT						
9140 Irtain omaisuus						
Investointimenot	140	125	52	52	52	12
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	140	125	52	52	52	12
UUSINVESTOINNIT						
Informaatiojärjestelmien kehittäminen mm. intranet ja internet-sivujen lomakkeet						
	50	30				
Sähköisen arkiston suunnittelu ja käyttöönotto						
	40					
Varaus strategian mukaisiin digitalisaatiohankkeisiin						
		40	40	40	40	
KORVAUSINVESTOINNIT						
Tietoliikenneyhteyksien parantaminen						
	40	30	12	12	12	12
Työajanseurantajärjestelmän uusiminen						
		25				
Yhteisten tietojärjestelmien uusinta						
	10					

9170 Arvopaperit	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot						
Investointitulot						
Nettomeno	0	0	0	0	0	0
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	510	145	72	72	72	32
Investointitulot	120	120	120	120	120	120
Nettomeno	390	25	-48	-48	-48	-88

* TA2022 sisältää ta-muutokset 30.9.2022 asti

TOIMIELIN **35 Koulutuslautakunta**
 Tehtävä Investoinnit
 Vastuhenkilö sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen

(1000€)	INVESTOINTISUUNNITELMA					
	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Varhaiskasvatus 515						
9330 Irtain omaisuus	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	65	15	165	15	15	15
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	65	15	165	15	15	15
UUSINVESTOINNIT						
kaupungin oman uuden päiväkotiyksikön (keskitalo + Jukola) kalustaminen	50					
uuden päiväkotiyksikön kalustaminen			150			
KORVAUSINVESTOINNIT						
Päivähoitoyksiköiden kasvu- ja oppimisympäristöjen pitäminen ajanmukaisina niin, että ne pystyvät vastaamaan nykyajan haasteisiin ja opetussuunnitelman vaatimukseen kaluston, toiminta- ja opetusvälineiden ym. suhteen. Yhteensä 6 päiväkotia + esiopetus	15	15	15	15	15	15
Perusopetus 530						
9330 Irtain omaisuus	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	10	10	10	210	180	10
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	10	10	10	210	180	10
UUSINVESTOINNIT						
Kriivarin koulun laajennusosan kalustaminen				200		
KORVAUSINVESTOINNIT						
Kriivarin koulun peruskorjauksen kalustaminen					170	
Hanhijoen koulun peruskorjauksen kalustaminen						
Laitekärryt yhteiskäyttökoneille sekä oppilaiden henkilökohtaiseen käyttöön syksystä 2022 alkaen annettavien koneiden säilyttämiseen ja lataamiseen koulupäivien aikana	10	10	10	10	10	10

Lukio 532						
9330 Irtain omaisuus	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	10	10	10	25	20	10
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	10	10	10	25	20	10
UUSINVESTOINNIT						
Yo-kirjoitusten järjestämisen uudistus				15		
KORVAUSINVESTOINNIT						
Lukion kalustehankinnat					10	
Lukion oppimisympäristön kehittämisen investointiraha	10	10	10	10	10	10
KOULUTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	85	35	185	250	215	35
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	85	35	185	250	215	35

* TA2022 sisältää ta-muutokset 30.9.2022 asti

TOIMIELIN **36 Hyvinvointilautakunta**
 Tehtävä Investoinnit
 Vastuhenkilö sivistysjohtaja

(1000€)	INVESTOINTISUUNNITELMA					
	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
9340 Irtain omaisuus						
Investointimenot	0	91	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	91	0	0	0	0
UUSINVESTOINNIT						
Paimion historia -teoksen laadinta		0	0	0	0	0
KORVAUSINVESTOINNIT						
Uimahallin ja kuntosalin kalustaminen		80				
Tillintuvan AV-laitteiden uusinta		11				
HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	0	91	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	91	0	0	0	0

* TA2022 sisältää ta-muutokset 30.9.2022 asti

** TA2022 Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan investointeja

TOIMIELIN **38 Tekninen lautakunta**
 Tehtävä Investoinnit
 Vastuhenkilö tekninen johtaja Juha Saarinen

(1000€)	INVESTOINTISUUNNITELMA					
	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
9410 Talonrakennus						
Investointimenot	1 830	5 525	2 015	1 435	1 775	2 425
Investointitulot	240	575	10	38	0	0
Nettomeno	1 590	4 950	2 005	1 397	1 775	2 425
Vistan koulun peruskorjaus						
Investointimenot	700	100	100	100	0	1 500
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	700	100	100	100	0	1 500
KORVAUSINVESTOINNIT						
Vistan koulun peruskorjaus: 5. vaihe (Jukolan ja Keskitalon muutostyöt esiopetus)	700					
6. vaihe (2-sali)		100	100	100		
7. vaihe (puukoulu)						1 500
Muut talonrakennuksen kohteet						
Investointimenot	1 130	5 425	1 915	1 335	1 775	925
Investointitulot	240	575	10	38	0	0
Nettomeno	890	4 850	1 905	1 297	1 775	925
UUSINVESTOINNIT						
Sisäliikuntahalli (suun. 2023) (rak. -24-25, rahoitus käyttötalouteen -25->)	50	300				
Oinilan päiväkotit		1 500	1 500			
Kriivarin koulun uudisrakennus (suun. 2023) (rak. -24-25, rahoitus käyttötalouteen -25->)		200				
KORVAUSINVESTOINNIT						
Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostus (avustus)				60	18	
Uimahallin peruskorjaus (avustus)	1 000	3 300				
Aurinkosähkövoimala, lukio (avustus)	240	560		80	20	
Kriivarin koulun peruskorjaus			150	1 000	1 700	

Hanhijoen koulun saneeraus (suun. 2027)						150
Alatalon kattoremontti	80					
Öljylämmityksestä luopuminen (avustus)		50 15				
Sähkölatausverkko (avustus)			40 10	20		
Sähköyhtiöntie 10 kattoremontti			100			
Sähköyhtiöntie 4-6 kattoremontti			100			
Tillintuvan aita		30				
Apilan työsalin lattian korjaus		20				
Kiinteistöiden pihojen päällystyksiä				150		
Lukion korjaustyöt (suun. 2026)					50	750
KETS - pienet toimenpiteet		25	25	25	25	25
9420 Julkinen käyttöomaisuus	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	1 055	1 805	2 200	1 165	1 330	1 130
Investointitulot	0	100	50	85	0	0
Nettomeno	1 055	1 705	2 150	1 080	1 330	1 130
Katujen rakentaminen						
Investointimenot	355	1 110	1 260	475	680	220
Investointitulot	0	75	0	0	0	0
Nettomeno	355	1 035	1 260	475	680	220
UUSINVESTOINNIT						
Kt-suunnittelua	30	30	30	30	30	30
Koivulinnan kaava-alue (suun. 2022)	150	350	980			
Paimiontien kiertoliittymä		500				
Vistantien kiertoliittymä (MAL kohde 50% rahoitus)				375		
Oinila IV kadut					600	
Syybyntien järjestelyt	50					
Pääpyöräreittien opastus		30				
Rautatieseisake			100			
KORVAUSINVESTOINNIT						
Yrittäjätien parantaminen						120
Mauritzintien parantaminen (klv) (jk + pp avustus)		150 75				
Siltojen ja rumpujen uusiminen			100			
Kerkolan alueen hulevedet				20		
Kiertotien hulevedet						20

Urheilupuiston hulevedet	55					
Pysäkkikatosten kunnostus	20					
Pienet infran kohteet (n. 50% osallistavaan budj.)	50	50	50	50	50	50
Katujen päällystäminen						
Investointimenot	250	250	250	250	250	250
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	250	250	250	250	250	250
UUSINVESTOINNIT						
Kerholantien alue		20				
Lähteenmäen teollisuusalue				20		
Hanhialan alue (Kohisevantie, Ketokuja)					50	
Iso-livarin yritysalue						80
Kerkolan alueen päällystys				50		
Saaren alue (Sananjalka ja teol.alue)	20					40
Tiilitehtaan alue			40			
Pakurlanmetsä	30					
Koivunlinnan kaava-alue					150	
KORVAUSINVESTOINNIT						
Kiertotie						30
Hanhialantie					50	
Syybyntie	100					
Valkojantie		180	50			
Alvar Aallon tie	50					
Katujen uudelleen päällystyksiä	50	50	160	180		100
Katujen valaistus						
Investointimenot	60	120	140	105	100	60
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	60	120	140	105	100	60
UUSINVESTOINNIT						
Lähteenmäen teollisuusalue			25			
Iso-livarin yritysalue					30	
Koivunlinnan kaapeloinnit (2022 suun.)	20	40	75			
Koivunlinnan valaistus				65		
Saaren alue (teollisuusalue)						20
Tiilitehdas		20				
Ulkoilureittien valaistukset		20				

Oinila IV kaapeloinnit					30	
KORVAUSINVESTOINNIT						
NA-valaistuksen saneeraus		40	40	40	40	40
Taajamaraamin valaisinvaihdot	40					
Puistojen- ja ulkoliikuntapaikkojen rakentaminen						
Investointimenot	390	325	550	335	300	600
Investointitulot	0	25	50	85	0	0
Nettomeno	390	300	500	250	300	600
UUSINVESTOINNIT						
Jokipuiston alue (leikkip.+huolto/kahvilarak.)			300		300	
Urheilupuiston katsomo (avustus)				285 85		
Urheilupuiston huoltorakennus						350
Hanhijoen kuntoilupiste		25				
KORVAUSINVESTOINNIT						
Leikkikenttien kunnostus		50		50		50
Urheilupuiston kentän saneeraus	360					
Urheilupuiston tennisk. perusparannus			100			
Uimarantojen kunnostus	30					
Vistan koulun kentän pinnoite		150				
Pienvenesataman laiturit						200
Ankkalammen vieraslajien poisto (avustus)		100 25	150 50			
9460 Irtain omaisuus	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	30	75	50	50	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	30	75	50	50	0	0
UUSINVESTOINNIT						
Niittolaitteet x 2		20				
Lumiaura		10				
Pienen yleistraktorin uusiminen				50		
Traktorin renkaat ja lunastus		30				
Kelaleikkuri + laitteet (urheilupuisto)			50			
Jääkiekkokaukalo	30					
Jokipuiston wc-kontti		15				

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot	2 915	7 405	4 265	2 650	3 105	3 555
Investointitulot	240	675	60	123	0	0
Nettomeno	2 675	6 730	4 205	2 527	3 105	3 555

* TA2022 sisältää ta-muutokset 30.9.2022 asti

Suunnittelukauden ulkopuolella olevat hankkeet:

KTO:n alueen kadut	
Uusi paloasema	
Lukion korjaustyöt	
Hanhijoen koulun saneeraus	
Jokipuiston alueen valmiiksi rakentaminen	
Urheilupuiston katsomon tilat	
Kiinteistöjen korjauksia	
Katujen saneerauksia	
Investointitarve	

Karkeat arviot

500
3500
750
3 000
200
200
750
500
9 400

TOIMIELIN **40 Ympäristölautakunta**
 Tehtävä Investoinnit
 Vastuhenkilö paikkatietopäällikkö

(1000€)	TA 2022	INVESTOINTISUUNNITELMA				
		TA 2023	2024	2025	2026	2027
9496 Irtain omaisuus						
Investointimenot						
Investointitulot						
Nettomeno						
UUSINVESTOINNIT						
KORVAUSINVESTOINNIT						
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2022	TA 2023	2024	2025	2026	2027
Investointimenot						
Investointitulot						
Nettomeno						

RAHOITUSOSA

Toimintakuvaus

Rahoitusosassa esitetään tuloslaskelman ulkopuolinen rahoitus kuten investointien rahoitus sekä anto- ja ottolainaus.

Ympäristö- ja riskianalyysi

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta ja kääntänyt energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat jyrkkään nousuun. Suomen talous kasvaa vaimeasti tulevina vuosina.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, mutta kertaluonteisten ajoitustekijöiden, arviolta 1,2 miljardia euroa, vuoksi vuosi 2023 on poikkeuksellisen vahva. Kuntatalouden tehtävät painottuvat 2023 lähtien varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden laskennallinen palvelutarve valtakunnallisesti pienenee tulevina vuosina. Paimio ja muut kasvukunnat poikkeavat valtavirrasta lähivuosina.

Vuoden 2022 aikana tuotanto on kehittynyt suotuisasti. Koronaelpyminen on ylläpitänyt yksityistä kulutusta ja työllisyys on kehittynyt erittäin hyvin. BKT:n arvioidaan kasvavan vuonna 2022 vielä 1,7%.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on nostanut energian, raaka-aineiden ja ruuan hintoja hyvin nopeasti. Kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaan, kulutusta ja vientikysyntää. Epävarmuus karsii investointeja. Arvioidaan, että 2023 BKT:n kasvu hidastuu 0,5%:iin sodan vaikutusten vuoksi. Vuoden 2024 aikana talouskasvun arvioidaan piristyvän, kun kansainvälisen talouden vaikeudet helpottavat ja inflaatio hidastuu. Kuluttajahintojen nousu elokuussa oli 7,6%, vuoden 2023 aikana kuluttajahintojen muutoksen arvioidaan hidastuvan reilun 3%:n tasolle ja suunnitelmavuosien 2024-2025 sen arvioidaan olevan 2%:n paikkeilla.

Venäjän hyökkäyssota muutti tilanteen nopeasti myös korkomarkkinoilla. Poikkeuksellinen, monta vuotta jatkunut negatiivisten korkojen kausi päättyi. Euroopan keskuspankin ohjauskorko on ollut maaliskuusta 2016 lähtien 0 % marraskuusta 2022 alkaen se on 2,00%. Pitkään negatiivisina olleet lyhytaikaiset euribor-korot ovat kesän ja syksyn aikana kääntyneet plussalle. Esimerkiksi 12kk euribor oli 25.10.2022 2,725%, kun se vuotta aiemmin oli -0,474%, muutos vuoden aikana +3,2%-yksikköä. Epävarmuus tulevista korkotasosta vaihtelee merkittävästi yleisen tilanteen ollessa poikkeuksellisen epävarma.

Kaupungin korollinen lainakanta syyskuun 2022 lopulla on 53,0 milj. euroa. Kiinteäkorkoisten lainojen osuus on 56,6 %. Vaihtuvakorkoisista lainoista 23 milj. euroa on lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja.

Rahoitusosuuden laskelmissa näkyvät antolainojen muutokset ovat kaupungin konserniyhtiölle myöntämien lainojen muutoksia. Vesilaitoksen 31.12.2013 tapahtunut yhtiöittäminen hyväksyttiin 14.11.2013 valtuustossa. Osana yhtiöittämistä hyväksyttiin luottosopimus, jossa kaupunki myönsi lainaa Paimion Vesihuolto Oy:lle lainaa liiketoiminnan ostamiseen. Luottosopimuksen mukaan lainan ensimmäiset 10 vuotta ovat lyhennysvapaita. Lainan pääoma on 17,2 milj. euroa ja korko on 2,5%. Lyhennysvapaan jatkamisesta tai lyhennysohjelmasta sovitaan viimeistään 30.6.2023 mennessä. Asia tulee kaupunginvaltuuston päätettäväksi talven 2023 aikana. Talousarviossa on huomioitu lainan lyhennykset vuosille 2023 - 2024.

Toiminnalliset tavoitteet

Varmistetaan rahoituksen saatavuus, pidetään rahoituskustannukset alhaisina ja pyritään pitämään lainamäärää nykyisellään.

Rahoitusosuus (1 000 €)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	129	7 159	2 572	4 572	6 048
Toimintamenot	930	6 600	-50	2 850	5 050
Toimintakate	-801	559	2 622	1 722	998
Perustelut (1 000 €)					
Menot	-2 930	-6 600	-3 450	-2 850	-8 050
Talousarviolainojen lyhennykset	-2 750	-6 600	-3 450	-2 850	-8 050
Antolainojen lisäykset	-180	0	0	0	0
Tulot	2 129	7 159	6 072	4 572	8 048
Antolainojen vähennykset	129	59	2 572	2 572	48
Korollisten lainojen muutos	2 000	7 100	3 500	2 000	8 000
Pitkäaikaiset lainat, nostot 1 000 €	0	7 100	0	2 000	6 000
Pitkäaikaiset lainat, lyhennykset	-2 750	-6 600	-3 450	-2 850	-8 050
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000	0	3 500	0	3 000
Lainakannan muutokset	-750	500	50	-850	950
Lainakanta, 31.12. 1 000 €* Lainakanta, e/as	54 725 5 007	55 225 4 953	55 275 4 935	54 425 4 816	55 375 4 857
Asukasmäärä 31.12	11 041	11 150	11 200	11 300	11 400
*2022 = ennuste					